

ZÁKLADNÍ ŠKOLA UNIČOV, U STADIONU 849

U Stadionu 849, 783 91 Uničov

E-mail: skola@zsustadionu.cz

WWW stránky: www.zsustadionu.cz

IČO: 64627519

Telefon: 585 054 160

Školní vzdělávací program pro základní vzdělání

„ŠKOLA MNOHA PŘÍLEŽITOSTÍ“

Základní školy Uničov, U Stadionu 849

Dokument vstupuje v platnost dnem 2. září 2024

Mgr. Milan Žůrek, ředitel školy

Obsah

1	Identifikační údaje	6
1.1	Název programu	6
1.2	Předkladatel	6
1.3	Zřizovatel.....	6
2	Charakteristika školy	7
2.1	Historie školy.....	7
2.2	Úplnost a velikost školy	7
2.3	Školní prostory	7
2.4	Materiální a technické vybavení školy	8
2.5	Charakteristika žáků	8
2.6	Charakteristika pedagogů	8
2.7	Nepedagogičtí zaměstnanci školy	9
2.8	Klima školy.....	9
2.9	Dlouhodobé projekty	9
2.10	Spolupráce s rodiči a Školskou radou	10
2.11	Spolupráce se školami.....	11
2.12	Mezinárodní spolupráce	11
2.13	Školní družina	12
2.14	Školní knihovna	12
2.15	Školní jídelna	12
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
3.1	Výchovné priority školy	13
3.2	Vzdělávací priority školy.....	13
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.4	Klíčové kompetence	16
3.5	Průřezová témata	17
3.5.1	Jednoduchý přehled integrací průřezových témat.....	20
3.6	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	26
3.7	Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků.....	27
4	Učební plán	29
4.1	Učební plán I. a II. stupně.....	30
5	Učební osnovy vyučovacích předmětů 1. stupně	32
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	32
5.1.1	Český jazyk	32
5.1.2	Cizí jazyk - Anglický jazyk.....	55

5.2	Matematika a její aplikace	66
5.2.1	Matematika	66
5.3	Informatika	86
5.3.1	Informatika	86
5.4	Člověk a jeho svět.....	93
5.4.1	Prvouka.....	93
5.4.2	Přírodověda	108
5.4.3	Vlastivěda.....	117
5.5	Umění a kultura	127
5.5.1	Hudební výchova.....	127
5.5.2	Výtvarná výchova	140
5.6	Člověk a zdraví.....	149
5.6.1	Tělesná výchova	149
5.7	Člověk a svět práce.....	180
5.7.1	Praktické činnosti	180
6	Učební osnovy vyučovacích předmětů 2. stupně	191
6.1	Jazyk a jazyková komunikace	191
6.1.1	Český jazyk a literatura	191
6.1.2	Cizí jazyk - Anglický jazyk.....	222
6.1.3	Další cizí jazyk - Ruský jazyk.....	241
6.1.4	Další cizí jazyk - Německý jazyk.....	249
6.2	Matematika a její aplikace	261
6.2.1	Matematika	261
6.3	Informatika	275
6.3.1	Informatika	275
6.4	Člověk a společnost.....	287
6.4.1	Dějepis.....	287
6.4.2	Výchova k občanství	298
6.5	Člověk a příroda	323
6.5.1	Fyzika	323
6.5.2	Chemie	323
6.5.3	Přírodopis	323
6.5.4	Zeměpis	323
6.6	Umění a kultura	327
6.6.1	Hudební výchova.....	327
6.6.2	Výtvarná výchova	327
6.7	Člověk a zdraví.....	327

6.7.1	Tělesná výchova	327
6.7.2	Výchova ke zdraví.....	327
6.8	Člověk a svět práce	332
6.8.1	Praktické činnosti	332
6.9	Doplňující vzdělávací obory	339
6.9.1	Cvičení z českého jazyka	339
6.9.2	Cvičení z matematiky	343
6.9.3	Konverzace z anglického jazyka	346
6.9.4	Přírodovědná praktika	349
6.9.5	Sportovní hry	354
7	Pravidla hodnocení průběhu a výsledku vzdělání	355
7.1	Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech	356
7.1.1	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření	356
7.1.2	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení.....	358
7.1.3	Klasifikace v předmětech s převahou praktického zaměření	359
7.1.4	Pravidla hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	359
	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	363
	Komisionální zkouška	363
	Opravná zkouška	363
	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	364
	Hodnocení výsledků vzdělávání v době distanční výuky	364
7.2	Hodnocení chování	365
7.2.1	Stupně hodnocení chování	365
7.2.2	Výchovná opatření	365
7.3	Celkové hodnocení žáka na vysvědčení	367
8	Autoevaluace školy	368
9	Školní vzdělávací program školní družiny	371
9.1	Cíle ŠVP školní družiny	371
9.2	Klíčové kompetence	371
9.3	Vzdělávací a výchovné oblasti	372
9.4	Délka a časový plán vzdělávání.....	373
9.5	Formy vzdělávání	373
9.6	Obsah vzdělávání.....	374
9.7	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	376
9.8	Pravidla přijímaní žáků, průběh a ukončování vzdělávání	376
9.9	Popis materiálních, ekonomických a personálních podmínek.....	377
9.10	Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (řád ŠD)	377

9.11	Podmínky hygienické a psychosociální	378
10	Závěr.....	379

1 Identifikační údaje

1.1 Název programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělání
„ŠKOLA MNOHA PŘÍLEŽITOSTÍ“

1.2 Předkladatel

Název školy: Základní škola Uničov, U Stadionu 849

Adresa školy: U Stadionu 849, 783 91 Uničov

Ředitel: Mgr. Milan Žůrek

Kontakty: tel. 585 054 160

skola@zsustadionu.cz

www.zsustadionu.cz

IČO: 64627519

Zařazení do sítě škol: IZO 102 320 837

REZIDO 600 140 865

Škola sdružuje	Základní škola	IZO 102320837	kapacita 440 žáků
	Školní družina	IZO 119 900 602	kapacita 142 žáků
	Školní jídelna	IZO 102 908 150	kapacita 750 žáků

1.3 Zřizovatel

Zřizovatel: Město Uničov

Adresa: Masarykovo náměstí 1, 783 91 Uničov

Kontakty: tel. 585 088 202

fax 585 088 298

Starosta: Mgr. Radek Vincour

Vedoucí odboru školství: Mgr. Nikola Hirnerová, Ph.D.

Platnost dokumentu: od 2. září 2024

Verze: č. 5

Podpis ředitele školy:.....

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Areál školy byl otevřen v roce 1983, v době kdy ZŠ Pionýrů a ZŠ Haškova, obě tehdy s počty žáků nad 600, nestačily pojmout všechny uničovské děti silných ročníků konce sedmdesátých let. Škola je dlouhodobě oblíbená a také díky výborné dopravní dostupnosti nemá problém s naplněností.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola Uničov, U Stadionu 849 je úplná škola s devíti postupovými ročníky. Kapacita školy je 440 žáků., reálné počty se pohybují okolo 330 žáků v 18- ti třídách. Zhruba 40 % žáků dojíždí z 25 okolních, někdy i vzdálenějších obcí.

2.3 Školní prostory

Celý školní areál leží u velkého sídliště, nedaleko od centra města. V blízkosti je rovněž sportovní komplex místního oddílu kopané a atletiky. Klíčové pro školu je umístění autobusového nádraží v těsné blízkosti školy. Tím je zajištěna bezpečnost dojíždějících žáků. Žáci mají nadstandardní možnosti využití venkovních přilehlých prostor. U školy je školní travnaté hřiště na kopanou a atletiku. V období rozmoklých terénů mohou v hodinách tělesné výchovy bez omezení využívat nově vybudované fotbalové hřiště s umělou trávou a atletický stadion.

Budova školy je tvořena pavilony prvního stupně, družiny, druhého stupně, tělocvičny a jídelny. První čtyři pavilony tvoří uzavřené travnaté atrium, které žáci využívají k relaxaci během velké přestávky. Učebny jsou velmi prostorné a dobře osvětlené. Dostatek místa je i na chodbách, které zdobí výtvarné práce žáků. V některých částech školy jsou relaxační místa s pohodlnými křesly, která slouží nejen dětem, ale i čekajícím rodičům. V roce 1996 byl ve škole vybudován moderní systém vytápění, který plní svou funkci. Škola byla během roku 2013 zateplena a stará okna byla vyměněna za nová. Škola má celkem deset možností únikových východů. Během nácviu evakuace opouští všichni žáci školu do několika málo minut.

K dispozici je 22 učeben, 4 z nich tvoří tyto odborné učebny: dvě počítačové, dílny a školní kuchyňka. Učebny se průběžně doplňují novým nábytkem nebo se renovuje stávající. Ve všech prosluněných učebnách jsou namontovány žaluzie. Jednotlivé třídy se postupně vybavují dataprojektorem, televizí nebo dotykovým panelem a počítačem. Velmi účinně funguje ve všech třídách nový systém osvětlení.

V pavilonu družiny je pět heren. Tělesná výchova je realizována mimo venkovní prostory také ve dvou tělocvičnách, prostornější pro míčové hry a menší pro gymnastiku, aerobic, skok vysoký a další činnosti. Školní jídelna je velmi prostorná a umožňuje pohodlné a klidné stravování bez delšího čekání. Pěstitelství je realizováno na menším školním pozemku v těsné blízkosti pavilonu 1. stupně a úpravou zeleně v prostorách atria.

2.4 Materiální a technické vybavení školy

Škola je vybavena ucelenými řadami učebnic a dalších učebních textů, počítadly, kalkulačkami, sbírkami úloh, slovníky, atlasy, globusy, nástěnnými obrazy, vahami, laboratorním sklem a dalšími moderními pomůckami.

Škola je plně vybavena stabilní a rychlou Wi-Fi sítí, která pokrývá všechny učebny, kabinety, společné prostory i kanceláře. Pro zajištění spolehlivého připojení ve všech místnostech je navíc k dispozici pevné kabelové připojení, které zajišťuje vyšší rychlost a stabilitu při používání výukových technologií, online materiálů nebo administrativních systémů. Tato infrastruktura umožňuje efektivní zapojení digitálních nástrojů do výuky a zvyšuje flexibilitu práce pedagogického i administrativního týmu. Všechny kabinety a učebny školy jsou vybaveny počítačem připojeným k internetu. V obou sborovnách na 1. i 2. stupni slouží všem pedagogickým zaměstnancům dvě kopírky.

Zcela výjimečné je vybavení kabinetu tělesné výchovy. Milovníci zimních sportů ocení lyžařský materiál na sjezd i běh a snowboardy celkem pro 50 žáků. I malé děti dokážou bez problému rozložit čtyři nové pojízdné pingpongové stoly. Vynikající podmínky ocení florbalisté. Certifikované mantinely, závodní branky, masky, dresy a chrániče pro brankáře, hole a míčky to vše je v plné permanenci od 7:00 pondělí až do pátečních odpoledních hodin. K nácviku míčových her slouží desítky míčů na košíkovou, odbíjenou a kopanou a dále velké relaxační balóny, sady dresů, lapačky a pálky na baseball, žíněny, lavičky, švédské bedny, můstky, kozy a další gymnastické nářadí, 80 koulí na petangue, 4 kola pro nácvik jízdy zručnosti. Také díky tomuto skvělému sportovnímu vybavení získala škola mnoho úspěchů ve sportovních kláních pořádaných v rámci okresu i kraje.

2.5 Charakteristika žáků

Školu navštěvuje okolo 330 žáků. Je mezi nimi mnoho žáků velmi talentovaných, kteří získávají přední umístění v olympiádách a soutěžích mezi školami. Někteří z těchto žáků přecházejí po ukončení 1. stupně do primy uničovského gymnázia. V poslední době prospívá více než jedna polovina žáků s vyznamenáním. Něktěrym žákům však chybí větší aktivita, kreativita a samostatné rozhodování. Neustále ubývá manuálně zručných dětí. Na druhou stranu je mnoho aktivních dětí, které navštěvují kromě školních kroužků i zájmové útvary při DDM Uničov (zhruba pětina žáků) a ZUŠ Uničov (také zhruba pětina).

Pyšní jsme na vysokou úroveň chování našich žáků. Srovnávat naše žáky s žáky jiných škol můžeme u příležitostí společných návštěv kulturních a sportovních akcí. Minimální je u nás také výskyt současných negativních jevů sužujících současnou mladou generaci (šikana, alkohol, drogy). Žáci jsou k sobě tolerantní a ohleduplní, uznávají autoritu pedagogů. Výjimečné případy náznaků šikany, či nevhodného chování vůči učitelům jsou okamžitě důrazně kázeňsky řešeny, proto jich ubývá. Mezi žáky školy jsou také děti s pomalejším myšlením, s vývojovými poruchami učení a také jeden zrakově a jeden tělesně postižený žák.

2.6 Charakteristika pedagogů

Ve škole působí 26 učitelů s aprobovaností nad 90 %, pět vychovatelek a 10 asistentů pedagoga. Všichni jsou kvalifikovaní. Pravidelně absolvují kurzy dalšího vzdělávání. Sbor je smíšený

s většinovou převahou žen, ale dostatkem mužů na druhém stupni. Věkově je velmi pestrý, od začínajících učitelů, až po velmi zkušené pedagogy. Mladým začínajícím učitelům předávají zkušenosti tzv. uvádějící učitelé se stejnou aprobačí. Ve sboru je mnoho výjimečných osobností, které dokážou vždy své žáky zaujmout a nadchnout, což se projevuje, jak v příznivém klimatu školy, tak ve výsledcích vzdělávání.

2.7 Nepedagogičtí zaměstnanci školy

Ve škole působí školník, hospodářka, 4 uklízečky, vedoucí školní jídelny a 6 kuchařek. Stav nepedagogických zaměstnanců je dlouhodobě stabilizovaný, někteří působí ve škole od doby jejího vzniku. Nejen že velmi dobře plní servisní služby pro žáky a pedagogy, ale také příznivě působí na výchovu a bezpečnost žáků.

2.8 Klima školy

Jak vyplývá z předešlých charakteristik, je klima školy velmi příznivé. Dobré vztahy mezi učiteli a žáky jsou posilovány zajímavými akcemi, které třídní učitelé pro děti připravují. Jedná se o tematicky zajímavé školní výlety, lyžařské zájezdy, exkurze, návštěvy divadel a kulturních akcí v uničovském kině, atd.

V pedagogickém sboru panuje velmi přátelská atmosféra, která je neustále posilována společnými mimoškolními akcemi v rámci FKSP. Tyto dobré vztahy se přenášejí i na děti. V převážné většině tříd panuje příjemná atmosféra, do které vždy bez větších problémů zapadnou i žáci přecházející z jiných škol. Pokud se výjimečně v některých žakovských kolektivech vyskytnou náznaky možného psychického, či fyzického ubližování, vědí všechny děti, jak se zachovat a na koho se obrátit. Díky kvalitní práci třídních učitelů fungují ve škole spolehlivě mechanismy k potlačování těchto negativních jevů.

Pěkný vztah k dětem mají i nepedagogičtí zaměstnanci. Když se prvňáčci naučili číst, upekly jim paní kuchařky dva dorty ve tvaru slabikáře, které potom děti, rodiče a paní učitelky na tzv. „Slavnosti slabikáře“ společně snědli. Paní uklízečky a paní hospodářka nad rámec běžné pracovní náplně zajišťují dětem pitný režim, včetně dodávky krabičkového ochuceného mléka, trpělivě jim pomáhají hledat ztracené věci a především s nimi všichni (až na malou výjimku) velmi přívětivě komunikují.

Příjemné mezilidské vztahy jsou největší hodnotou naší školy.

2.9 Dlouhodobé projekty

Dopravní výchova

Jedná se o nejstarší školní projekt fungující již od roku 1983 tedy od založení školy. Naši reprezentanti v dopravní soutěži mezi školami téměř každoročně vítězí v okrskovém i okresním kole, a pravidelně získávají medailová umístění v krajském finále. Děti trénují celé týdny i mimo vyučování. Součástí soutěže je jízda zručnosti na kole, znalost pravidel silničního provozu a poskytování první pomoci. Nabyté znalosti a dovednosti jsou pro pohyb v nebezpečném silničním provozu nepostradatelné. Snažíme se zapojit do projektu co nejvíce žáků.

Florbal

Florbal vede děti ke zdravému životnímu stylu. Je to vynikající způsob protidrogové prevence. Slouží velmi účinně k regulaci chování problémových žáků, kteří chtějí reprezentovat školu na turnajích. Hráči zde podávají maximální fyzické výkony, což je neslučitelné s kouřením či konzumací alkoholu. Florbal je velmi oblíbený, hrají ho desítky dětí, účinně napomáhá k získávání sociálních a personálních kompetencí.

Naše škola – naše galerie

Celoroční práce žáků na výzdobě školy spojená s prezentací projektů. Rodiče i ostatní veřejnost chválí interiér školy. Práce dětí se jim líbí.

Vánoce, Velikonoce

Výroba ozdob, výzdoba školy, navození sváteční atmosféry, pečení perníčků, uctívání tradic.

Komiks

Nákup nejzajímavějších komiksů do školní knihovny, popularizace čtení komiksů v hodinách českého jazyka, půjčování komiksů dětem domů, tvorba vlastních dětských komiksů, prezentace nejzdařilejších kousků.

Projekty v angličtině - Můj dům, Můj pokoj, Moje rodina, Naše město

Děti dávají svým spolužákům nahlédnout do svého soukromí. Vše se ovšem děje v anglickém jazyce. Pohled na Uničov dětskýma očima, opět v angličtině.

Vesmír

Vyhledávání informací na PC a v encyklopediích, beseda s astronomem, návštěva planetária, výtvarné ztvárnění

Projekty z oblasti přírodovědy a přírodopisu – Stromy, Živočichové, Houby, Ptáci atd.

Vyhledávání informací, fotografie, vlastní zkušenosti, malování, atd.

Zdravé zuby

Praktické ukázky čištění zubů, návštěva zubního lékaře, účast v soutěži, hledání informací, kresby zubů.

Projekty z oblasti Výchovy k občanství – Globální vesnice, Naše město, Náš region

Sběr informací, využití vlastních zkušeností, besedy, seznámení s památkami, historií, tradicemi pověstmi atd.

A několik dalších menších projektů.

2.10 Spolupráce s rodiči a Školskou radou

Rodiče dostávají informace o výchovných opatřeních a výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách. V případě potřeby přicházejí i v průběhu vyučování

za učitele, či vedením školy. Některé problémy potom v důsledku časové tísně učitele nemohou být důkladně projednány a následně řešeny. Z tohoto důvodu počítáme se zavedením pravidelných konzultačních hodin u každého učitele.

Každoročně škola pořádá „Den otevřených dveří“. V dopoledních hodinách mají zájemci možnost nahlédnout do vyučovacích hodin, odpoledne procházet veškeré prostory. Při škole funguje Sdružení rodičů, v němž každou třídu zastupuje třídní důvěrník. Důvěrníci jsou pravidelně informováni o dění ve škole a dalších záměrech školy. Sdělují vedení školy své návrhy a podmínky, směřující k dalšímu rozvoji školy, či řešení nastalých problémů. Podílí se na financování lyžařských výcviků a zájezdů, některých exkurzí a udělování knižních odměn oceněným žákům.

Na jaře 2007 proběhlo rozsáhlé dotazníkové šetření, kterého se zúčastnili všichni rodiče. V drtivé většině souhlasili se vzdělávacími i výchovnými prioritami školy. Jsou spokojeni se spoluprací rodiny a školy, s širokou nabídkou nepovinných předmětů a zájmových útvarů. Vyhovuje jim organizace přestávek mezi vyučováním. Zaslali své návrhy ke změně autobusových jízdních řádů, které škola předala zřizovateli - Městu Uničov, k dalšímu projednání s autodopravci.

Ke dni 11. 10. 2005 začala na škole působit Školská rada. Má šest členů, vždy po dvou zástupcích určilo Město Uničov, rodiče a pedagogové školy. Školská rada stanovila svůj jednací řád a zvolila svého předsedu. Schválila školní řád a pravidla pro hodnocení žáků. S uspokojením nad dobrými výsledky školy schvaluje výroční zprávy. Projednává návrhy rozpočtu školy předložené ředitelem. Kladně hodnotí rozbor vždy přebytkového hospodaření školy. Dává řediteli školy podněty vhodné k dalšímu rozvoji školy.

2.11 Spolupráce se školami

V pavilonu školy jsou umístěna tři oddělení Mateřské školy Komenského. Žáci mateřské školy se chodí dívat do vyučování 1. stupně. Žáci 2. stupně si připravují pro děti ze školky různá vystoupení, která se setkávají vždy s velkým ohlasem.

Děti ze školního šachového kroužku se každoročně utkávají v přátelském utkání s šachisty základní školy v Novém Malíně. Zatím největší utkání proběhlo na dvaceti šachovnicích při naší návštěvě v tamní škole v květnu 2007. Vzájemné návštěvy uskutečňují také basketbalisté (hoši i dívky) s dětmi ze základní školy v Šumvaldě. Tato tradice turnajů a zápasů trvá již déle než 10 let. Naše škola také využívá svůj sportovní areál k organizaci atletických, fotbalových a florbalových soutěží pro žáky základních škol celého uničovského okrsku.

Chceme nadále prohlubovat spolupráci mezi uničovskými základními školami, která by mohla být intenzivnější. Děti ze všech tří škol se doposud setkávají především při sportovních a kulturních akcích pořádaných DDM a MKZ. Setkáváme se také při společných projektech pod hlavičkou Mapu.

2.12 Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce na škole neprobíhá.

2.13 Školní družina

V pavilonu školní družiny je pět kluboven s kapacitou 142 žáků. Jsou dlouhodobě využívány dětmi 1. – 5. ročníku. Družina funguje od 6:00 do 16:30, což oceňují především dojíždějící žáci. Klubovny jsou velmi dobře vybaveny množstvím stolních her, hraček a stavebnic. Družina také využívá obě počítačové učebny i tělocvičny, knihovnu a cvičnou kuchyňku. Pro pobyt venku využívá družinové hřiště s pískovištěm, atrium a sportovní areál školy. Děti pobývají ve školní družině velmi rády.

2.14 Školní knihovna

Knihovna shromažďuje velkou část informačních zdrojů školy. Obsahuje beletrii, naučnou literaturu, encyklopedie, slovníky, odborné publikace, cizojazyčné tituly, informační brožury, noviny a časopisy.

Učitelé často využívají knihovnu pro výuku českého jazyka a literární výchovy, ale i dalších předmětů - k prezentaci různých výukových témat a také možnosti přímého vyhledávání informací v bohatém knižním fondu knihovny, čímž umožňuje důkladnější seznámení s učební látkou, a tedy i její lepší zapamatování. Knižní fond je učiteli hojně využíván také v jednotlivých vyučovacích hodinách ve všech ročnících. Všechny knižní tituly mají žáci všech tříd k dispozici v době k tomu určené, mohou si je zapůjčit i domů, a tím si osvojovat pozitivní vztah ke čtení a aktivnímu získávání informací.

2.15 Školní jídelna

Ve školním roce 2006 byla uskutečněna celková rekonstrukce školní kuchyně, která navázala na dřívější, především prostorovou úpravu z roku 2005. Byly provedeny tyto práce: nová elektroinstalace, vodovodní potrubí, obklady, dlažba, položeno nové linoleum v jídelně a na schodišti kuchyně v celkových nákladech 750 tisíc Kč. Pro zvýšení kapacity byla zakoupena pečící pec, smažící pánev, nerezové stoly a část dovybavení byla převezena ze zrušené ŠJ Haškova, např. dělička těsta, fritéza, kotle, robot a jiné předměty. Touto rekonstrukcí byla školní jídelna upravena podle norem EU a zvýšena kapacita na možnost vaření cca 750 obědů.

Od září 2005 vaříme pro žáky a zaměstnance naší školy, ZŠ Haškova, Základní školy, učitele Základní umělecké školy a pro Dům s pečovatelskou službou Uničov v celkovém počtu 590 obědů.

Nově zrekonstruované prostory školní jídelny naší školy, umožňují svou kapacitou 130 – ti míst pohodlné a klidné stravování bez dlouhých front a zbytečného hluku. Zhruba 320 strávníků chodí na oběd v několika vlnách. V jídelně je vždy velmi čistě uklizeno. Stěny si žáci vyzdobili vlastními obrázky s gastronomickou tematikou.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Výchovné priority školy

Začleněním našich výchovných priorit do školního vzdělávacího programu (přesněji školního výchovně – vzdělávacího programu) chceme zdůraznit nutnost výchovy dětí během každého okamžiku vzdělávacího procesu.

Základním předpokladem správně fungujícího třídního kolektivu a samozřejmě i celé společnosti je **tolerance**. Tolerance k jiným vlastnostem, zálibám, zjevu, názorům atd.

Mladá generace trpí nedostatkem **samostatnosti**. Především pasivní konzumace televizních pořadů a nadměrné vysedávání u počítačů dělá z některých dětí nesamostatné jedince, kteří se v některých situacích, které život přináší, neumí chovat.

Čas strávený u televizních a počítačových obrazovek spolu s nedostatkem pohybu na čerstvém vzduchu, špatným stravováním a nedostatečným pitným režimem přináší mnoha dětem již od útlého věku zdravotní problémy. Vést děti ke **zdravému životnímu stylu** je naše zcela zásadní priorita.

Nezapomínáme na ohleduplnost a **bezpečné chování**. Neublížit jinému ani sobě, pomáhat pomalejším, slabším nebo handicapovaným spolužákům, nemocným, starým lidem či osobám v nouzi chovat se bezpečně k sobě i svému okolí – tyto zásady by si měli osvojit všichni.

Snem každého učitele je působit ve třídě, kde žáky zdobí zodpovědnost. Vyžadujeme zodpovědné chování jako opak bezstarostné existence, nevyřešených úkolů, nesplněných předsevzetí a nedodržení slibů.

Výchovnými prioritami školy tedy jsou: tolerance, samostatnost, zdravý životní styl, ohleduplnost, bezpečné chování a zodpovědnost.

3.2 Vzdělávací priority školy

Český jazyk – nejdůležitějším úkolem základní školy je naučit žáka číst s porozuměním. V poslední době se při odborných debatách o tom, kolik se děti na základní škole mají učit cizích jazyků a ve kterém ročníku začít, zapomíná na to, že dokonalé zvládnutí především mateřského jazyka je základním předpokladem úspěšného formování vyspělé osobnosti, která je schopna formulovat své myšlenky, diskutovat a umět obhájit své názory.

Praktická matematika – naším cílem je vypěstovat u dětí logické myšlení, naučit je přesnému a stručnému matematickému vyjadřování a co nejvíce rozvinout systematickosti, vytrvalost a přesnost. Stěžejním úkolem praktické matematiky je ulehčit dětem orientaci ve světě čísel, který je bude obklopovat po celý život.

Anglický jazyk – důraz klademe na konverzaci s cílem aktivně ji užívat, to znamená domluvit se v cizí zemi. S nejlhčími slovíčky mohou děti začít již v první třídě.

Informační gramotnost – chceme naučit děti pomocí internetu vyhledávat, vyhodnocovat

a efektivně využívat informace, bezproblémově komunikovat prostřednictvím e-mailu a používat všechny počítačové programy, potřebné k dalším studiu i budoucímu povolání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl	Co představuje v životě školy, žáka a ve výuce
Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze. Propojení informací se skutečným životem. Samostatnost, organizace vlastní činnosti. Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost. Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu. Poznávání vlastních možností. Prezentace vlastních výsledků. Tvořivost (práce na projektech). Práce v motivujícím prostředí Hodnocení formou zpětné vazby. Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Výuka bez situací nerovnosti a ponížení. Stanovení dílčích cílů. Zařazování metod, které podporují zvědavost. Využívání kladného hodnocení. Dobré výsledky podporují motivaci. Osobní příklad.
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. Uplatňování mezipředmětových vztahů. Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám. Praktická cvičení. Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování. Rozvíjení schopnosti logického uvažování. Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací. Podpora netradičních způsobů řešení.
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.). Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů). Základem je spolupráce a společného prožívání. Práce v týmu - předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným.
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a úspěchy vlastní	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce. Atmosféra demokracie a přátelství. Kooperativní učení, spolupráce ve výuce. Osobní odpovědnost za výsledky společné práce. Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy.

i druhých.	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí. Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii. Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání. Vhodnou formou prosazovat své zájmy. Učit se argumentovat. Pracovat se školním řádem.
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.	Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích. S pomocí dospělých řešení své citové vztahy. Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city. Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání.
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.	Čistota prostředí školy. Vhodné hygienické zázemí. Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě. Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová). Zdravý stravovací a pitný režim. Kompenzační a hygienické přestávky v učení. Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého. Škola bez alkoholu, cigaret a drog. Důsledná prevence šikany a násilí. Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání. Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	Chápání principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti. Otevřenost vůči spolužákům. Solidarita s druhými. Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti. Integrace žáků vyžadujících speciální péči. Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech. Rozvíjení schopnosti empatie. Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí. Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem.
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu	Uplatňování sebehodnocení žáků. Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace. Osvojování základních pracovních dovedností a návyků. Výstupní hodnocení žáků.

s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	
---	--

3.4 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy. Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Během projektového vyučování vedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Sociální kompetence u žáků

rozdívíme při praktických činnostech v hodinách tělesné výchovy nebo během akcí mimo školu. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně se svými učiteli vytvářejí a analyzují pravidla chování. Učíme žáky znát svá základní práva a povinnosti, respektovat společenské normy a pravidla soužití. Školní řád na tyto pravidla navazuje. Je kladen důraz na Environmentální výchovu. Při pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáky už mnoho let vedeme k třídění odpadů (v dubnu 2007 dokázali zvítězit v městské sběrové soutěži, když dopravili do školy spolu se svými rodiči během dvou týdnů 18 tun papíru).

Kompetence pracovní – naučit žáky používat bezpečně a účinně materiály nástroje a vybavení, pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku chceme dále doplňovat o praktické exkurze. Pestrým výběrem zaměření předmětu Praktické činnosti rozšiřujeme možnosti profesní orientace u všech žáků.

Kompetence digitální – využívání vhodných digitálních technologií běžném životě, usnadnění a zefektivnění práce s digitální technologií, posouzení a zhodnocení informací získaných za internetu

Žáky vedeme k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu. Vedeme je k volbám vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétním situacím a účelu. Seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu a jeho prezentace. Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu. Vedeme žáky k poznání, že při některých aktivitách si mohou pomoci digitálních technologií usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

3.5 Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj.

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace
- OSV4 Psychohygiena
- OSV5 Kreativita

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí
- OSV7 Mezilidské vztahy
- OSV8 Komunikace
- OSV9 Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana – VDO

Úkolem je vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti.

- VDO1 Občanská společnost a škola
- VDO2 Občan, občanská společnost a stát
- VDO3 Formy participace občanů v politickém životě
- VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

- VMEGS1 Evropa a svět nás zajímá
- VMEGS2 Objevujeme Evropu a svět
- VMEGS3 Jsme Evropané

Multikulturní výchova – MKV

Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

- MKV1 Kulturní difference
- MKV2 Lidské vztahy
- MKV3 Etnický původ
- MKV4 Multikulturalita
- MKV5 Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova – EV

Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.

- EV1 Ekosystémy
- EV2 Základní podmínky života
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV4 Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – MeV

Vybavuje žáka základní úrovní mediální gramotnosti, schopností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr.

- MeV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MeV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- MeV3 Stavba mediálních sdělení
- MeV4 Vnímání autora mediálních sdělení
- MeV5 Fungování a vliv médií ve společnosti
- MeV6 Tvorba mediálního sdělení
- MeV7 Práce v realizačním týmu

3.5.1 Jednoduchý přehled integrací průřezových témat

3.5.1.1 Průřezová témata - 1. stupeň

Průřezové téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Osobnostní rozvoj					
OSV1 Rozvoj schopností poznání	ČJ, M, Prv, Hv, Vv, Tv, PČ	ČJ, M, Prv, Hv, Vv, Tv	ČJ, AJ, NJ, M, Hv, Vv, Tv	ČJ, AJ, NJ, M, VI, Hv, Vv, Tv, Dv,	ČJ, AJ, NJ, M, VI, Hv, Vv, Tv, PČ
OSV2 Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Vv, Tv	Vv, Tv	AJ, Prv, Vv, Tv	Př, Vv, Tv, Dv,	Př, Vv, Tv
OSV3 Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, M, Tv	ČJ, M, Prv, Tv	ČJ, AJ, NJ, M, Prv, Tv	ČJ, AJ, M, Tv, Dv,	ČJ, NJ, M, VI, Tv
OSV4 Psychohygiena	ČJ, M, Prv, Vv, Tv	ČJ, M, Prv, Vv, Tv, PČ	ČJ, Vv, Tv, PČ	ČJ, M, Tv	ČJ, M, Př, Tv
OSV5 Kreativita	ČJ, Hv, Vv, Tv	ČJ, Hv, Vv, Tv	ČJ, M, Hv, Vv, Tv	Hv, Vv, Tv, PČ	ČJ, Inf, Hv, Vv, Tv, PČ
Sociální rozvoj					
OSV6 Poznávání lidí	M, Prv, Tv	ČJ, M, Prv, Tv, PČ	NJ, M, Prv, Tv	AJ, M, Tv, Dv,	M, Tv, PČ
OSV7 Mezilidské vztahy	ČJ, Prv, Tv	Tv	ČJ, AJ, NJ, Prv, Tv, PČ	ČJ, AJ, NJ, M, Př, VI, Tv, Dv,	ČJ, AJ, NJ, M, Př, Tv
OSV8 Komunikace	ČJ, Prv, Hv, Tv	ČJ, Prv, Hv, Tv	ČJ, Prv, Hv, Tv, PČ	ČJ, M, Hv, Vv, Tv, Dv,	ČJ, AJ, Př, Hv, Vv, Tv

OSV9 Kooperace a kompetice	ČJ, M, Vv, PČ	M, Vv, Tv	NJ, M, Vv, Tv	NJ, M, Vv, Tv	ČJ, NJ, M, Vv, Tv
Morální rozvoj					
OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		ČJ,	ČJ, NJ, Tv	AJ, NJ, M, Tv, Dv,	ČJ, NJ, PŘ,
OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, Tv	Tv	ČJ, Tv, Dv,	VI, Tv, Dv,	M, VI, Tv
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
VDO1 Občanská společnost a škola	Prv,				
VDO2 Občan, občanská společnost a stát				VI,	VI,
VDO3 Formy participace občanů v politickém životě		Prv,	Prv,		
VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
VMEGS1 Evropa a svět nás zajímá	Hv, Vv	ČJ, Hv, Vv	NJ, Prv, Hv, Vv	AJ, Hv,	AJ, VI, Hv,
VMEGS2 Objevujeme Evropu a svět				AJ, NJ,	AJ, NJ, VI,
VMEGS3 Jsme Evropané					VI,
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
MKV1 Kulturní difference	Prv, Hv,	Prv, Hv,	ČJ, AJ, Hv,	ČJ, Hv, Vv	M, Hv, Vv, PČ
MKV2 Lidské vztahy	Hv, Tv, PČ	Prv, Hv, Tv	M, Prv, Hv, Tv, PČ	M, Hv, Tv, Dv,	NJ, M, VI, Hv, Tv
MKV3 Etnický původ					
MKV4 Multikulturalita			NJ,	NJ,	ČJ, NJ,
MKV5 Princip sociálního smíru a solidarity					
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					

EV1 Ekosystémy		Prv,	Prv,	Př,	Př,
EV2 Základní podmínky života			Prv,	Př, Pč	Př,
EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí		M,	Prv,	VI, Dv,	VI, Pč
EV4 Vztah člověka k prostředí	M, Vv	Prv, Vv, Tv, Pč	AJ, M, Prv, Vv, Tv	M, Vv, Tv, Dv,	Př, Vv
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
MeV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, Vv	Vv	ČJ, Vv	ČJ,	ČJ, Tv
MeV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ,				ČJ,
MeV3 Stavba mediálních sdělení					
MeV4 Vnímání autora mediálních sdělení	Hv,	Hv,	Hv,	AJ, Hv,	Hv,
MeV5 Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ, Tv	ČJ, Tv	Tv	ČJ, Tv	ČJ,
MeV6 Tvorba mediálního sdělení				ČJ,	ČJ, Inf,
MeV7 Práce v realizačním týmu					

Vysvětlivky:

ČJ – český jazyk

AJ – anglický jazyk

NJ – německý jazyk

M – matematika

Inf – informatika

Prv – prvouka

Př – přírodověda

VI – vlastivěda

Hv – hudební výchova

Vv – výtvarná výchova

Tv – tělesná výchova

Dv – tělesná výchova – dopravní výchova

Pč – Praktické činnosti

3.5.1.2 Průřezová témata - 2. stupeň

Průřezové téma	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Osobnostní rozvoj				
OSV1 Rozvoj schopností poznání	ČJ, M, D, Vko, F, PŘ, Z, Vv, Tv,	ČJ, M, D, F, Z, Vv, Tv, PČ	ČJ, AJ, dRJ, dNJ, M, D, F, CH, Z, Vv, Tv, PČ	ČJ, AJ, dRJ, dNJ, M, D, F, CH, Z, Vv, Tv, VkJ,
OSV2 Sebepoznání a sebepojetí	M, Vko, Vv, Tv,	Vv, Tv, VkJ,	Vko, PŘ, Vv, VkJ, PČ	Vv, VkJ,
OSV3 Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, Vko, Tv,	ČJ, M, Tv, VkJ,	ČJ, dRJ, dNJ, M, Vko, CH, Tv, PČ	ČJ, dNJ, M, Vko, Tv,
OSV4 Psychohygiena	Vko, Tv, PČ	M, VkJ, PČ	Vko, VkJ,	F, VkJ,
OSV5 Kreativita	ČJ, Inf, Z, Hv, Vv, PČ	ČJ, Inf, Hv, Vv, Tv, PČ	ČJ, M, Inf, D, Vko, Hv, Vv, Tv, PČ	ČJ, M, Z, Hv, Vv, Tv,
Sociální rozvoj				
OSV6 Poznávání lidí	AJ, Vko, Vv, Tv,	Vko, Vv, Tv,	AJ, dNJ, Tv, VkJ,	AJ, dNJ, M, Tv, PČ
OSV7 Mezilidské vztahy	ČJ, Vko, F, Hv, Tv,	ČJ, D, Vko, F, Hv, Tv,	Hv, VkJ,	ČJ, Vko, Z, Hv, PČ
OSV8 Komunikace	ČJ, Vko, F, Hv, Vv, Tv,	ČJ, Inf, Vko, Hv, Vv, Tv, VkJ,	ČJ, Inf, Vko, Hv, Vv, Tv, VkJ,	ČJ, Hv, Vv, Tv, PČ

OSV9 Kooperace a kompetice	F, Z, Tv,	F, Tv,	ČJ, dNJ, Vv, Tv,	ČJ, dNJ, Vv, Tv, PČ
Morální rozvoj				
OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, M, F, PŘ, Tv,	ČJ, M, Vko, F, PŘ,	ČJ, dNJ, Vko, CH,	ČJ, dNJ, M, CH, VkZ,
OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika	Vko,	ČJ,	Vko, Vv,	Vko, Vv, VkZ, PČ
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
VDO1 Občanská společnost a škola	Vko	Vko,	Z,	
VDO2 Občan, občanská společnost a stát		Vko,	D, Vko,	D, Vko,
VDO3 Formy participace občanů v politickém životě		Vko,	Z,	Vko,
VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, Z,	Vko, Z,		Vko, Z, PČ
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
VMEGS1 Evropa a svět nás zajímá	Z, Hv,	AJ, Hv,	AJ, dRJ, dNJ, Hv,	AJ, dRJ, dNJ, Hv,
VMEGS2 Objevujeme Evropu a svět	AJ, Z,	D, Z,	dRJ, dNJ, Z,	dNJ, Vko,
VMEGS3 Jsme Evropané	D, Hv, Vv,	D, Z, Hv, Vv,	Hv, Vv, PČ	AJ, dRJ, D, Vko, Hv, Vv,
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
MKV1 Kulturní difference	ČJ, Hv, Vv,	ČJ, AJ, D, Vko, Hv, Vv,	dRJ, Vko, Z, Hv, Vv, PČ	ČJ, dRJ, Hv, Vv,
MKV2 Lidské vztahy	ČJ, AJ, Vko, Hv, Tv,	F, Z, Hv, Tv, PČ	ČJ, AJ, dRJ, D, Vko, Hv, Tv, PČ	ČJ, AJ, dRJ, Hv, Tv,
MKV3 Etnický původ		D, Vko,	AJ, dRJ, dNJ, D, Z,	AJ, dRJ, dNJ, D, Z,

MKV4 Multikulturalita	AJ, Z,	AJ, Z,	AJ, dNJ, Vko,	ČJ, AJ, dRJ, dNJ,
MKV5 Princip sociálního smíru a solidarity		Vko,		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
EV1 Ekosystémy	Př, Z	Př, Z, Pč	VkZ, Pč	Z,
EV2 Základní podmínky života	Př, Z, Pč	Vko, Př, Z, VkZ, Pč	F, CH,	Vko, F, CH, Př, Z,
EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Tv, Pč	F, Tv, VkZ, Pč	D, CH, Z, Pč	Vko, CH, Př, Z,
EV4 Vztah člověka k prostředí	Vko, Z, Tv,	Z, Tv, Pč	F, Př, Z, Tv, VkZ, Pč	Vko, Př, Z, Tv, Pč
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
MeV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z, Vv,	Vv,	ČJ, dNJ, Vko,	ČJ, dNJ, CH, Z, VkZ,
MeV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv,	Vv,	Vko, Vv,	ČJ, Vv, VkZ,
MeV3 Stavba mediálních sdělení			Vko,	ČJ,
MeV4 Vnímání autora mediálních sdělení		Hv,	ČJ, Vko, Hv,	ČJ, Hv,
MeV5 Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ,	ČJ,	ČJ, Vko, Vv, VkZ,	ČJ, Vko, Vv, VkZ,
MeV6 Tvorba mediálního sdělení	ČJ, Inf, D, Vv,	Inf, Vv,	ČJ,	ČJ,
MeV7 Práce v realizačním týmu	Tv,	Tv,	Tv,	Tv,

Vysvětlivky:

ČJ – český jazyk

AJ – anglický jazyk

dRJ – další cizí jazyk - ruský jazyk

dNJ – další cizí jazyk - německý jazyk

M – matematika

Inf – informatika

D – dějepis

Vko – Výchova k občanství

F – fyzika

CH – chemie

Př – přírodopis

Z – zeměpis

Hv – hudební výchova

Vv – Výtvarná výchova

Tv – tělesná výchova

VkZ – výchova ke zdraví

Pč – praktické činnosti

3.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka. Naším cílem je zpřístupnit vzdělání všem dětem bez rozdílu tak, aby byly schopny dosáhnout v rámci svých možností a schopností co nejkvalitnější vzdělání. Naši pedagogové jsou pro tuto práci dobře odborně připraveni. Pravidelně se vzdělávají prostřednictvím odborných kurzů, přednášek a doplňkovým studiem odborné literatury. Samozřejmostí je i úzká spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a speciálními pedagogickými centry (SPC). V kvalitní spolupráci s rodiči žáků vidíme předpoklad k úspěchu.

Třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce případně metodika prevence a školního psychologa sestavují plán pedagogické podpory (dále PLPP) v písemné podobě. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími. Cílem je stanovení metod práce se žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. PLPP je výsledkem spolupráce a shody všech pedagogických pracovníků.

PLPP budeme průběžně vyhodnocovat, nejpozději po 3 měsících na společné schůzce zainteresovaných pedagogických pracovníků a závěry budou probrány se zákonným zástupcem žáka. Cílem schůzek bude posouzení naplňování vytyčených cílů. V případě úspěchu stanovíme cíle vyšší, v případě nenaplnění cíle PLPP doporučíme zákonnému zástupci návštěvu školského pedagogického zařízení.

Na základě doporučení školského poradenského pracoviště a žádosti zákonného zástupce budeme vypracovávat individuální vzdělávací plán (dále IVP) pro žáky s přiznaným 2. – 5. stupněm podpurného opatření. IVP bude sestaven nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. IVP budeme v pololetí a na závěr školního roku vyhodnocovat. V případě potřeby může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP sestavuje učitel vyučovacího předmětu ve spolupráci s třídním učitelem. Po uplynutí doporučené doby platnosti IVP vyhodnotí splnění cíle všichni zúčastnění (ředitel školy, třídní učitel, vyučující předmětu, výchovný poradce, pracovník školského poradenského zařízení, zákonný zástupce žáka a žák).

Pokud bude školským poradenským zařízením v doporučení stanovena úprava výstupů, provedeme úpravu minimálních doporučených výstupů do IVP dotyčného žáka. Jestliže bude žákovi doporučen školským poradenským zařízením předmět speciálně pedagogické péče podle stupně podpory, budeme jej realizovat. Jeho blah se bude odvíjet od doporučení z PPP.

Základní pedagogická hlediska a postupy, které uplatňujeme:

- individuální a povzbuzující přístup
- využívání pozitivního hodnocení a motivace
- vytváření klidné pracovní atmosféry
- střídání činností a zařazování relaxace v průběhu vyučování
- tolerování úpravy v sešitech
- zadávání přiměřených úkolů
- tolerance pomalejšího pracovního tempa
- preferování ústního prověřování učiva

Při výuce využíváme speciální kompenzační a individuální pomůcky - učebnice a pracovní sešity, tabulky, přehledy učiva, doplňovací cvičení, čtecí okénka, bzučák, počítače s výukovými programy a programy určenými k nápravě SPU, čtecí lupu.

V nutných případech zajišťujeme přítomnost pedagogického asistenta. Žákům se věnujeme i mimo řádnou výuku v rámci integračních hodin. Při klasifikaci těchto žáků přihlížíme k vývojové poruše či rodinnému prostředí a hodnotíme s tolerancí. Na žádost rodičů umožňujeme i slovní hodnocení.

3.7 Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Naše škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů.

Nadaného žáka učitel pozná jako:

- žáka, který svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- odpovídá rychle a s jistotou,
- snadno a rychle chápe nové učivo,
- objevuje často tvořivé odpovědi,
- spontánně se zajímá o další informace, rozvíjí v tomto směru svou zájmovou činnost,
- má potřebu znalosti, má dovednosti se projevit a uplatnit.

Nadání nepředstavuje vždy pouze klad a výhodu, nese s sebou celou řadu negativních charakteristik, kterým v každodenním životě čelí i vyučující. Existuje poměrně obsáhlý souhrn pozitivních a negativních charakteristik nadaných jedinců.

Nadaní jedinci se vyznačují:

- extrémní vyspělostí v některé oblasti učení a výkonu,
- širokou slovní zásobou a vyspělým verbálním projevem,
- výbornou pamětí,
- samostatností v učení,
- složitějšími myšlenkovými operacemi,
- abstraktním myšlením,
- dávají přednost komplexním a náročným úkolům,
- schopností aplikovat své dosavadní vědomosti do nových situací,
- zvědavostí,
- množstvím (neobvyklých) zájmů, koníčků - jsou to sběratelé,
- touhou pracovat nezávisle, samostatně, svým vlastním způsobem.

Současně tito žáci někdy:

- odmítají práci nebo pracují nedbale,
- pociťují nervozitu při běžném tempu práce třídy,
- odmítají rutinní a předvídatelnou práci,
- kladou mnoho otázek, často choulostivých,
- odmítají příkazy,
- jsou netolerantní k nedokonalosti vlastní i ostatních,
- jsou přecitlivělí vůči kritice,
- odmítají se podřídít,
- jsou netrpěliví.

Protože ve vyšších ročnících se postupně zvětšuje rozdíl mezi nadaným a průměrným žákem, je nutné i pro tyto děti připravit výuku zajímavější a tvořivější.

Práci nadaných žáků je třeba zaměřit na:

- zvýšení obtížnosti běžně zadaného úkolu,
- vyhledávání souvislostí mezi úkoly, zobecňování zjištěných poznatků,
- samostatnou práci - referáty,
- články do školního časopisu,
- přípravu na soutěže (školní, okrsková i okresní kola),
- tvorbu projektů.

Tito žáci by se měli dobře orientovat v textu, umět vyhledávat informace i souvislosti, využívat údajů z atlasů, tabulek, encyklopedií, internetu.

Že už tímto způsobem naši učitelé se žáky pracují, dokazují úspěchy, kterých žáci dosahují na různých soutěžích i při porovnávání žáků celého okresu. Obsazují přední místa na okresních kolech olympiád ze zeměpisu, matematiky, přírodopisu, dějepisu, českého a německého jazyka.

Výborná dlouhodobá práce s dětmi se projevuje i ve výsledcích a úspěších na šachových, dopravních a sportovních soutěžích. Ve výsledcích soutěží se projevuje nejen nadání žáků, ale i velké množství času věnovaných pedagogy dětem.

Vývoj nadaných jedinců bývá nejednou poznamenán disproporcionalitou vývoje jednotlivých složek, učitelé se snaží přispět k vyváženému rozvoji dětí.

4 Učební plán

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů. Předměty můžeme rozdělit do dvou skupin: předměty povinné pro všechny žáky a předměty volitelné (jsou povinné, ale žáci mají možnost si vybrat z určité nabídky). Své vědomosti, dovednosti a znalosti mohou žáci dále rozvíjet v zájmových útvarech. Následující přehled uvádí názvy povinných předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast	Název předmětu	
	1. stupeň	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
	Cizí jazyk ¹⁾	Cizí jazyk ¹⁾
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika
Informatika	Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka Přírodověda Vlastivěda	---
Člověk a společnost	---	Dějepis
	---	Výchova k občanství
Člověk a příroda	---	Fyzika
	---	Chemie
	---	Přírodopis
	---	Zeměpis ²⁾
	---	---
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova
	---	Výchova ke zdraví ³⁾
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	Praktické činnosti ⁴⁾

Poznámky:

- 1) Škola vyučuje anglický jazyk od první třídy a od osmé třídy jako další jazyk nabízí jazyk německý a ruský.
- 2) Zeměpis je hraniční předmět, z části svým obsahem patří i do oblasti Člověk a společnost.
- 3) Obor Výchova ke zdraví se nevyučuje jako samostatný předmět, obsah je rozdělen mezi Tělesnou výchovu v 6. ročníku a Výchovu k občanství v 7. – 9. ročníku.
- 4) Praktické činnosti tvoří tyto složky: práce s technickými materiály, pěstitelství, šití, vaření a provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů. Obsah celku Svět práce je přesunut do Výchovy k občanství. Oblast celku Design a konstruování je součástí Informatiky – část věnovaná Robotice.

4.1 Učební plán I. a II. stupně

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace										
Český jazyk a literatura	7+1	6+4	6+3	7+0	7+0	4+1	4+1	4+1	3+2	48+13
Anglický jazyk	1+0		3	3	3+1	3+0	3+0	3+0	3+0	21+2
Další cizí jazyk								3+0	3+0	6+0
Matematika a její aplikace										
Matematika	4+0	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3+2	35+9
Informatika										
Informatika				1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	6+0
Člověk a jeho svět										
Prvouka	2+0	2+0	1+1							5+1
Přírodověda				1+0	2+0					3+0
Vlastivěda				2+0	1+0					3+0
Člověk a společnost										
Dějepis						2+0	2+0	1+0	1+1	6+1
Výchova k občanství						1+0	1+0	1+0	1+0	4+0
Člověk a příroda										
Fyzika						1+0	2+0	2+0	1+0	6+0
Chemie								2+0	1+0	3+0
Přírodopis						1+1	2+0	1+1	1+0	5+2
Zeměpis						2+0	2+0	1+0	1+0	6+0
Umění a kultura										
Hudební výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	9+0
Výtvarná výchova	1+0	1+0	1+0	2+0	2+0	2+0	1+0	1+0	1+0	12+0
Člověk a svět práce										
Praktické činnosti	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0		1+0	8+0
Člověk a zdraví										
Tělesná výchova	2+0	2+0	2+0	2+1	2+0	2+0	2+0	2+0	2+0	18+1
Výchova ke zdraví							0+1	0+1	1+0	1+2
Zdravotní tělesná výchova						1+0				1+0
Volitelné předměty							0+1	0+1	0+1	0+3
Celkem	20	22	24	26	26	29	30	32	31	206+34

Zájmové útvary I. stupně

- **Anglický jazyk** – pro děti z 2. ročníku. Začínají s těmi nejjednoduššími anglickými slovíčky.
- **Práce na počítači** – kroužek fungující v rámci školní družiny. Děti v něm hrají logické hry nebo pracují s výukovými programy.
- **Praktické činnosti** – děti vyrábějí ve školní družině výrobky z různých materiálů.
- **Pohybové hry** – míčové hry v tělocvičně pro děti 1. – 4. ročníku.
- **Florbal** – kroužek i turnaje
- **Stolní tenis** – kroužek používá mobilní tenisová hřiště v tělocvičně školy
- **Dopravní kroužek** – pro žáky 4. – 5. ročníku. Jízda zručnosti na kole, procvičování pravidel silničního provozu, zdravotní a soutěže

Systém volitelných předmětů na II. stupni

- 1) V 7. ročníku je nabídka 1 hodiny volitelného předmětu. Volba z těchto předmětů: Konverzace v angličtině, přírodovědná praktika, cvičení v českém jazyce, sportovní hry
- 2) V 8. i 9. ročníku je nabídka 3 hodin výuky druhého cizího jazyku a 1 hodiny volitelného předmětu, volba z těchto předmětů: konverzace v angličtině a cvičení v českém jazyce nebo matematiky, sportovní hry

Nepovinné a zájmové útvary II. stupně

Dopravní výchova – pro žáky 4. – 8. ročníku. Jízda zručnosti na kole, procvičování pravidel silničního provozu, zdravotní a soutěže.

Tvorba časopisu – pro žáky 6. – 9. ročníku. Články, rozhovory, aktuality z dění školy. Zábavné kvízy, křížovky, hádanky, atd.

Výtvarný kroužek – pro žáky 5. – 9. ročníku. Práce s netradičními materiály, netradičními technikami.

Šachový kroužek – pro žáky 1. – 9. ročníku. Trénink, soutěže mezi školami. Vytváření logického myšlení.

Florbal – pro žáky 5. – 9. ročníku. Školní turnaj mezi třídami, trénink a účast v Severomoravské florbalové lize.

Kopaná – pro žáky 6. – 9. ročníku. Možnost hry v obou tělocvičnách, na travnatém hřišti i na nové umělé trávě.

Košíková – pro žáky 6. – 9. ročníku. Trénink, zápasy s okolními školami.

5 Učební osnovy vyučovacích předmětů 1. stupně

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

5.1.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně. Vyučovací předmět je vyučován v kmenových učebnách, pro jeho zpestření jsou využívány i počítačové učebny a učebny s interaktivní tabulí. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah předmětu

- osvojování spisovné podoby českého jazyka na základě získaných dovedností a vědomostí
- směřování k přesnému a logickému myšlení a následně k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování
- chápání různých jazykových sdělení – psaných i čtených
- vytváření základních čtenářských návyků a dovedností
- osvojování a rozvíjení správného kultivovaného psaní
- analyzování, posuzování a hodnocení obsahu textů
- určování stavby textu a jeho formální stránky
- pěstování smyslu pro krásu uměleckého díla
- rozlišování nejdůležitějších literárních žánrů a forem
- rozlišování hodnotné literatury od konzumní
- chápání funkce divadla, filmu, televize a ostatních médií
- využívání různých zdrojů informací – slovníky, pravidla, encyklopedie, časopisy

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- soutěživé hry, projekty
- dramatizace
- využití audiovizuální techniky
- frontální výuka – učebnice, pracovní listy, obrazový materiál
- skupinová práce – slovníky, pravidla pravopisu, encyklopedie
- výukové programy, internet
- kulturní zařízení – knihovna, divadlo, kino

Mezipředmětové vztahy

- prvouka: lidé kolem nás – seznámení se spolužáky, názvy květín, zápisky v sešitě, předčítání, čtení s porozuměním, vypravování
- přírodověda: úhledné a gramaticky správné zápisky, popis živočichů, rostlin, dřevin, encyklopedie
- vlastivěda: stručné a přehledné zápisy, básníci, spisovatelé, vlastenci, tradice, region, čtení učebního textu, vyprávění o historii
- matematika: psaní číslic, čtení, zápis a porozumění slovním úlohám, stručné a přesné vyjadřování
- anglický jazyk: věty, slovní druhy, slovníky, přehledné zápisy, čtení textu
- hudební výchova: zhudebněné texty, melodie hlasu, rytmizace říkadel
- výtvarná výchova: vytváření jednoduchého příběhu a přenesení do malby, věci a lidé kolem nás, ilustrovaná vyjmenovaná slova
- praktické činnosti: modelování postav, tradice a lidová tvořivost
- tělesná výchova: nástupy, hlášení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů a zároveň si v jazykových příručkách, slovnících a pravidlech pravopisu ověřují správnost řešení
- žáci rozvíjí a zdokonalují svou dovednost číst s porozuměním
- žáci pracují s různými texty, vyhledávají v nich klíčová slova, myšlenky, dělají výpisky, vytváří myšlenkové mapy

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a využívání informací
- k využívání znalostí a dovedností z českého jazyka v ostatních předmětech
- k osvojování pravidel pravopisu a komunikace
- k plánování vlastního učení
- k výběru činností podle zájmu a schopností

- k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci zdůvodňují správnost gramatických jevů
- žáci řeší problémové situace, se kterými se setkávají v literárních ukázkách

Učitel vede žáky:

- k řešení problémových úkolů – doplnit neúplný text z hlediska logického úsudku, opravit úmyslnou chybu, vybrat údaje, které do textu nepatří, vymyslet větu, vyprávění, příklad, který by řešil nějakou rozpornou situaci
- k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- k vyhledávání chyb a jejich opravě pomocí pravidel pravopisu, slovníků

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky v logickém sledu
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke správné, slušné a bezpečné komunikaci
- k dodržování pravidel komunikace
- k využívání moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- žáci respektují pokyny pedagogů
- žáci si osvojují ovládání svého jednání a chování
- žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují a oceňují se při plnění zadaných úkolů

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci a vzájemné pomoci
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k řešení různých nepříjemných životních situací, s nimiž se žáci setkávají (šikana, odmítání návykových látek apod.)

Kompetence občanské

- žáci sledují kulturní dění ve městě
- žáci navštěvují kulturní zařízení – knihovna, kino, divadlo
- žáci si osvojují zvládání komunikace i ve vyhraněných situacích

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel zdvořilého chování

- k ohleduplnosti k druhým
- k respektování a ochraně našich tradic a kulturního dědictví

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienické normy při čtení i psaní
- žáci vyrábí pomůcky do výuky (kartičky, pravopisné slovníčky aj.)

Učitel vede žáky:

- k organizování a plánování jejich činností (projekty)
- k dokončení každé práce v co nejvyšší kvalitě a stanoveném čase

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.1.1.2 Český jazyk – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čtení		
Praktické čtení	Pozná všechna písmena v tištěném i psaném textu. Vyhledává a vyznačuje daná písmena ve slovech. Skládá slova a věty. Plynule čte kratší slova, obtížná slova slabikuje. Nacvičuje správné čtení předložky se slovem a čtení jednoduchých textů se správnou intonací.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hygienické návyky při čtení	Vštěpuje si základní hygienické návyky při čtení.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení.
Věcné čtení	Rozumí čteným slovům, větám a textům.	
Naslouchání		
Praktické naslouchání	Zdvořile sleduje partnera, mimoverbálně vyjadřuje kontakt.	OSV7 - Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy.
Věcné naslouchání	Soustředěně naslouchá, aktivně reaguje na jednoduché pokyny a sdělení, klade otázky.	
Mluvený projev		
Technika mluvení	Vštěpuje si základní dovednosti mluveného projevu, správně dýchá, pečlivě vyslovuje a volí přiměřené tempo řeči. Dbá na správnou výslovnost a zdvořilé vyjadřování. Používá vhodné mimojazykové prostředky řeči.	OSV8 - Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování.
Komunikační žánry	Používá vhodné pozdravy. Správně a výstižně formuluje omluvu, prosbu, poděkování. Jednoduše a přesně popisuje dobře známé věci. Sestaví a vyřídí jednoduchý vzkaz. Vypravuje pohádku podle obrázkové osnovy. Převypráví slyšený nebo přečtený jednoduchý text.	OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.
Komunikační pravidla	Snaží se zapojit do diskusí a rozhovorů ve třídě, osvojuje si slušné vystupování a jednání.	OSV8 - Komunikace - komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů)
Písemný projev		

Hygienické návyky při psaní	Osvojuje si stabilní a pohodlné sezení, správné držení psacího nástroje, dodržuje dostatečnou vzdálenost očí od sešitu, používá cviky k uvolnění ruky.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení.
Technika psaní	Dbá na správný tvar i velikost písmen a číslic. Sleduje správnost spojování písmen při psaní slabik a slov. Při psaní diakritických znamének dodržuje správnou velikost a umístění znamének nad písmeny. Vyhledává a opravuje chyby ve vlastním písemném projevu.	OSV4 - Psychohygiena - dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění - relaxace).
Žánry písemného projevu	Zapisuje jednoduchá sdělení - vzkaz, zápis do deníčku.	OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Zvuková stránka jazyka		
Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek, intonace vět	Seznamuje se s rozdílnou zvukovou a grafickou podobou slov, člení slova na hlásky. Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky. Poznává rozdílnou intonaci vět.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Slovní zásoba a tvoření slov		
Význam slov	Vysvětluje význam slov, porovnává významy slov. Vyhledává slova opačného významu, tvoří s nimi věty.	OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality).
Porovnávání slov	Porovnává a třídí slova podle stanoveného hlediska.	MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov).
Tvoření slov	Rozšiřuje si svou slovní zásobu. Tvoří nová slova pomocí předpon.	OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality).
Tvarosloví		
Slovní druhy	Seznamuje se s některými předložkami, spojkami a vlastními jmény osob a zvířat.	
Tvary slov	Používá správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen i sloves v mluveném projevu	MeV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce.
Skladba		

Spojování slov do vět, pořádek slov ve větě	Spojuje slova do vět. Pomocí spojek vytváří jednoduchá souvětí. Všímá si důležitosti pořádku slov ve větě, správně řadí slova dle smyslu věty.	OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Pravopis		
Základy pravopisu	Odlišuje v písmu krátké a dlouhé samohlásky. Správně píše slova a krátké věty. Používá základní interpunkční znaménka a velká písmena na začátku vět.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslech a zážitkové čtení	Vyjadřuje své dojmy a pocity z četby a poslechu slovně i výtvarně. Poznává postavy z pohádek, hodnotí jejich vlastnosti.	OSV7 - Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého.
Tvořivé činnosti	Přednáší říkadla a krátké básně. Vyhledává rýmy. Řeší jednoduché dětské hádanky. Recituje z paměti veršovanou pohádku vhodnou ke dramatizaci.	OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Literární pojmy	Začíná rozlišovat vyjadřování v próze a ve verších. Všímá si ilustrací literárních děl pro děti a hodnotí je. Seznamuje se s některými dětskými časopisy. Navštěvuje kulturní akce.	MeV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce.

5.1.1.3 Český jazyk – 2. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čtení		
Praktické čtení	Rozvíjí plynulé a pozorné čtení přiměřeného rozsahu a náročnosti. Zdokonaluje techniku čtení.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hygienické návyky při čtení	Zlepšuje hygienické návyky při čtení.	
Věcné čtení	Při čtení získává informace a nachází klíčová slova. Porozumí jednoduchým textům.	
Naslouchání		
Praktické naslouchání	Soustředěně naslouchá, aktivně reaguje. Porozumí jednoduchým písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	OSV8 - Komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání.
Věcné naslouchání	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Snaží se vyjádřit svůj vlastní zážitek z naslouchání.	
Mluvený projev		
Technika mluvení	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Zdokonaluje techniku mluveného projevu a používání správného dýchání. Snaží se volit správné tempo řeči v mluvených projevech.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Komunikační žánry	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Tvoří jednoduchou osnovu s pomocí učitele. Správně formuluje pozdrav, oslovení, prosbu, omluvu, jednoduchý vzkaz, poděkování.	OSV8 - Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.
Komunikační pravidla	Vštěpuje si základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, role mluvčího a posluchače, střídání rolí, zdvořilost). Rozvíjí použití mimojazykových prostředků řeči v běžných školních situacích.	OSV8 - Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.
Písemný projev		
Hygienické návyky při psaní	Upevňuje si základní hygienické a pracovní návyky spojené se psaním (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku).	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení.

Technika psaní	V zásadě píše správné tvary písmen a číslic podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře. Snaží se dodržovat sklon písma. Správně spojuje písmena a slabiky vratným tahem. Zachovává rozestup písmen, píše správně diakritická znaménka. Dbá na čitelnost, úpravnost a přehlednost písemného projevu. Docvičuje tvary psacího písma malé i velké abecedy (X, Y, W).	OSV4 - Psychohygienu - dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.).
Žánry písemného projevu	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Napíše adresu, jednoduché blahopřání, pozdrav z prázdnin.	OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak).
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Zvuková stránka jazyka		
Hlávky, písmena	Rozezná hlávku a písmeno. Dělí hlávky do skupin. Odlišuje krátké a dlouhé samohlávky.	
Slabiky	Člení slova na hlávky a slabiky.	
Slovo	Rozlišuje grafickou a zvukovou stavbu slova. Snaží se o správnou modulaci souvislé řeči (intonace, tempo, přízvuk, hlasitost).	
Slovní zásoba a tvoření slov		
Význam slov	S pomocí učitele porovnává a třídí slova podle významu (nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná).	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Tvarosloví		
Slovní druhy	Seznamuje se se slovními druhy v základním tvaru. Poznává podstatná jména a slovesa v základním tvaru. Rozezná některé předložky a spojky.	MeV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život.
Tvary slov	V mluveném projevu používá správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves.	
Skladba		
Druhy vět	Rozlišuje věty podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací). Správně používá interpunkční znaménka.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.

Věta jednoduchá, souvětí	Spojuje a odděluje věty, používá nejčastější spojky. Rozezná větu jednoduchou a souvětí. Vyhledává a vybírá vhodné spojky nebo spojovací výrazy.	OSV8 – Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Pořádek slov ve větě	Dodržuje pořádek slov ve větě. Seřadí věty v textu podle časové posloupnosti.	
Pravopis		
Měkké, tvrdé souhlásky	Odůvodňuje a píše správně i/y, í/ý po měkkých a tvrdých souhláskách.	
Psaní ů/ú, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Odůvodňuje a píše správně ů/ú, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev.	
Párové souhlásky	Zdůvodňuje a bezchybně píše párové souhlásky na konci slov.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.
Vlastní jména	Píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslech a zážitkové čtení	Vyjadřuje své dojmy a pocity z četby nebo poslechu.	VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
Tvořivé činnosti	Vypravuje příběh dle slyšeného a čteného textu. Přednáší vhodné literární texty. Zapojuje se do dramatizace, dovede přijmout roli. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	OSV4 - Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Literární pojmy	Rozliší vyjadřování v próze a ve verších. Řeší hádanky a slovní hříčky. Orientuje se v pojmech - básník, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, herec, divadelní představení, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, rým. Poznává ilustrace některých ilustrátorů dětské knihy. Odlišuje pohádku	OSV6 - Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě. MeV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

5.1.1.4 Český jazyk – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čtení		
Praktické čtení	Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hygienické návyky při čtení	Dodržuje hygienické návyky při čtení.	
Věcné čtení	Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Vyhledává klíčová slova a věty v textu. Při čtení získává základní informace.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Naslouchání		
Praktické naslouchání	Zdvořile naslouchá druhým. Střídá roli mluvčího a posluchače.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Věcné naslouchání	Pozorně a soustředěně reaguje na mluvčího, zaznamenává slyšené a vhodně klade otázky.	OSV7 - Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého.
Mluvený projev		
Technika mluvení	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Komunikační žánry	Vypravuje podle osnovy i podle obrazového materiálu. Vypravuje příhodu na základě vlastních zážitků. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.
Komunikační pravidla	Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Pozdraví, omluví se, požádá o pomoc a poděkuje. Dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu.	OSV8 - Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělení verbální a neverbální.

Písemný projev		
Základní hygienické návyky	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení.
Technika psaní	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Zkontroluje si vlastní písemný projev.	OSV4 - Psychohygienu - dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění - relaxace).
Žánry písemného projevu	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (vypravování podle osnovy, popis zvířete, popis předmětu, blahopřání).	OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Zvuková stránka jazyka		
Podoba slov, výslovnost	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Správně vyslovuje samohlásky a souhláskové skupiny.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Slovní zásoba a tvoření slov		
Nauka o slově	Vyhledává slova příbuzná, určí kořen slova, předponu a příponu. Tvoří ke kořenu slova příbuzná. Nahrazuje opakující se slova jinými slovy.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení
Abeceda	Aktivně používá abecedu, vyhledává a zařazuje slova podle abecedy.	
Význam slov a porovnávání významů slov	Vysvětluje význam slov, porovnává významy slov, zaměřuje se na slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	
Porovnávání a třídění slov	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov).
Tvarosloví		
Slovní druhy	Rozlišuje slovní druhy. Zařazuje slova v základním tvaru ke slovním druhům. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. U podstatných jmen určuje pád, číslo, rod. U sloves určuje osobu, číslo a čas.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení. OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.

Skladba		
Věta jednoduchá a souvětí	Spojuje věty do souvětí jednoduchými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.
Věty podle postoje mluvčího	Rozlišuje v textu druhy vět. Věty vyslovuje se správnou melodií.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Pravopis		
Vyjmenovaná slova	Vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách. Rozumí jejich obsahu. Přiřazuje slova příbuzná. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Seznamuje se s rozdílným pravopisem slov stejně znějících (být – bít, výr – vír, mýt – mít, my – mi, atd.).	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení.
Vlastní jména	Píše velká písmena v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly.
Párové souhlásky	Zdůvodňuje a správně píše párové souhlásky uprostřed slov.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení
Skladební dvojice	Vyhledává a vyznačuje základní skladebnou dvojici ve větě jednoduché. Tvoří k holé větě větu rozvitou.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslech a zážitkové čtení	Poslouchá literární texty. Vyjadřuje pocity z přečteného textu.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Tvořivé činnosti	Čte samostatně knihy. Vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. Účastní se dramatizace pohádky. Přednáší z paměti texty přiměřené svému věku. Vypráví zážitky z divadelního a filmového představení, dovede shrnout obsah.	OSV7 - Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého.
Literární pojmy	Orientuje se v literárních druzích a žánrech (poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka). Navštěvuje kulturní akce.	MKV1 - Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení.

5.1.1.5 Český jazyk – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čtení		
Technika čtení	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas, nacvičuje tiché čtení. Čte pozorně, plynule, přiměřeně rychle.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení.
Hygienické návyky	Uvědomuje si a dodržuje hygienické návyky při čtení.	
Věcné čtení	Po tichém čtení je schopen reprodukovat text, zachytit posloupnost děje. V textu vyhledává slova a věty, odpovídá na otázky. Začíná rozeznávat podstatné a okrajové informace, s pomocí učitele podstatné	MeV1 - Kritické čtení - hodnotící prvky ve sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu.
Slovníky, encyklopedie	Začíná používat slovník, pravidla pravopisu a encyklopedie.	
Naslouchání		
Praktické naslouchání	V dialogu chápe roli posluchače a mluvčího. Ohleduplně naslouchá, je zdvořilý.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Věcné naslouchání	Posuzuje úplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, klade otázky, rozezná podstatné informace. Sděluje své dojmy a pocity.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Mluvený projev		
Technika mluvení	Užívá správnou intonaci, mluví přiměřeně rychle, pečlivě vyslovuje. Snaží se uplatňovat gesta a mimiku.	OSV8 - Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, komunikace v různých situacích.
Komunikační žánry	Vypravuje vlastní zážitky. Popíše děj, osobu, zvíře, rostlinu.	
Komunikační pravidla	Vede správně dialog. Pozdraví, užívá oslovení, formuluje prosbu, vzkaz. Samostatně vede telefonický rozhovor - rozeznává běžný rozhovor, přivolání pomoci, zná tísňové linky. Zanechá vzkaz na záznamníku.	OSV4 - Psychohygiena - hledání pomoci při potížích, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích.

Písemný projev		
Hygienické návyky	Dodržuje hygienické návyky při psaní.	
Technika psaní	Píše úhledně, přehledně, čitelně. Kontroluje si vlastní napsaný text. Aktivně používá známý pravopis, vhodně volí slova, rozlišuje slova spisovná a hovorová.	
Žánry písemného projevu	Vytváří osnovu, s pomocí učitele ji využívá při psaní i mluveném projevu - vypravování, dopis, popis. Seznámí se s tvořením stručných zpráv - SMS, E-mail, telegram. Píše správně po stránce obsahové i formální tyto žánry: - adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka - popis, postup pracovní činnosti - vyplňuje jednoduché tiskopisy.	OSV7 - Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Slovní zásoba a tvoření slov		
Význam slov	Rozlišuje a využívá slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná. Poznává slova s citovým zabarvením. Vyhledává v textu slova nespisovná a nahradí je spisovnými.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Stavba slova	Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou, koncovku. Rozlišuje předpony a předložky.	
Dělení slov	Správně dělí slova na konci řádku.	
Tvarosloví		
Slovní druhy	V textu bezpečně poznává podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky. Rozpoznává zájmena a číslovky v základním tvaru, vyhledává neohebné slovní druhy.	
Mluvnické kategorie podstatných jmen, sloves	Určuje základní mluvnické kategorie podstatných jmen - pád, číslo, rod, nově určuje vzor. Určuje mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas. Vytvoří dvojici infinitiv - sloveso určité a naopak. Poznává slovesný tvar jednoduchý a složený, sloveso zvrtné. Časuje slovesa v přítomném, minulém a budoucím čase.	MeV6 - Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení.

Spisovné a nespisovné tvary	Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov.	
Skladba		
Věta jednoduchá, souvětí	Rozlišuje věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves určitých, vyhledá spojovací výrazy a naznačí vzorec souvětí. Podle jednoduchých vzorců vytváří souvětí.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.
Spojky, spojovací výrazy	Seznamuje se se spojkami když, ale, že, protože a zájmenem který, upevňuje si psaní čárky před těmito spojovacími výrazy.	MeV6 - Tvorba mediálního sdělení - uplatňování a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení.
Základní skladební dvojice, podmět, přísudek	Ve větě vyhledá základní skladebnou dvojici a určí podmět a přísudek. Seznamuje se s neúplnou skladebnou dvojicí.	OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Pravopis		
Lexikální pravopis	Zdůvodňuje a procvičuje psaní i/y ve vyjmenovaných slovech, jejich tvarech a slovech s nimi příbuznými. Seznamuje se s psaním předpon od-, nad-, pod-, před-, roz-, bez-. Zdůvodňuje psaní předložek s, z. Píše správně vlastní jména.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Morfologický pravopis	Odůvodňuje koncovky a správně píše i/y v koncovkách podstatných jmen podle vzorů, vzory předseda, soudce pouze přiřazuje. Píše správně koncovky sloves v přítomném čase.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly.
Syntaktický pravopis	Seznámí se se shodou přísudku s podmětem rodu mužského, ženského, středního.	
Pravidla českého pravopisu	Využívá pomůcky při řešení správného pravopisu.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslech a zážitkové čtení	Volně reprodukuje literární text podle svých schopností. Vyjadřuje své dojmy z četby a poslechu literárních textů.	MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních.
Tvořivé činnosti	Přednáší vhodné literární texty z paměti. Pokouší se o dramatizaci textu.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

Literární pojmy	Rozlišuje základní pojmy literární teorie: - poezie, próza, drama - báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - verš, rým, přirovnání - spisovatel, básník, režisér.	
Dětské pořady a časopisy	Využívá časopisy pro děti a mládež pro vlastní četbu. Orientuje se v televizních pořadech pro děti.	MKV1 - Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MeV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti).

5.1.1.6 Český jazyk – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA		
Čtení		
Praktické čtení	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, čte pozorně, plynule, usiluje o čtení s přednesem. Rozpoznává orientační prvky v textu.	MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov), identifikování základních orientačních prvků v textu.
Hygienické návyky při čtení	Dodržuje hygienické návyky při čtení.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení.
Věcné čtení	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné zaznamenává, dělá výpisky, člení text na odstavce, připravuje aktuality a referáty. Vybere z textu klíčová slova, hlavní myšlenky a reprodukuje je.	
Slovníky, encyklopedie	Využívá slovníky, pravidla pravopisu a encyklopedie.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Naslouchání		
Praktické naslouchání	Aktivně naslouchá, rozliší podstatná fakta, zapamatuje si je, reprodukuje a zaznamenává.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Věcné naslouchání	Snaží se vcítit do druhého, naslouchat nezaujatě a kriticky, tedy posuzovat pravdivost a přesnost informací.	OSV7 - Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého.
Mluvený projev		
Technika mluvení	Při vyjadřování využívá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dle svého komunikačního záměru a volí vhodné mimojazykové prostředky řeči.	OSV8 - Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, otevřená a pozitivní komunikace.
Komunikační žánry	Učí se konstruktivně diskutovat, klást otázky a hovořit o svých zážitcích. Slovně hodnotí výkon svůj i spolužáků, veřejně prezentuje výsledky vlastní nebo skupinové práce.	

Manipulativní komunikace (reklamy, bulvár)	Rozpoznává manipulativní komunikaci v mediích a zaujímá k ní postoj, učí se odmítat nepříjemnou komunikaci.	MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.
Komunikační pravidla	Dodržuje základní komunikační pravidla. Ústně podá zprávu a oznámení, vypravuje jednoduché příhody a zážitky.	OSV4 - Psychohygienu - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích.
Písemný projev		
Hygienické návyky	Dodržuje základní hygienické návyky při psaní.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení.
Technika psaní	Píše věcně i formálně správně jednoduché komunikační žánry. Vyjadřuje se srozumitelně, dodržuje posloupnost a pravidla výstavby slohových žánrů.	OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Žánry písemného projevu	Učí se pracovat s odborným textem – členit na odstavce, vybírat klíčová slova, myšlenky, dělat výpisky a pomocí psaní se učit. Odliší popis od vyprávění. Vyplňuje jednoduché tiskopisy. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký příběh.	MeV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce. OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Zvuková stránka jazyka		
Spisovná výslovnost	Dodržuje zásady správné výslovnosti. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání.
Modulace souvislé řeči	Využívá v mluvené řeči tempo, intonaci, správný přízvuk.	OSV8 - Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální (technika řeči).
Cizí slova	Správně vyslovuje běžná cizí slova. U neznámých slov hledá správnou výslovnost v odborné literatuře.	MKV4 - Multikulturalita - specifické rysy jazyků.
Slovní zásoba a tvoření slov		
Význam slova	Porovnává významy slov, vyhledává slova jednovýznamová, mnohovýznamová a slova stejného nebo podobného významu.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

Stavba slova	Vyhledává a vyznačuje ve slovech kořen, předponu, příponu, koncovku.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení.
Dělení slov	Správně rozděluje slova na konci řádku.	
Tvarosloví		
Slovní druhy	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - pád, číslo, rod, vzor. Rozlišuje přídavná jména měkká a tvrdá, seznamuje se s přivlastňovacími přídavnými jmény. Vyhledává v textu zájmena v základním tvaru, třídí je a zařazuje do skupin. Seznámí se se skloňováním zájmen, skloňuje zájmeno já, náš. Určuje mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, způsob (oznamovací, rozkazovací), čas. Poznává v textu zvrtné sloveso.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení. OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Slovesné tvary	Rozliší jednoduché a složené slovesné tvary.	
Slova spisovná a nespisovná	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, vybírá vhodné výrazové prostředky pro tvorbu mluvených i písemných projevů.	MeV6 - Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení.
Skladba		
Základní skladební dvojice	V jednoduchých textech vyhledává a vyznačuje základní skladebnou dvojici. V neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.
Věta jednoduchá a souvětí	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, tvoří vhodná souvětí z vět jednoduchých.	MeV6 - Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení.
Spojky, spojovací výrazy	Užívá vhodné spojovací výrazy a podle potřeby projevu je obměňuje. Upevňuje si psaní čárky před spojkami ale, že, když, protože.	OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti.
Pravopis		
Lexikální pravopis	Píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných. Upevňuje si znalost správného psaní předpon od-, nad-, pod-, před-, orientačně se seznamuje s pravopisem předpon s-, z-, vz-. Píše správně předložky s, z. Píše správně nejběžnější zeměpisné názvy.	OSV1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

Morfologický pravopis	Koncovky podstatných jmen píše podle vzorů. Koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých píše podle vzorů. Seznamuje se s pravopisem přídavných jmen přivlastňovacích. Užívá správný pravopis sloves v přítomném čase.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení.
Syntaktický pravopis	V jednoduchých případech určuje shodu přísudku s podmětem.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení.
Pravidla českého pravopisu	Pracuje s pravidly českého pravopisu.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslech a zážitkové čtení	Vyjadřuje své dojmy z četby a poslechu. Získává vztah k literatuře a čte knihy podle svých zájmů.	OSV8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace.
Tvořivé činnosti	Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text. Přednáší vhodné literární texty. Zpracuje a přednese literární referát. Účastní se dramatizací a přijímá role. Tvoří podle svých schopností vlastní texty a ilustrace.	OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV9 - Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže.
Literární pojmy	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Orientuje se v základních literárních druzích a žánrech. Vyhledává informace v časopisech pro děti a mládež. Orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti. Navštěvuje knihovnu, kulturní akce.	MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních. MeV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti).

5.1.2 Cizí jazyk - Anglický jazyk

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 1. ročníku, dále 3. – 5. ročníku 1. stupně. Vyučovací předmět je vyučován v kmenových třídách, pro zpestření výuky se využívají učebny s interaktivní tabulí nebo počítačové učebny.

Vzdělávací obsah předmětu

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- rozvíjení vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů
- rozšíření všeobecného kulturního obzoru
- seznámení s nejběžnějšími tradicemi a zvyky zemí příslušné jazykové oblasti

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka – učebnice, pracovní sešity
- skupinová práce, práce ve dvojicích - slovníky
- dramatizace, hry, projekty
- říkanky, básničky, písničky a další texty v interpretaci rodilých mluvčích
- výukové programy, internet

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: věta jednoduchá, intonace věty, druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, větné členy – podmět, přísudek, přítomný čas, množné číslo podstatných jmen, přídavná jména, zájmena - osobní, přivlastňovací, ukazovací, předložky, spojky, popis, básničky, dramatizace, dialog, technika čtení, čtení s porozuměním, reprodukce a obměna textu
- prvouka: domácí a divoká zvířata, popis zvířete, barvy, pozdravy, zdvořilostní fráze, rodina, části těla, zdraví, nemoc, jídelníček, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvyky a lidové tradice
- přírodověda: zdravý životní styl, neživá příroda, lidové tradice a zvyky
- vlastivěda: zeměpisná orientace, krajina kolem nás, život člověka
- matematika: sčítání a odčítání do 100

- hudební výchova: zpěv písně
- výtvarná výchova: kresba zvířete, postavy, školy, ilustrace básničky, písničky
- praktické činnosti: vlastní výrobky dětí, projekty
- tělesná výchova: pohyby doprovázející píseň, sporty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají informace v textu
- žáci používají naučené jazykové prostředky
- žáci posuzují vlastní učení

Učitel vede žáky:

- k práci s textem
- k využívání slovníku
- ke sledování vlastního pokroku
- ke zpracování projektů

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému, které se vztahují k osvojovaným tématům
- žáci volí vhodné způsoby řešení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání souvislostí, společných či rozdílných znaků
- k práci s chybou

Kompetence komunikační

- žáci získávají základní výslovnostní návyky a pasivně se seznamují s fonetickými znaky
- žáci se vyjadřují výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu (věci týkajících se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládají)
- žáci naslouchají a zapojují se do rozhovoru
- žáci rozumí jednoduchým a krátkým textům z běžného života, zejména za podpory vizuální opory
- žáci využívají získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi
- žáci si osvojují a používají základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů
- žáci si osvojují základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
- žáci rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, rozumí slovům a jednoduchým

větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, žáci rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokus je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Učitel vede žáky:

- k souvislému a zdvořilému vyjadřování
- k porozumění mluvenému i písemnému projevu
- k respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci si vytváří pozitivní náhled na sebe sama

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení forem spolupráce
- k reálnému sebehodnocení
- k uvědomění si vlastních schopností

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých lidí
- žáci respektují tradice a kulturní hodnoty

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel zdvořilého jednání
- k využívání vlastních zkušeností z cestování

Kompetence pracovní

- žáci plní své povinnosti
- žáci využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnosti při plnění jejich povinností
- k praktickému ovládnutí jazyka v komunikačních situacích a při tvorbě projektů

Kompetence digitální:

- žáci mají prostor prezentovat a sdílet své znalosti za pomoci digitálních prostředků
- žáci mohou ke svému rozvoji využívat digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

Učitel vede žáky

- k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb ve vhodných případech
- žáky ke schopnosti kriticky zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů
- k využívání digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

5.1.2.2 Anglický jazyk – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Zvuková a grafická podoba jazyka - žák vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba - Barvy - Čísla 1 – 12 - pozdravy - pokyny - hračky - zvířata – domácí mazlíčci a farma Recitace, zpěv - podpora slovní zásoby, využití rytmu, pohybu k osvojení a upevnění Mluvnice - žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje orálně i graficky Narozeniny, Vánoce - žák se seznámí s typickými zvyky a tradicemi anglicky mluvících národů	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: 1. - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně 2. - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	OSV7 - Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času. OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování

5.1.2.3 Anglický jazyk – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace ve větě tázací a oznamovací Slovní zásoba - pozdravy, barvy, číslovky 1 – 20, základní zdvořilostní fráze - jednoduché pokyny, školní potřeby, vybavení třídy - domácí zvířata a mazlíčci - přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří - základní části lidského těla, úzká rodina - základní potraviny, hračky Mluvnice - sloveso „být“ a „mít“ v kladné i záporné větě a v otázce v 1. a 2. osobě jednotném čísle - člen určitý a neurčitý - jednotné a množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - tázací zájmena – „What, Who, How, Where“ - zájmena přívlastňovací v jednotném čísle - otázka na množství - kladná a negativní odpověď (být, mít) v jednotném čísle - přídavná jména v přísudku a v přívlastku - sloveso „mít/nemít rád“ v kladné i záporné větě a otázce v 1. a 2. osobě jednotného čísla - základní předložky místa – „in, on, under“ - modální sloveso moci, umět v kladné i záporné větě a v otázce Tematické okruhy: škola, zvířata, lidské tělo, rodina, jídlo, domov	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	OSV7 - Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy EV4 - Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana. OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času. OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. MKV1 - Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik.

5.1.2.4 Anglický jazyk – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
-------	---------	------------------

Zvuková podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace ve větě - fonetická abeceda Mluvnice - opakování z 3.ročníku - člen neurčitý - vazba there is/ there are - množné číslo - rozkaz Slovní zásoba - pozdravy - instrukce - číslovky 0 - 100 - abeceda Komunikační dovednosti: - situační rozhovory každodenního života (pozdravy, instrukce, telefonní číslo), popis obrázku Rozšiřující učivo: - přezdívky, oslovení - Halloween Mluvnice: - zkrácená a plná forma slovesa BÝT - otázka, zápor a oznamovací věta se slovesem BÝT - přivlastňovací zájmena a přivlastňování - tázací příslovce Slovní zásoba:	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: 1. - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností 2. - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu 3. - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu MLUVENÍ Žák:	OSV – Komunikace – otevřená a pozitivní komunikace OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění VMEG – Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – vzdělávání mladých Evropanů
--	--	---

- měsíce v roce, dny v týdnu/datum - rodina - osobní údaje - zeměpisná místa Komunikační dovednosti: - situační rozhovory - rodina - osobní údaje Rozšiřující učivo: - Vánoce v ČR a VB - jídlo - zeměpisná místa Mluvnice: - zkrácená a plná forma sloveso HAVE GOT - otázka, zápor a oznamovací věta se slovesem HAVE GOT - zájmena a jejich postavení ve větě - opakování 4.ročníku Slovní zásoba - objekty ve třídě - školní pomůcky - domácí mazlíčci - přídavná jména - koníčky Komunikační dovednosti: - popis zvířete - koníčky - škola Rozšiřující učivo: - Velikonoce moje domácí zvíře	4. - se zapojí do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů 5. - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, členech své rodiny, kamarádech a spolužácích, škole, zvířatech a volném čase 6. - odpoví a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: 7. - vyhledá základní informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 8. - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ Žák: 9. - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky	
--	---	--

5.1.2.5 Anglický jazyk – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Zvuková podoba jazyka - přízvuk slov - intonace ve větě Mluvnice - opakování ze 4. ročníku - časové předložky - přítomný čas prostý a jeho užití - otázka, zápor a oznamovací věta v přítomném čase prostém Slovní zásoba - čas, hodiny, dny v týdnu - denní režim - koníčky a volnočasové aktivity Komunikační dovednosti: - situační rozhovory každodenního života - vyprávění o svém dnu a o volnočasových aktivitách Rozšiřující učivo: - sporty - hudební nástroje Mluvnice: - předložky místa - zápor, otázka a oznamovací věta k vazbě THERE IS / THERE ARE - zápor, otázka a oznamovací věta ke slovesu CAN Slovní zásoba: - nábytek, vybavení domu - místnosti a části domu - místa ve městě Komunikační dovednosti: - situační rozhovory	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, jsou-li sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu MLUVENÍ Žák: – se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Průřezová témata OSV – Komunikace – otevřená a pozitivní komunikace OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění VMEG – Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – vzdělávání mladých Evropanů

- vyprávění o svém domě - vyprávění o svém městě Rozšiřující učivo: - bydlení v Británii - Vánoce Mluvnice: - užití sloves HAVE GOT a BE při popisu osob - přítomný čas průběhový a jeho užití - otázka, zápor a oznamovací věta v přítomném čase průběhovém - rozlišení přítomných časů a jejich užití - opakování učiva 5. ročníku Slovní zásoba - popis osob - oblečení - ceny a dotaz na cenu Komunikační dovednosti: - popis osoby - rozhovor v obchodě - popis aktivity - popis obrázku Rozšiřující učivo: - Velikonoce prázdniny – oblečení, počasí, aktivity	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ Žák: - s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	
--	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Matematika by měla být postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáků, potřeby počítat, kreslit, hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Číslo a početní operace (dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění)
2. Závislosti, vztahy a práce s daty (rozpoznávání typů změn a závislostí)
3. Geometrie v rovině a v prostoru (určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací)
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy (uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací)

Vzdělávací obsah předmětu

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení pozornosti, přesnosti, vytrvalosti
- rozpoznávání různých typů změn, na jejichž základě se učí uvažovat, svoji práci kontrolovat, srovnávat
- učení sebedůvěry, sebekázně a vzájemným vztahům ve skupině, třídě, škole
- uplatnění logického myšlení na základě řešení problémových situací, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti
- žáků, logické uvažování může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní
- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikosti a vzdálenosti, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizace reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce
- práce na počítači

Mezipředmětové vztahy

- prvouka: počítání prvků, vyhledávání, třídění, práce s daty, orientace v čase, převody jednotek
- praktické činnosti: modelování (počítání prvků, geometrické tvary), práce montážní a demontážní, práce se stavebnicí
- výtvarná výchova: soubory prvků, geometrické tvary v rovině a v prostoru
- tělesná výchova: měření, porovnávání
- český jazyk: správné tvary číslic, čtení s porozuměním při řešení slovních úloh
- hudební výchova: rozpočítadla

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- žáci provádí rozborů a zápisy při řešení úloh a zdokonalují grafický projev
- žáci rozvíjí abstraktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- žáci se učí využívat matematické poznatky v praktickém životě

Učitel vede žáky:

- k přesnému a stručnému vyjadřování
- k ověřování výsledků
- k samostatnému myšlení při řešení úloh
- k aplikování matematických postupů v praxi

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- žáci používají matematický jazyk a symboliku při řešení praktických příkladů a slovních úloh
- žáci se učí stručně a přehledně sdělovat postup

Učitel vede žáky:

- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice
- k užívání správné terminologie a symboliky

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí řešit problémové situace, rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- žáci se učí provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování
- žáci se učí myslet kriticky, hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k využívání metod, při kterých dochází k řešení sami žáci
- k práci s chybou
- k obhajování svých výroků

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí kriticky usuzovat, srozumitelně a věcně argumentovat prostřednictvím řešení matematických problémů
- žáci se učí pracovat ve skupině, vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě, škole
- žáci se učí pomáhat si navzájem, upevňovat dobré mezilidské vztahy

Učitel vede žáky:

- k ochotě pomoci, o pomoc požádat
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k využívání skupinového vyučování

Kompetence pracovní

- žáci se učí zpracovávat data získaná pozorováním a měřením
- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování
- žáci se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- žáci s postižením mají k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování
- k řešení úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých předmětů
- ke správným způsobům užívání vybavení, techniky a pomůcek
- k rozvoji smyslu pro povinnost (příprava na výuku)

Kompetence digitální:

- žáci mají prostor prezentovat a sdílet své znalosti za pomoci digitálních prostředků, zpracovávají a prezentují matematická data
- žáci mohou ke svému rozvoji využívat digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

- Žáci pomocí digitální techniky efektivně řeší matematické problémy

Učitel vede žáky

- k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb ve vhodných případech
- k používání osobních digitálních prostředků, např. při provádění kontroly odhadů nebo při ověřování správnosti výsledků.
- ke schopnosti kriticky zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů
- k využívání digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

5.2.1.2 Matematika – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Přirozená čísla		
Přirozená čísla 0 - 20	Počítá prvky v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací. Poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru. Dokáže napsat a přečíst čísla 0 – 2.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.
Číselná řada	Orientuje se v číselné řadě do 20. Rozumí pojům před, za, hned před, hned za.	
Porovnávání čísel	Čte, zapisuje a porovnává přír. čísla do 20. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Porovnává čísla a soubory prvků. Používá znaky a symboly větší, menší, =.	OSV6 - Poznávání lidí - vzájemné poznávání lidí ve skupině/ třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chybí při poznávání lidí.
Znázorňování čísel Číselná osa	Užívá lineární uspořádání. Zobrazí číslo na číselné ose. Vyhledá, zapíše a porovná čísla na číselné ose. Užívá číselnou osu ke sčítání a odčítání v oboru čísel do 20.	
Početní operace	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Sčítá a odčítá do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1. desítky. Sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky. Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. Zapisuje, čte a řeší příklady písemně i z paměti.	
Slovní úlohy Řešení slovních úloh	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Sestaví jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 bez přechodu desítky. Za pomoci učitele provádí zápisy slovních úloh. Při řešení slovních úloh využívá co největší názornosti a zkušenosti z běžného života. Vytváří a řeší slovní úlohy na porovnávání čísel a využitím vztahů o n-více, o n-méně.	EV4 - Vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí).

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Orientace v čase	Orientuje se v čase. Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce ve správném pořadí. Rozeznává časové údaje – den, noc, týden, měsíc, rok.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle.
Závislosti a jejich vlastnosti	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života a řeší slovní úlohy. Využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností.	
Posloupnost čísel	Doplňuje posloupnosti čísel. Číselně zapíše a přečte datum. Sleduje střídání ročních období. Čte jednoduché tabulky. Orientuje se v číselné řadě. Používá vztahy o několik více, o několik méně.	OSV4 - Psychohygiena - dobrá organizace času.
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
Základní útvary v rovině	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. Pojmenuje a nakreslí základní rovinné obrazce (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník). Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru.	
Základní útvary v prostoru	Pojmenuje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, koule, válec).	
Porovnávání útvarů	Porovnává velikost útvarů. Geometrické útvary třídí podle velikosti, tvaru a barev. Chápe význam slov - velký, malý, větší, menší, dlouhý, krátký. Rozumí pojům: nahoře, dole, vpředu, vzadu.	
Souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Vyhledává v prostoru a v rovině určitý geometrický útvar.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

5.2.1.3 Matematika – 2. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Přirozená čísla		
Přirozená čísla do 20	Sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku. Řeší příklady s jednou závorkou. Počítá z paměti.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Přirozená čísla do 100		
Zápis a čtení čísel do 100	Čte, zapisuje a porovnává všechna čísla do 100. Vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100. Rozkládá čísla na desítky a jednotky.	OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.
Číselná osa	Vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose. Užívá lineární uspořádání. Orientuje se na číselné ose.	
Porovnávání čísel	Porovnává čísla v daném souboru do 100. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Využívá znaky větší, menší, =.	
Početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Počítá s využitím závorek. Využívá komutativního zákona.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.
Sčítání a odčítání	Sčítá a odčítá do 100 s přechodem desítky. Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu. Dokáže použít číselné osy, počítá z paměti.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.
Násobení do 50	Seznámí se názorným zavedením s násobením a dělením na souborech různých předmětů. Seznámí se s řadami násobků daného čísla. Používá spoje násobílek 2, 3, 4, 5.	

Zaokrouhlování čísel	Zaokrouhluje čísla na desítky.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Orientace v čase	Vyjmenuje dny v týdnu a měsíce ve správném pořadí. Dokáže určit hodiny a minuty na ručičkových i digitálních hodinách. Sleduje jednotlivé závislosti na čase.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle.
Slovní úlohy	Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel do 100, ke sčítání a odčítání čísel a s užitím vztahů o n–více, o n–méně. Čte s porozuměním slovní úlohy. Za pomoci učitele provádí zápisy slovních úloh. Vymýšlí slovní úlohy na základě poznatků z praktického života.	EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny).
Posloupnost čísel	Doplňuje posloupnosti čísel. Rozumí pojům před, za, hned před, hned za.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
Základní útvary v rovině		
Druhy čar	Rozezná a kreslí rovné, lomené a křivé čáry. Chápe pojem kreslení a rýsování.	
Úsečky	Rýsuje a měří úsečky pomocí pravítka na cm, porovnává délky úseček. Odhaduje délku úsečky. Seznámí se se základními jednotkami délky. Osvojuje si správné návyky při rýsování.	OSV4 – Psychohygienu – dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích.
Souměrné útvary	Modeluje a rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině. Určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů. Modeluje čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník. Modeluje rovinné geometrické útvary, vyhledává je ve svém okolí.	
Základní útvary v prostoru		
Jednoduchá tělesa	Rozezná, pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa - krychli, kvádr, kouli, jehlan. Porovnává velikost útvarů. Určuje odlišnosti jednotlivých těles.	

Stavebnice	Poznává jednoduchá tělesa v praxi, popisuje rozdíly. Používá stavebnice, vytváří stavební celky.	
------------	---	--

5.2.1.4 Matematika – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Přirozená čísla		
Přirozená čísla do 100	Používá komutativnost v řešení početních operací. Používá závorky. Používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací. Dokáže správně používat matematické symboly.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Sčítání, odčítání	Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla do 100 z paměti i písemně. Počítá se závorkami. Písemně sčítá a odčítá dvojčíselná čísla.	
Násobení, dělení v oboru násobitel	Násobí 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Dělí v oboru těchto násobitel. Automaticky užívá spojení všech násobitel. Užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Dělení se zbytkem	Dělí se zbytkem. Určuje neúplný podíl a zbytek.	
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje čísla na desítky.	
Přirozená čísla do 1000	Poznává jednotlivá čísla do 1000 na základě názoru. Čte a zapisuje čísla do 1000. Počítá po stovkách, desítkách a jednotkách. Počítá předměty v daném souboru. Využívá názorných pomůcek. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.
Rozklad čísel	Rozkládá čísla na stovky, desítky a jednotky.	
Číselná osa	Vyhledá, porovná a zapíše číslo na číselné ose. Užívá lineární uspořádání.	
Porovnávání čísel	Znázorňuje čísla na číselné ose. Porovnává čísla v daném souboru, využívá matematických znaků a symbolů. Zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	
Početní operace	Provádí z paměti jednoduché početní operace. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Využívá komutativnosti. Provádí odhad výsledku.	

Sčítání, odčítání	Sčítá a odčítá z paměti jednoduché případy do 1000. Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtů. Písemně sčítá a odčítá trojčíselná čísla.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.
Násobení a dělení mimo obor násobitek	Násobí deseti. Dělí násobky deseti jednocíselnými čísly. Násobí a dělí dvojčíselná čísla jednocíselným. Písemně násobí jednocíselným činitelem.	
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje trojčíselná čísla na desítky a na stovky.	
Slovní úlohy	Řeší slovní úlohy na porovnávání trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy o n– více (méně). Sestaví jednoduché slovní úlohy. Vyřeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíselného čísla jednocíselným a dělení dvojčíselného čísla jednocíselným.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí).
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Orientace v čase	Orientuje se v čase. Zná jednotky času. Provádí jednoduché převody.	
Grafy, data, tabulky	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Pracuje s tabulkami. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle.
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
Základní útvary v rovině	Rozezná, pojmenuje a vymodeluje a popíše základní rovinné útvary. Rýsuje rovinné útvary ve čtvercové síti. Nachází v rovině jejich prezentaci. Rozezná – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnici, bod, úsečku, přímku, polopřímku, čtyřúhelník.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality).
Kružnice	Rýsuje kružnice daného poloměru.	
Úsečka	Rýsuje úsečku dané délky Měří délku úsečky s přesností na milimetry. Odhaduje délku úsečky. Porovnává úsečky. Vyznačí střed úsečky.	

Přímka, polopřímka	Rýsuje přímku. Vyznačí polopřímku. Rozezná polopřímky opačné.	
Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Trojúhelník	Vyznačí průsečík různoběžek Vyznačí rovnoběžky a různoběžky ve čtvercové síti. Narýsuje trojúhelník pomocí pravítka a kružítka.	
Souměrné útvary	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	
Základní útvary v prostoru	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa. Nachází v prostoru jejich prezentaci.	MKV2 – Lidské vztahy – lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

5.2.1.5 Matematika – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Přirozená čísla		
Přirozená čísla 0 – 1 000	Procvičuje a upevňuje učivo. Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojčíselná i trojčíselná čísla. Násobí z paměti i písemně čísla jednocíselným činitelem. Pamětně dělí se zbytkem v oboru násobilky. Provádí písemně početní operace přirozených čísel. Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů. OSV8 – Komunikace – cvičení pozorování a aktivního naslouchání.
Přirozená čísla 0 – 10 000	Poznává jednotlivá čísla na základě názoru. Počítá do 10 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících.	
Číselná osa	Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose. Porovnává čísla a řeší příslušné nerovnice. Používá pojmy před, za, hned před, hned za.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle.
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce. Provádí odhady.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě.
Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	Rozkládá čísla v desítkové soustavě.	OSV4 – Psychohygiena – dobrá organizace času.

Početní výkony s přirozenými čísly	Pamětně i písemně sčítá a odčítá. Pamětně násobí a dělí čísla nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem. Násobí a dělí desítkou a stovkou. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Využívá komutativnost a asociativnost.	OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku tohoto předmětu.
Závorky	Řeší jednoduché příklady se závorkami. Využívá matematických zákonů.	
Rovnice	Řeší jednoduché rovnice..	OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.
Kontrola výpočtů, odhady výsledků	Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu.	
Přirozená čísla 0 – 1 000 000	Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících.	
Číselná osa	Seznámí se s čísly do 1 000 000. Porovnává čísla. Dovede zobrazit čísla .	
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje čísla na desetitisíce, tisíce, sta a desítky.	
Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0.	
Početní výkony s přirozenými čísly	Písemně sčítá a odčítá. Sčítá alespoň 3 čísla. Používá komutativnost v řešení početních operací. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Pamětně násobí a dělí čísla 10 a 100.	OSV4 – Psychohygiena – dobrá organizace času; hledání pomoci při potížích.

Slovní úlohy	Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (n-méně), n-krát více (n-krát méně). Provádí stručný zápis úlohy i s neznámou. Řeší početní úlohy na 2 až 3 početní výkony.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí).
Zlomky		
Celek, část, zlomek	Modeluje a určí část celku.	OSV7 – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
Čítatel, jmenovatel,	Používá zápis ve formě zlomku.	
zlomková čára		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Tabulky	Vyhledává a třídí data. Sestavuje jednoduché tabulky u přímé úměrnosti.	
Diagramy	Načrtne diagramy u řešení rovnic.	
Jednotky	Pracuje s jednotkami. Provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, času a objemu.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice, kruh, průsečík	Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině. Narýsuje rovnoběžku s danou přímkou. Narýsuje kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou. Vyznačí průsečík kolmic. Narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem. Bezpečně pozná kruh a kružnici.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny).

Trojúhelník	Pozná a sestrojí trojúhelník pravoúhlý. Pozná rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. Seznámí se s trojúhelníkovou nerovností.	
Obdélník a čtverec	Rýsuje obdélník a čtverec.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování (základní morální normy).
Osa souměrnosti	Určí osu souměrnosti útvaru modelováním, překládáním.	
Souměrné útvary	Rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary.	
Obvod trojúhelníku, obdélníku a	Seznámí se s obvodem trojúhelníku, obdélníku a čtverce.	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Slovní úlohy	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	
Číselné obrázkové řady	.Pokouší se řešit zajímavé matematické hry.	

5.2.1.6 Matematika – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Přirozená, celá a desetinná čísla, zlomky		
Přirozená čísla do 1 000 000	Používá přirozená čísla do 1 000 000 k modelování reálných situací.	
Posloupnost přirozených čísel	Čte a zapisuje čísla do 1 000 000. Seznamuje se s čísly, která jsou větší než 1 000 000.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.
Číselná osa	Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose. Rozumí znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (teploměru).	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učiva a studia.
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky a desítky.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem.
Rovnice, nerovnice	Řeší jednoduché rovnice a nerovnice.	
Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	Zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě.	

Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti	Procvičuje a upevňuje početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000. Seznamuje se s početními operacemi přes milion. Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše 2 číslice různé od 0). Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. Písemně odčítá dvě přirozená čísla. Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých příkladech. Násobí a dělí 10, 100 a 1000.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny).
Pořadí výpočtů	Používá zákony asociativní, komutativní pro sčítání a násobení. Rozezná přednost v pořadí výpočtů.	
Písemné algoritmy násobení	Písemně násobí trojčiferným činitelem. Písemně dělí jednociferným a dvojčiferným dělitelem (včetně dělení se zbytkem).	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.
Kontrola a odhady výpočtů	Samostatně provádí odhady a kontroly výpočtů.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle.
Slovní úlohy	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu, dvěma nebo třem výpočtům s přirozenými čísly. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	
Aritmetický průměr	Seznámí se s aritmetickým průměrem na slovních úlohách.	

Zlomky	Zapíše a přečte zlomek.	OSV7 – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina	Modeluje a určí polovinu, třetinu, čtvrtinu, pětinu a desetinu. Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetin daného počtu. Porovná, sčítá v oboru kladných čísel a odečítá zlomky se stejným jmenovatelem.	
Desetinná čísla – základní poznatky	Zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin. Zobrazí dané desetinné číslo na číselné ose. Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Tabulky, grafy, diagramy	Doplňuje řady čísel a tabulky. Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	OSV4 – Psychohygiena – dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.).
Grafy a soustava souřadnic	Sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
Rovinné obrazce		
Jednoduché konstrukce	Znázorní a narýsuje základní rovinné obrazce; užívá jednoduché konstrukce.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).
Souměrné útvary	Znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti překládáním papíru.	
Výpočty obvodu a obsahu	Prohlubuje se znalost učiva. Počítá obvod a obsah obdélníku a čtverce.	

Jednotky obsahu	Převádí jednotky obsahu mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , a, ha, km^2 . Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce.	
Obvod mnohoúhelníku	Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	
Grafický součet a rozdíl úseček	Sčítá a odčítá graficky úsečky.	
Tělesa	Bezpečně pozná kvádr, krychli, jehlan, kouli, kužel a válec.	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Slovní úlohy	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	
Číselné obrázkové řady	Letopočty, výpočty doby minulé a současné.	
Magické čtverce	Sestavování, řešení.	
Prostorová představivost	Odhady.	MKV1 – Kulturní difference - respektování Zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

5.3.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Informatika je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku s dotací jedna hodina týdně v odborné učebně informatiky. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vzdělávací obsah předmětu

- Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy.
- Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.
- Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností.
- Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
- Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími.
- Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
- Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami,
- práce s obrazovým materiálem
- skupinové práce
- samostatné práce
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- Informatika se jako zdroj aktuálních informací, jejich zpracování a prezentace prolíná všemi předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se učí vyhledávat a třídit informace
- žáci interpretují informace na základě pochopení jejich obsahu a významu
- žáci se učí ovládat základní funkce některých programů
- žáci aplikují získané poznatky při řešení praktických problémů v různých předmětech
- žáci používají tištěné i digitální dokumenty jako zdroje informací

Učitel vede žáky:

- k využívání informačních technologií ke zvýšení efektivnosti učení
- k zpracování dané informace v konkrétních pracích, porozumění textu a orientaci v textu a předložených informacích
- k učení se dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi a jejich využívání v ostatních vzdělávacích oblastech
- k racionalizaci práce pomocí informační a komunikační technologie

Kompetence komunikativní

- žáci umí naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, konference, diskuse)

Učitel vede žáky:

- k umění komentovat výsledky své práce (především při prezentaci)
- ke znalosti odeslání a přijmutí zprávy s přílohou
- ke znalosti uložení informací z webové stránky a jejímu dalšímu zpracování
- k využití úsporného a formalizovaného způsobu komunikace a prezentace, tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování
- k využití informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- žáci ověřují věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzují jejich závažnost a vzájemnou návaznost

- Učitel vede žáky:
- k vyhodnocení informace a jejímu zpracování
- k hledání optimálního řešení, porovnávání tohoto řešení s jinými.

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují a pracují v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role nejen ve fyzickém, ale i online světě
- žáci vyjednávají a hledají kompromisní řešení, pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce
- žáci třídí a zpracovávají informace

Učitel vede žáky:

- k řešení jednoduchých pracovních úkolů za pomoci vhodně vybraného programu
- k promýšlení nejvhodnějších pracovních postupů z hlediska očekávaného výsledku
- k volbě odpovídající technologie

Kompetence občanské

- žáci se učí rozhodovat zodpovědně podle dané situace
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí a učí se zodpovědnosti

Učitel vede žáky:

- k dodržování informační etiku

Kompetence pracovní

- žáci se seznamují se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí

Učitel vede žáky:

- k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností, k adaptaci na změněné nebo nové podmínky
- k využívání získaných znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- žáci se snažili zhodnotit přínosy a rizika využívání informačních technologií ve svém životě
- žáci se snažili pochopit významu informací a digitálních technologií v lidské společnosti
- žáci předcházeli nebezpečným situacím s negativním dopadem na své zdraví (tělesné i duševní) a zdraví svého okolí a jednali eticky

Učitel vede žáky:

- k ovládní digitální zařízení, webové služby i aplikace efektivně, využívali je učení a zapojení do svého života.
- K efektivní a bezpečné práci s daty efektivně a bezpečně, aby je dokázali je vhodným způsobem zpracovávat a sdílet
- k používání digitálních technologií, aby zjednodušili a zautomatizovali a zefektivnili své pracovní postupy.

5.3.1.2 Informatika – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Ovládání digitálního zařízení	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením.	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality).
Digitální technologie	- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	
Data, informace a modelování	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	

Algoritmizace a programování	• v programovacím jazyce sestaví program pro ovládání robota (Ozobot – programování pomocí barevných kódů) • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém	
-------------------------------------	---	--

5.3.1.3 Informatika – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Informační systémy	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	
Data, informace a modelování	• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	
Algoritmizace a programování	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání robota • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů • upraví program pro obdobný problém	MeV6 - Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

5.4.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Prvouka je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v běžných kmenových učebnách, pro zpestření výuky na vycházkách v okolí školy a ve městě.

Vzdělávací obsah předmětu

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání nejbližšího okolí, praktické poznávání místních a regionálních skutečností, utváření přímých zkušeností žáků
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy, orientace v dějích a čase
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi v rodině i ve společnosti, upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
- poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
- poznávání sebe, základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální i skupinová výuka zaměřená na činnostní učení a praktické poznávání a osvojování skutečností
- využití názorných pomůcek – obrazové materiály, demonstrační pomůcky, přírodniny, modely, pracovní listy, encyklopedie
- vycházky zaměřené na pozorování přírody, života lidí, poznávání našeho města, dopravních situací

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: vyjadřovací schopnosti, rozvoj slovní zásoby, formulace myšlenek, dialogy mezi lidmi, ...

- výtvarná výchova: vyjádření pozorovaných skutečností
- praktické činnosti: práce s drobnými přírodninami, pěstitelské pokusy, vytváření dekorací k daným svátkům, ...
- hudební výchova: tematicky zaměřené písně a poslechové skladby
- tělesná výchova: vedení žáků ke zdravému životnímu stylu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci pozorují a poznávají lidi, věci a děje v blízkém a později vzdálenějším okolí
- žáci se učí vyhledávat a třídit informace, pracovat s učebnicí, s pracovním sešitem
- žáci se seznamují s obecnými termíny, znaky, symboly
- žáci začínají vnímat své učení

Učitel vede žáky:

- k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- k probuzení hlubšího zájmu o poznávání lidí i věcí a dějů
- k vyhledávání nových informací, učí je pracovat s knihou

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v probíraných tématech
- žáci pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí přirozeně vyjadřovat pozitivní city k sobě i k okolnímu prostředí
- žáci se učí klást otázky, ohleduplně naslouchat a vstupovat do diskuse

Učitel vede žáky:

- k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- k obohacování slovní zásoby

Kompetence k řešení problémů

- žáci si osvojují účelné rozhodování, jednání v různých situacích, učí se zodpovědnosti za svá rozhodnutí, za své chování
- žáci si uvědomují problémové situace, promýšlejí jejich řešení

Učitel vede žáky:

- k účelnému rozhodování
- k využívání svých zkušeností, dovedností
- k vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí toleranci, respektování názoru druhých
- žáci se učí spolupracovat ve dvojicích i ve skupině podle dohodnutých pravidel
- žáci ocení práci svou i spolužáků
- žáci umí poradit a vhodně pomoci
- dokáží požádat o pomoc

Učitel vede žáky:

- k dodržování dohodnutých pravidel
- k toleranci, k respektování odlišných názorů
- ke spolupracujícímu chování
- k odpovědnosti za svá jednání

Kompetence občanské

- žáci si utvářejí ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- žáci hledají možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- žáci se učí respektovat daná pravidla a řády

Učitel vede žáky:

- k dodržování daných pravidel a řádů
- k vytváření představ o fungování společnosti

Kompetence pracovní

- žáci si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i skupinové práci
- žáci se učí používat různé učební pomůcky
- žáci dodržují školní řád, chrání zdraví své i svých spolužáků

Učitel vede žáky:

- k dodržování školního řádu
- k využívání různých pomůcek

- k soustředěné školní práci

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.4.1.2 Prvouka – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Domov Škola Obec Osobní bezpečí	Orientuje se v budově školy, dojde samostatně do školy, šatny, třídy. Zná jméno třídní učitelky a ředitele školy. Připraví se na vyučování. Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy. Prakticky poznává místní a regionální skutečnosti. Chová se ukázněně ve škole i mimo školu. Pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí. Dbá na bezpečnost při cestě do školy a zpět, uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, zná riziková místa a situace.	VDO1 – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství.
LIDÉ KOLEM NÁS		
Rodina Soužití lidí Chování lidí	Vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky. Pojmenuje vztahy mezi rodinnými příslušníky. Seřadí členy dle věku. Hovoří o chování v rodině. Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, učí se toleranci. Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni. Rozlišuje nesprávné chování u jiných i u sebe, hraje určené role, řeší modelové situace, atd.	OSV6 – Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě. OSV7 –Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy. OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí - moje vztahy k druhým lidem.
LIDÉ A ČAS		

Orientace v čase Současnost a minulost Kultura	Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina. Vyjmenuje dny v týdnu. Rozliší den a noc. Rozlišuje čtvero ročních období a umí je charakterizovat. Vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období. Rozlišuje čas práce a odpočinku. Rozpoznává současnost a minulost.	MKV1 – Kulturní diferenciacie – poznávání vlastního kulturního zakotvení.
	Jednoduše popíše některé zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce).	
ROZMANITOST ŽIVÉ A NEŽIVÉ PŘÍRODY		
Látky a jejich vlastnosti Rostliny Živočichové	Pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál. Pozoruje přírodu během ročních období. Popisuje základní části rostlin, seznamuje se se základními podmínkami pro život rostlin. Poznává dané rostliny (využívá názorné pomůcky). Vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků. Porovnává chování živočichů v závislosti na ročním období. Vymezí živočichy domácí a volně žijící. Seznamuje se s pravidly správného chování v přírodě. Dokáže pozorovat, přemýšlet a chránit lidské výtvořky a přírodní jevy.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		

Péče o zdraví Zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí	Učí se dodržovat základní hygienické návyky a režim dne. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozpoznává základní části lidského těla. Určuje názvy běžných onemocnění. Osvojuje si zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných a učí se vzájemné pomoci v různých životních situacích. Prakticky nacvičuje chování v případě úrazu a poskytování první pomoci (včetně situací ohrožení). Nacvičuje chování při setkání s neznámými jedinci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, moje tělo. OSV4 – Psychohygienu – dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích. OSV8 – Komunikace - komunikace v různých situacích.
---	---	---

5.4.1.3 Prvouka – 2. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Domov	Uvědomuje si význam slova domov, co tvoří jeho domov. Popíše dům, ve kterém bydlí. Zná adresu svého bydliště. Orientuje se v okolí svého bydliště a školy, bezpečně dojde do školy. Vysvětlí význam přítomných dopravních značek. Nacvičuje dopravní situace pro chodce.	OSV8 – Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.
Škola	Orientuje se ve škole, popíše jednotlivé místnosti. Určí profese, které lidé ve škole vykonávají. Chová se podle školního řádu, usiluje o bezpečí své i svých spolužáků. Rozpozná nežádoucí chování, určí věci, které do školy nepatří.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem. OSV8 – Komunikace – komunikace v různých situacích.
Obec	Vyjádří rozdíl mezi vesnicí a městem, pojmenuje důležité objekty, popíše okolí. Vyjmenuje kulturní a sportovní instituce v obci.	VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu.
Naše vlast	Seznámí se se základními pojmy – naše vlast, hlavní město, úřední jazyk, státní symboly, vláda, prezident. Seznámí se s mapou ČR.	
LIDÉ KOLEM NÁS		
Rodina Chování lidí	Uvědomuje si své postavení v rodině, určí role ostatních členů rodiny. Uvědomuje si příbuzenské a mezigenerační vztahy. Vhodně popřeje k svátku, k narozeninám. Vnímá společenské chování při rodinné oslavě. Seznamuje se s pravidly slušného chování, s odlišnými vlastnostmi lidí, učí se projevovat toleranci k přednostem, nedostatkům a přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí. Usiluje o dobré vztahy v rodině, ve třídě.	MKV2 – Lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických vztazích, uplatňování principu slušného chování.
LIDÉ A ČAS		

Orientace v čase a časový řád	Určuje čas podle hodin, seznámí se s digitálními hodinami. Vyjmenuje roční období, měsíce a s pomocí obrázků je charakterizuje. Seznámí se s pojmy zimní a letní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost. Začíná se orientovat v kalendáři. Rozpozná minulost, současnost, budoucnost.	
Práce a volný čas	Rozlišuje profese dospělých, stručně je popíše. Rozezná čas práce a odpočinku. Určí, jak vhodně trávit volný čas.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času. OSV4 – Psychohygienu – dobrá organizace času.
Lidé a výrobky	Vyjmenovává lidské výtvoř, určuje základní materiály a jejich použití. Rozpoznává přírodu, surovinu, výrobek.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání.
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Pozorujeme přírodu Živočichové Rostliny Rovnováha v přírodě Ochrana přírody	Pozoruje a zapisuje proměny přírody, osvojí si značky z kalendáře přírody. Pozoruje život živočichů v ročních obdobích, popíše tělo známého savce a ptáka. Rozeznává zvířata hospodářská a volně žijící, vysvětlí rozdíl. Rozeznává ptáky stálé a tažné. Popíše a určuje části těla některých rostlin, sleduje život rostlin. Zařadí známé druhy zeleniny, seznámí se se zemědělskými plodinami. Třídí plody ovocných stromů. Seznamuje se s přírodními společenstvy louka, les, pole, rybník, řeka. Uvědomuje si nutnost ochrany přírody – voda, vzduch, třídění odpadů. Chová se ohleduplně k přírodě.	EV1 – Ekosystémy – les, pole. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – rozvoj smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování.
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Stavba těla	Popíše části lidského těla podle obrázků i podle skutečnosti. Na obrázku se seznámí s uložením vnitřních orgánů a s kostrou těla. Uvědomuje si vnímání pomocí smyslů.	MKV1 – Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky.

Pečujeme o své zdraví	Uplatňuje základní hygienické návyky, rozezná základní nemoci a úrazy, uvědomuje si jejich příčiny. Snaží se jim předcházet správnou hygienou a životosprávou, chováním. Vnímá význam pohybu, pobytu na čerstvém vzduchu. Chápe důležitost očkování. Seznámí se s vybavením lékárničky. Ví, že sám nesmí užívat žádné léky. Rozpozná vhodné a nevhodné potraviny, vybere si zdravou svačinu.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl, prostředí a zdraví.
	Uvědomuje si význam pestré stravy a dostatečného pití. Osvojuje si kulturu stolování.	
Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí	Pojmenuje některá zdravotní rizika – kouření, drogy, učí se odmítnout cizí lidi, jejich nabídky. Rozezná nebezpečná místa, nesahá na použité injekční jehly. Ke hře využívá bezpečná místa. Dokáže přivolat pomoc dospělé osoby. Zná tísňové linky, nacvičuje komunikaci s operátory tísňových linek.	

5.4.1.4 Prvouka – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Domov	Vyjádří různými způsoby vztah k domovu a ke známým lidem a věcem. Orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostor. Zná svou plnou adresu a telefonní číslo, používá telefon. Bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště.	OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem.
Škola	Osvojuje si pravidla slušného chování, jedná podle řádu školy. Usiluje o dobré vztahy ve třídě. Vyjadřuje svůj názor, respektuje názory druhých je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi. Ví, na koho se obrátit v případě potřeby. Orientuje se v okolí školy a ví, která místa a situace v jejím okolí mohou být riziková. Upevňuje si bezpečné chování na pozemních komunikacích z pohledu chodce. Zná telefonní čísla 150, 155, 158, 112, modelově nacvičuje tísňové volání.	OSV6 - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě. OSV7 - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy. OSV8 - Komunikace – komunikace v různých situacích (omluva, prosba, žádost).
Obec	Označí rozdíly mezi venkovským a městským prostředím. Poznává a pojmenovává nejdůležitější části, místa a budovy. Pozoruje a popisuje změny v blízkém okolí.	VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu.

Naše vlast	Pojmenuje hlavní světové strany, seznámí se s určováním světových stran. Seznámí se s orientací v okolní krajině, určuje své postavení podle umístění okolních objektů. Jednoduše popíše přírodní a lidmi vytvořené objekty v místní krajině. Seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem. Zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště. Poznává některé státní symboly naší vlasti. Uvědomuje si význam armády ČR, všímá si její pomoci při zahraničních misích nebo při živelných pohromách – povodně, požáry.	
Evropa a svět	Seznamuje se s mapou ČR, s pomocí učitele vyhledá sousední státy. Sděluje poznatky ze zahraničních dovolených.	VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.
LIDÉ KOLEM NÁS		
Rodina	Pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny. Rozlišuje základní příbuzenské vztahy. Popíše společné rodinné zážitky, tradice, způsob prožívání všedních i svátečních dnů.	MKV2 - Lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).
Základní globální problémy	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	
LIDÉ A ČAS		
Orientace v čase a časový řád	Určuje čas, využívá základní časové jednotky. Orientuje se v kalendáři, zařazuje rodinné svátky, Vánoce, Velikonoce. Popíše lidové zvyky s nimi spojené. Organizuje si svůj denní režim.	

Život lidí dříve a nyní	Seznámí se s některou pověstí vztahující se k místu bydliště, interpretuje ji. Seznamuje se s významnými událostmi v regionu. Pojmenuje historické památky v obci, uvědomuje si nutnost jejich ochrany. Rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí, porovnává minulost a současnost. Modelově nacvičuje zařizování jednoduchých záležitostí (nákup běžných předmětů, potravin, odeslání dopisu a jiné). Zná profesi svých rodičů, vypráví o jejich práci. Rozlišuje dobře a špatně vykonanou práci. Chrání výsledky práce své i jiných. Seznámí se s možnostmi odpočinku.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času.
Věci kolem nás	Pojmenovává lidské výtvary. Odlišuje výrobky průmyslu a výrobky zemědělské produkce. Rozpoznává různé materiály a orientuje se v jejich použití. Určí místo, kde se výrobky vyrábějí.	
Svět v pohybu	Orientuje se ve světě techniky, který ho bezprostředně obklopuje. Orientuje se v druzích dopravy a způsobech	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí.
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Neživá příroda Vzduch Voda	Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů a nástrojů.	EV2 - Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda.
Půda	Rozeznává přírodniny a lidské výtvary. Vysvětlí základní význam vzduchu, vody a půdy pro život všech živých organismů. Seznámí se se složením vzduchu, pozoruje různé podoby vzduchu. Uvědomuje si nebezpečí šíření ohně větrem. Popíše vlastnosti vody a orientuje se v proměnách vody v přírodě. Seznámí se se složením půdy.	

Živá příroda Rostliny	Rozlišuje nejznámější rostliny ze svého okolí a určuje je podle některých částí těla (list, květ, plod), zařazuje je do skupin (užitkové, okrasné, planě rostoucí, léčivé, jedovaté, chráněné). Vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami.	
Houby	Pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby, vysvětlí nebezpečí záměny.	
Živočichové	Vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů. Pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje rozdíly jejich existence (chování; způsob života; životní podmínky; místo, kde žijí). Určí některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí (tvar hlavy, těla a jiné).	
Pozorování přírody	Pozoruje proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích a umí je popsat, porovnat, ztvárnit. Vytvoří kalendář přírody na základě pozorování počasí s využitím dohodnutých značek. Uvede příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí (např.: v lese, u potoka, u rybníka, na louce, na zahradě, na poli).	EV1 - Ekosystémy – les (les v našem prostředí).
Ochrana přírody	Porozumí, proč je důležité chránit před znečištěním vodu, ovzduší a půdu. Chová se ohleduplně k přírodě, třídí odpad.	EV4 - Vztah člověka k prostředí – naše obec (způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství).
Rizika v přírodě	Vnímá rizika spojená s ročními obdobími (nebezpečí lavin, požárů, vichřic, povodní, záplav, zemětřesení) a sezónními činnostmi (zimní a letní sporty). Poznává vhodné způsoby ochrany.	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Lidské tělo	Orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů. Poznává základní funkce a projevy, všímá si stavby těla, vnímá životní potřeby člověka.	

Pečujeme o své zdraví	Rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí. Chápe význam osobní hygieny, dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro zdraví. Zná místo ukládání léků a obvazového materiálu. Ví, že sám nesmí žádné léky užívat. Utváří si zásady životního stylu, seznamuje se s principy správné výživy, přemýšlí o vhodném výběru a způsobech uchovávání potravin (sušení, zavařování, mražení), utváří si představu o vhodné skladbě stravy. Sestavuje si jídelníček a dodržuje pitný režim.	EV4 - Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví).
Návykové látky a zdraví	Vnímá nebezpečí závislosti a poškození zdraví při používání návykových látek, uvědomuje si možnost závislosti na hracích automatech či počítačích.	
Osobní bezpečí	Porovnává vhodná a nevhodná místa pro hru, uvědomuje si nutnost bezpečného chování v rizikovém prostředí. Poznává důležité dopravní značky. Uvědomuje si možnosti předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky). Seznamuje se se způsoby ochrany před šikanou či týráním. Nacvičuje dovednost odmítnout pobídky a návrhy cizích osob, nepříjemnou komunikaci a jednání v případě pocitu vlastního ohrožení.	
Přivolání pomoci	Seznamuje se s čísly tísňového volání, osvojuje si správný způsob volání na tísňovou linku.	
Mimořádné události	Uvědomuje si nebezpečí a rizika při mimořádných událostech, osvojuje si postupy v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirény). Seznamuje se s příčinami a prevencí vzniku požárů (ochrana a evakuace při požáru). Poznává složky integrovaného záchranného systému.	

5.4.2 Přírodověda

5.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodověda je vyučován ve 4. ročníku jednu hodinu týdně a v 5. ročníku dvě hodiny týdně. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, je náplní jeho dvou tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Výuka přírodovědy probíhá v učebně, na vycházkách v okolí školy a v městském parku v Uničově, popřípadě v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání a rozvíjení schopnosti poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu
- poznávání základních jevů a vztahů v přírodě
- utváření kladného a ohleduplného vztahu k přírodě, rozvíjení trvalého zájmu o poznávání přírody a její ochranu
- chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a z toho plynoucí odpovědnosti člověka
- aplikace přírodovědných poznatků v praktickém životě
- poznávání člověka jako živé bytosti, která se vyvíjí
- získávání a rozvíjení orientace v otázkách aktivního zdraví a v krizových situacích

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, nástěnnými obrazy, preparáty přírodnin i živými přírodninami, pracovními sešity
- skupinová práce a práce ve dvojicích s využitím pracovních listů, zjednodušených určovacích klíčů a atlasů, encyklopedií, internetu, přírodovědných časopisů, přírodnin
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- projekty
- besedy
- výukové programy v centrech ekologické výchovy

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: popis přírodnin, bajky, básně a příběhy o přírodě

- matematika: slovní úlohy s přírodovědnou tematikou anglický jazyk: názvy živočichů, části lidského těla
- vlastivěda: zeměpisné rozšíření živočichů a zemědělských plodin v ČR a v Evropě
- hudební výchova: písně s přírodovědnou tematikou
- výtvarná výchova: výtvarné práce s přírodovědnými náměty
- praktické činnosti: výrobky z přírodního a odpadového materiálu s přírodovědnými náměty
- tělesná výchova: hry s přírodovědnou tematikou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody vhodné způsoby pro efektivní učení
- žáci se aktivně podílí na získávání nových poznatků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Učitel vede žáky:

- k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- k potřebě dalšího studia a vzdělávání na základě prožitku úspěchu

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace k řešení problémů
- plánuje, promýšlí a volí způsoby řešení problému na základě vlastní zkušenosti

Učitel vede žáky:

- k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, které mohou vést k řešení problému

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně slovem i písmem
- žáci se učí naslouchat druhým a vhodně reagovat
- žáci využívají informační a komunikační prostředky ve vztahu k okolí

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na přírodní jevy

- k vhodné reakci na myšlenky, názory a podněty druhých
- k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve dvojicích a ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat

Učitel vede

žáky:

- ke spolupráci ve dvojicích a v menší pracovní skupině při řešení daného úkolu, učí je respektovat názory a zkušenosti druhých
- k zájmu o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- žáci si vytváří návyky ke zdravému životnímu stylu

Učitel vede

žáky:

- k ohleduplnému vztahu k přírodě
- k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- k uvědomění si významu jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování při pozorování přírodnin a v přírodě

Učitel vede

žáky:

- k pozorování, manipulaci a experimentování
- k práci podle návodu, předem stanoveného postupu, umožní jim hledat vlastní postup a poukáže na možná zdravotní a hygienická rizika při práci

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.4.2.2 Přírodověda – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Rozmanitost přírody Rostliny Houby Živočichové	Vysvětluje rozdíl mezi výrobky a přírodninami, rozlišuje přírodniny živé a neživé. S využitím jednoduchých atlasů prakticky třídí organismy do skupin. Vysvětluje a porovnává vztahy mezi organismy, nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí a jejich praktické využití pro člověka. Rozlišuje některé jedlé a jedovaté houby, kulturní a plané rostliny. Vyjadřuje rozdíly mezi rostlinami jednoletými, dvouletými a vytrvalými. Rozlišuje léčivé rostliny a plevely. Rozlišuje rostliny podle stavby těla. U vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života, vyhodnotí jejich význam pro člověka. Pozoruje růst a vývoj rostliny při jednoduchém pokusu, zapíše a zhodnotí výsledek svého pozorování.	EV2 – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů.
Látky a jejich vlastnosti	Provádí praktické měření hmotnosti, objemu, času, teploty a délky s praktickým užíváním jednotek. Založí jednoduchý pokus měření teploty, porovnává a vyhodnocuje výsledky svého pokusu. Vysvětluje vlastnosti a formy vody, proudění vzduchu. Popisuje význam vzduchu a vody pro život.	
Rovnováha v přírodě Význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	Popisuje a rozlišuje základní ekosystémy: les, potoky, rybníky, louky, zahrady a pole. Vysvětluje vzájemnou závislost organismů. Chápe význam ekologie a ochrany přírody a vysvětluje význam přírodních celků pro člověka.	EV1 – Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa), pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka), pole (způsoby hospodaření na nich).

Osobní bezpečí Krizové situace, rizikové prostředí (šikana, týrání,	Snaží se chovat rozvážně v situacích ohrožujících zdraví a při mimořádných událostech. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Uvědomuje si nebezpečí při setkání s lidmi agresivními, pod vlivem návykových látek. Předvede v modelových situacích způsoby odmítání	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem, můj vztah ke mně samému/mu. OSV7 – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy.
přivolání pomoci). Označování nebezpečných látek	návykových látek. Aktivně umí používat čísla tísňového volání a v modelové situaci provádí správný způsob volání na tísňovou linku..	

5.4.2.3 Přírodověda – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Životní podmínky Nerosty a horniny Výživa rostlin a živočichů, potravní řetězec	Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi a vysvětlí jejich význam. Pozná a porovnává některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití. Vysvětlí pojem potravní řetězec a uvede příklady. Chápe propojenost prvků živé a neživé přírody.	EV2 - Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, ochrana její čistoty), ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí).
Podnebné oblasti Země	Vyjmenuje podnebné pásy a vysvětlí různost klimatických podmínek na Zemi. Uvede příklady organismů žijících v různých podnebných pásech a některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám.	EV1 - Ekosystémy – moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
Třídění přírodnin	Třídí některé druhy organismů do skupin podle diakritických znaků. Dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování.	EV1 - Ekosystémy – les a jeho význam
Ochrana přírody. Rizika v přírodě (rizika v přírodě, mimořádné události a ochrana před nimi).	Uvědomuje si nutnost ochrany přírody i životního prostředí a aktivně se na ní podílí. Objasní pojem CHÚ, vysvětlí pravidla chování v CHKO a v přírodě. Uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody, uvede příklady. Chápe význam a úlohu botanických zahrad a zoo v ochraně přírody. Charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí. V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	EV2 - Základní podmínky života - ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů).
Vesmír a Země (Sluneční soustava – Slunce, planety sluneční soustavy, Měsíc)	Vyhodnotí naši planetu jako součást sluneční soustavy a vesmíru. Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. Vyjmenuje planety sluneční soustavy. Vyhledává informace o vesmírných tělesech. Zdůvodní střídání dne a noci a ročních období.	

Lidské tělo	Popíše stavbu lidského těla. Vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav. Určí přibližnou polohu životně důležitých orgánů	OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo.
	v lidském těle. Provádí praktická měření částí lidského těla, tepu a dechu bez fyzické zátěže i po zátěži, porovnává a vyhodnocuje výsledky pokusů a měření.	
Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, péče o chrup, nemoci přenosné i nepřenositelné, ochrana před infekcí, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních,	Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Uvede zásady zdravé výživy a dle ní navrhne jídelníček. Ošetří drobná poranění a zajistí první pomoc. Rozpozná život ohrožující zranění. Ovládá důležitá telefonní čísla institucí poskytujících lékařskou pomoc. V modelových situacích předvede přivolání první pomoci. Uvědomuje si nutnost pravidelné tělesné a intimní hygieny i zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného dodržování. Sestaví návrh denního režimu žáka. Aktivně používá některé relaxační a regenerační postupy.	OSV4 - Psychohygiena - dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.)..
Základy sexuální výchovy (partnerství, manželství, rodičovství, rodina, vztahy v rodině)	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, seznámí se s vývojem dítěte před i po jeho narození, uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty, chápe změny v jejich chování, uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, orientuje se v běžných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku..	OSV7 - Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy.

Návykové látky, hrací automaty, počítače, závislost, elektronická médi – komunikace, nebezpečí.	Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog, alkoholu a gamblerství, v modelových situacích předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	OSV8 - Komunikace - komunikace v různých situacích.
Rizika v přírodě. Mimořádné události. . Požáry – příčina, prevence. Integrovaný záchranný systém	Charakterizuje specifické přírodní jevy. Účelně se zachová v modelových situacích simulujících mimořádné situace způsobené přírodními vlivy ohrožujících zdraví. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, problémy v seberegulaci
Jednoduché stroje Energie Výroba papíru, skla a plastů	Vyjmenuje jednoduché stroje a jejich praktické využití. Pracuje se siloměrem. Chápe význam energie pro život a rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie. Vyjmenuje zdroje elektrické energie a dodržuje zásady bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními. Seznámí se s výrobou papíru, skla a plastů. Vysvětlí význam a nutnost třídění odpadů i nezbytnost jejich recyklace.	EV2 - Základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) EV4 - Vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
Bezpečnost práce	Při praktickém poznávání živé a neživé přírody dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování.	

5.4.3 Vlastivěda

5.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učivo Vlastivědy je rozděleno do dvou ročníků s celkovou časovou dotací 3 vyučovací hodiny týdně, ve 4. ročníku – 2 hodiny týdně, v 5. ročníku – 1 hodina týdně. Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů. V učivu vlastivědy se realizují tři okruhy, které navazují na prvouku.

Místo, kde žijeme - žáci se učí chápání organizace života v obci, společnosti, praktické poznávání místních, regionálních skutečností, vytváření kladného vztahu k místu bydliště, postupné rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi.

Lidé kolem nás - žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity mezi lidmi, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, vytvářejí kulturu. Seznamují se základními právy a povinnostmi, s problémy, které provázejí soužití lidí ve společnosti i ve světě. Poznání směřuje k výchově budoucího občana demokratického státu.

Lidé a čas - žáci se učí orientovat v dějích a čase, sledují postup událostí v čase a utváření historie věcí a dějů. Učivo je směřováno k vyvolání zájmu žáků o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země, o samostatné vyhledávání a získávání a zkoumání informací z historie a současnosti.

Vzdělávací obsah předmětu

- na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti,
- učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem a problémům
- vnímají současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- získávají základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti
- seznamují se s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin
- učí se sjednocovat poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize, z literatury, z encyklopedií, z různých jiných zájmových oblastí
- tyto podněty se snaží pod vhodným vedením vyučujícího účelně zobecňovat a v potřebné míře využívat k vytvoření komplexnější představy o rozmanitých oblastech společenské skutečnosti

- vytváří si celistvý obraz společnosti v souvislostech
- takové propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickými zkušenostmi je velkou pomocí při zvládnání nových životních situací
- pomáhá žákům při postavení mezi spolužáky a při upevňování pracovních a režimových návyků

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- žáci pracují ve třídě s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem a časopisy
- skupinová práce (samostatná práce) s využitím map, pracovních sešitů, pracovních listů, odborné literatury
- vlastivědné vycházky spojené s pozorováním, využití videofilmů
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: vypravování zážitků z cestování, vypravování zážitků z prázdnin, čtení pověstí regionálních i českých, čtení o významných osobnostech našich národních dějin, vlastní jména – správné psaní zeměpisných názvů
- matematika: porovnávání čísel, např. počet obyvatel měst, délka řek, výška hor, rozloha ČR, měřítko mapy, převody jednotek
- přírodověda: ekologie – ochrana přírodního bohatství, chráněné krajinné oblasti
- výtvarná výchova: výtvarné zpracování významných památek, tradiční regionální keramika, stavby současnosti, ilustrace pověstí
- praktické činnosti: regionální zvyky v různých národopisných oblastech ČR, lidová tvorba a lidové zvyky – např. vyšívaní a zdobení velikonočních kraslic, pečení tradičního pečiva
- hudební výchova: poslech lidové hudby, česká národní hymna, poslech skladeb B. Smetany, A. Dvořáka

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí vyhledávat a třídit informace
- žáci se učí orientaci v mapách, plánech, rozlišují vysvětlivky
- žáci se učí začlenit svou obec, město do příslušného kraje
- žáci rozvíjí svou schopnost pracovat soustředěně, samostatně a tvořivě

Učitel vede žáky:

- k osvojení schopnosti soustavně a systematicky se připravit na vyučování

- k aktivnímu získávání nových poznatků a jejich využívání v praxi
- k užívání správné terminologie a symboliky a vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence komunikativní

- žáci se snaží vyjadřovat své myšlenky souvisle, výstižně
- žáci se učí poslouchat a zapojit se do rozhovoru
- žáci si osvojují dovednost porozumět textům a pracovat s nimi
- žáci se učí rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Učitel vede žáky:

- k pochopení pravidel při komunikaci
- k respektování názorů druhých lidí a k jejich pochopení v souvislostech
- k ověřování výsledků, podněcuje žáky k využívání různých zajímavých materiálů při výuce

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí vyhledávat informace k řešení problémů
- žáci se učí porovnávat informace získané v literatuře a na základě vlastních zkušeností

Učitel vede žáky:

- k plánování a promýšlení způsobu řešení problému
- k pravidelnému používání literatury k získávání dalších informací a jejich porovnávání

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují samostatně, spolupracují ve dvojicích a ve skupinách, snaží se pracovat efektivně
- žáci se učí zdvořilosti, respektování a toleranci k ostatním, snaží se pochopit jejich názory
- žáci se učí chápat význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ve společnosti

Učitel vede žáky:

- k vytváření pravidel práce v týmu a příjemné atmosféry při práci
- k ocenění zkušeností druhých lidí a jejich využití v běžném životě
- k chápání vztahů mezi lidmi, národy a jejich vzájemné respektování

Kompetence občanské

- žáci se učí chápat základní principy a společenské normy, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci respektují, chrání a oceňují naše tradice, uvědomují si význam a ochranu historických památek a životního prostředí

- žáci se učí porozumět přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování, k úctě, ohleduplnosti a toleranci k druhým lidem, k respektování jejich názorů
- k hodnocení vlastních výsledků, k utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žáci odpovědně plní zadané úkoly, snaží se pracovat pravidelně a efektivně
- žáci znají a dodržují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při různých formách výuky

Učitel vede žáky:

- k dodržování vymezených pravidel chování a bezpečnosti
- k plánování úkolů a postupů
- k zájmu o náměty, názory a zkušenosti žáků
- k uplatňování dovedností v každodenním životě

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.4.3.2 Vlastivěda – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme Domov, škola, obec	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu. Zná název kraje a krajského města. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, vysvětlí pravidla bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, riziková místa a situace.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Okolní krajina Místní oblast, region Zemský povrch	Vysvětlí pojem nadmořská výška, umí najít a pojmenovat na mapě pohoří, nížiny, řeky, jezera, rybníky v ČR. Stanovuje rozdíl mezi jezerem, rybníkem a přehradní nádrží. Vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím. Používá pojmy povodí, rozvodí, úmoří. Na mapě vyhledává některá města a určí sousední státy ČR.	EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy).
Regiony ČR Praha, hlavní město ČR	Popisuje hlavní město Prahu, vypráví pověst o založení Prahy, zná některé historické památky a významné stavby, podniky, sportoviště, kulturní a vzdělávací instituce. Na mapě vyhledává a ukazuje střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko. Charakterizuje jejich povrch. Orientuje se na mapě a vyhledává města a dokáže vyjmenovat typické plodiny a průmysl dané oblasti.	EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek.
Mapy, zeměpisné, tematické	Vysvětlí význam globu a mapy. Popisuje význam měřítko, rozliší poledníky a rovnoběžky. Vysvětluje požívání různých typů map, vyhledává rozdíly a porovnává jejich vysvětlivky. Popisuje rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou.	OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.

Naše vlast – domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní symboly, armáda ČR	Popisuje hlavní město, používá správný název ČR, umí ho napsat, zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR. Vyjmenuje státní symboly a seznámí se se státním uspořádáním ČR. Vysvětluje význam státních svátků. Popisuje některá památná místa v ČR.	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy).
Lidé kolem nás, soužití lidí, vlastnictví, principy demokracie, etické zásady, ohleduplnost, předcházení konfliktům, zvládání vlastní emocionality	Na základě vlastních zkušeností se učí vyvozovat a stanovovat pravidla chování ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině. Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory. Připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. Učí se chápat význam komunikace, obchodu, firmy a poznává základní formy vlastnictví.	OSV7 – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy.

Regionální památky Velkomoravská říše Konstantin a Metoděj Přemyslovci Lucemburkové Jan Hus Habsburkové	Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností. Uvede příklady významných míst a kulturních památek města Uničova a okolí. Reprodukuje některé regionální pověsti. Na základě vlastní zkušenosti či zjištěných údajů zpracovává informace o chráněných částech přírody, movitých i nemovitých památkách. Jmenuje nejvýznamnější osobnosti, události a památná místa historických období se zaměřením na místní region. Objasní historické důvody pro zařazení st. svátků 5.7., 6.7., 28.9. Srovnává a hodnotí způsob života a práce ve středověku a dnes.	OSV 1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování. EV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek. OSV 11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.
---	--	---

5.4.3.3 Vlastivěda – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme Naše vlast	Používá letopočet vzniku ČR. Zná jméno prvního prezidenta a jméno prezidenta současného. Popisuje některé státní instituce a vyjmenuje státní symboly. Vysvětluje význam historických památek a umí vyjmenovat některé nejvýznamnější památky, kulturní a vzdělávací instituce	VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy).
Regiony ČR Praha a vybrané oblasti	Stručně charakterizuje vybrané oblasti ČR, ukáže je na mapě, popisuje jejich polohu, povrch, umí vyjmenovat a ukázat města, řeky, vodní plochy. Popisuje významné surovinové zdroje a uvádí pěstování plodin typických pro určitou oblast. Vysvětluje a učí se chápat význam národopisných oblastí a význam ochrany historických památek v ČR. S pomocí mapy porovnává hustotu osídlení, zalesnění a průmysl v jednotlivých oblastech ČR.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium. EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí).
Evropa a svět	Orientuje se na mapě, ukazuje kontinenty a oceány. Ukáže Evropu a stručně popíše její povrch. Určí polohu ČR v Evropě a vyjmenuje sousední státy ČR a jejich hlavní města. Dokáže stručně popsat vybrané státy EU. Vysvětluje význam cestování a poznávání jiných kultur.	VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa. VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa.
Mapy obecně zeměpisné a tematické	Prakticky rozvíjí používání mapy a učí se porozumět její grafice a vysvětlivkám.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia.

Lidé kolem nás Soužití lidí, právo, principy demokracie, spravedlnost včetně nároku na reklamaci. Základní globální problémy Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Porovnává způsob života v pravěku, středověku a dnes. Vyhledává rozdíly mezi lidmi a vyjadřuje, obhájí a odůvodní svůj názor na vzájemné soužití lidí. Učí se tolerovat různé názory lidí. Seznamuje se s různými druhy vlastnictví a s různými politickými stranami. Uvědomuje si význam kulturního dědictví a snaží se vysvětlit a pochopit jeho význam pro budoucnost.	MKV2 – Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
ČSR, ČR G. Masaryk 1. světová válka 2. světová válka Počátky demokracie	Charakterizuje způsob života období 1. republiky, nacistické okupace, totality, obnovené demokracie. Objasní historické důvody pro zařazení 28. 10., 17. 10., 1. 1. , 8. 5. jako státních svátků. Časově zařadí a popíše historické skutečnosti období 1. a 2. světové války.	OSV 1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování. VMEGS 3 – Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie. OSV 11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

5.5.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova je realizován v 1. - 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: vypravování, říkadla...
- matematika: písně s numerickou tematikou...
- prvouka: lidové zvyky a tradice...
- výtvarná výchova: ilustrace k písním...
- praktické činnosti: výzdoba...
- tělesná výchova: pochod, hudebně pohybové činnosti, taneční krok...
- cizí jazyk: písně v cizím jazyce...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- Učitel vede žáky:
- k užívání správné terminologie a symboliky
 - k tomu, aby každý zažil úspěch

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozlišují jednotlivé kvality tónů, rozpoznají výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
 - žáci rozpoznají v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- Učitel vede žáky:
- k tomu, aby všichni dosáhli pokrok
 - k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žáci rytmizují a melodizují jednoduché texty, improvizují v rámci nejjednodušších hudebních forem
 - žáci reagují pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřují metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- Učitel vede žáky:
- k zájmu o náměty, názory, zkušenosti žáků
 - k relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- Učitel vede žáky:
- k vzájemnému naslouchání
 - k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- Učitel vede žáky:
- k tomu, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žáci využívají jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu

Učitel vede žáky:

- k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.5.1.2 Hudební výchova – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
VOKALNÍ ČINNOSTI		
Pěvecký a mluvní projev	Při zpěvu dbá na správné dýchání a držení těla (rovně stojí či sedí). Provádí hlasová a dechová cvičení, získává správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení). Rozlišuje mluvní a zpěvný projev, zřetelně vyslovuje texty písní.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hudební rytmus	Realizace písní ve 2/4 taktu. Vytleskává rytmus podle vzoru, pozná píseň podle rytmického úryvku. Všímá si celkového rázu písně – pozoruje rytmus, reprodukuje doby tleskáním, pochodem. Rozlišuje tóny krátké a dlouhé.	
Intonace, vokální improvizace	Rozezná, kdy melodie stoupá, klesá a je stejně vysoká. Ze dvou tónů pozná tón vyšší a nižší. Rozlišuje tóny vysoké a hluboké, zvuky a tony kolem sebe.	
Záznam vokální hudby (hudební nauka)	Seznámí se s pojmy notová osnova, linka, mezera a nota.	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace	Učí se používat dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Seznámí se se správným držením hudebních nástrojů. Rozezná písně s doprovodem hudebního nástroje a bez doprovodu. Hraje rytmus na rytmické nástroje, doprovází píseň, melodizuje říkadla. Zařazení hudebních her (ozvěna, otázka – odpověď).	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		

Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby	Provádí hudebně pohybovou činnost. Využívá hry na tělo (tleskání, pleskání, dupání). Část textu zpívá, některá slova znázorňuje pantomimou. Zařazení jednoduchých tanečních her. Pohybová improvizace.	OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly	Rozliší instrumentální, vokální a vokálně instrumentální hudbu. Pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku (klavír, housle, kytara, flétna). Při poslechu hudební pohádky rozlišuje zvukovou barvu. Seznámení se s hudbou taneční, pochodovou, ukolébavkou. Poslech české státní hymny s porozuměním smyslu textu.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami. VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. MeV4 – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska

5.5.1.3 Hudební výchova – 2. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
Pěvecký a mluvní projev	Při zpěvu dbá na správné držení těla ve stoje a rovné sezení. Měkce nasazuje tón, tříbí svůj hlasový projev. Zřetelně vyslovuje texty písní, nadechuje se nosem a nezvedá ramena. V písních správně frázuje, vyslovuje koncovky.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hudební rytmus	Realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu. Podle počátečních úryvků pozná známou píseň, umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní. Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, pozná rozdíl mezi krátkými a dlouhými tóny.	
Dvojhlas	Jednoduchý lidový dvojhlas formou prodlevy, seznámení se s kánónem (mluvený, zpívaný).	
Intonace, vokální improvizace	Intonuje melodii klesavou a stoupavou, rukou naznačuje pohyb melodie. Pro volný nástup 1.stupně a 5.stupně využívá opěrných písní. Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě. Improvizuje formou ozvěny (rytmická, melodická).	
Záznam vokální hudby (hudební nauka)	Zná pojmy houslový klíč, notová osnova, nota, linka, mezera, taktová čára a takt. Rozlišuje noty podle délky (celá, půlová, čtvrtová, osminová), chápe významový obsah znamének (p, mf, f, zesilovat, zeslabovat). Podle zápisu v učebnici určí druh písně. Rozumí pojům autor textu, autor hudby	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		

Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace, hudební improvizace	Jednoduchý doprovod písní na hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Melodizuje říkadla – vytváří svou vlastní melodii. Vymýšlí jednoduchý nápěv. Pokračuje v elementární melodizaci slov a textů. Poznává tvar hudebních nástrojů a jejich zvuk	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby	Umí se pohybovat podle daného rytmu, využívá „hry na tělo“ jako doprovod k písni. Dovede správně a v rytmu hudby pochodovat. Ovládá pohybové prvky – krok, chůze po špičkách, podup, poskok. Pohybem ukončuje popěvek podle svého hudebního cítění.	OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
Kvality tónů Vztahy mezi tóny (akord) Hudební výrazové prostředky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly	Rozlišuje umělou a lidovou píseň. Všíká si přede hry, mezihry a dohry. V poslechových skladbách si připomene hudební nástroje (včetně trubky, klarinetu a bubnu). Poznává hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku. Seznámí se s vybranými skladbami klasiků.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami. VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. MeV4 – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska

5.5.1.4 Hudební výchova – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
Pěvecký a mluvní projev	Zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase s využitím správných pěveckých návyků (správně vyslovují, používají pěvecké dýchání, utváří hlavový tón, dbají na hlasovou hygienu). Reprodukuje podle hraného a zpívaného vzoru.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hudební rytmus	Realizace písní ve 2/4 taktu a 3/4 taktu. Seznámení se s 4/4 taktem. Zdokonalují se ve čtení a zapisování rytmů ve 2/4 a 3/4 taktu. Žáci vytleskají jednoduché rytmy v taktech 2/4 a 3/4. Interpretují rytmus na hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Rytmizují a melodizují jednoduché texty.	
Intonace, vokální improvizace	Dovedou podle not zpívat diatonické postupy vzestupně a sestupně po stupnici. V dané durové tónině poznají i zazpívají 1.,3. a 5. stupeň s pomocí opěrných písní. Improvizují v rámci nejjednodušších hudebních forem.	
Záznam vokální hudby (hudební nauka)	Seznámí se s hudební abecedou (c1 – h1). Poznají pomlky podle délky (celá, půlová, čtvrtová, osminová). Osvojí si zápis houslového klíče, seznámí se s klíčem basovým. Znají pojmy repetice, předvěti, závěti, sólo, orchestr.	
Dvojhlas	Zařazení jednoduchého dvojhlasu a zpívaného kánonu.	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a hudební improvizace	Hrají snadné doprovody jednoduchých skladeb na rytmické i melodické hudební nástroje orffovské nebo elektronické. Rozlišují nástroje strunné, dechové, bicí a umí uvést příklad. Vytvářejí jednoduchou přehru, mezihru a dohru. Zařazení jednoduchých her (ozvěna, otázka – odpověď).	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
Taktování	Seznámení se s taktováním dvoudobého a třídobého taktu. Pohybem	OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků
Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby	reagují na znějící hudbu, vyjadřují tempo, dynamiku a směr melodie. Rozlišují rytmus valčíku a polky, osvojují si polkové a valčíkové kroky.	a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
Kvality tónů Vztahy mezi tóny Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry	Umí se zaposlouchat do skladeb, pamatují si celá jména autorů. Probrané hudební skladby poznají a umějí se o nich slovně vyjádřit. Seznámí se s díly předních hudebních skladatelů- B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka. Odlišují hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární. Objasní původ písně Kde domov můj?	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami. VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. MeV4 – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

5.5.1.5 Hudební výchova – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
Pěvecký a mluvní projev	Zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v dur a v moll s využitím správných pěveckých návyků (správně vyslovují, používají pěvecké dýchání, utváří hlavový tón, dbají na hlasovou hygienu). Dbají na vázání tónů, prodlužují výdech.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hudební rytmus	Realizace písni ve 2/4 taktu a 3/4 taktu. Seznámení se s 4/4 taktem. Žáci dovedou přečíst, zapsat, vytleskat jednoduché rytmy v taktech 2/4, ¾ a 4/4. Interpretují rytmus na hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Rytmizují a melodizují jednoduché texty.	
Intonace, vokální improvizace	Dovedou podle not zpívat diatonické postupy vzestupně a sestupně po stupnici. V dané durové tónině poznají i zazpívají 1., 3., 5. a 8. stupeň s pomocí opěrných písni. Improvizují v rámci nejjednodušších hudebních forem.	
Záznam vokální hudby (hudební nauka)	Zapíší noty c1 – h1 do notové osnovy a pojmenují je. Seznámí se s klávesami na klaviatuře. Zachytí melodii písne pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) Zlepšují orientaci v notovém zápise jako opory při nácviu písne.	
Dvojhlas	Zdokonalují se v jednoduchém dvojhlasu a kánonu (až 3 hlasy).	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a hudební improvizace	Hrají snadné doprovody jednoduchých skladeb na rytmické i melodické hudební nástroje orffovské nebo elektronické. Rozlišují nástroje strunné, dechové, bicí a umí uvést příklad. Vytvářejí jednoduchou rytmickou předehru, mezihru a dohru. Zařazení jednoduchých her (ozvěna, otázka	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		

Taktování	Taktují v 2/4 a ¾ taktu. Pohybem reagují na znějící hudbu, vyjadřují	OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků
Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby	tempo, dynamiku a směr melodie. Rozlišují rytmus valčíku a polky, předvedou valčíkové a polkové kroky. Pantomimicky vyjádří obsah, pocit písně.	a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
Kvality tónů Vztahy mezi tóny Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry	Zkvalitňují poslech. Všímají si a porovnávají hudebně výrazové prostředky (rytmus, tempo, harmonii, barvu). Rozpozná jednoduchou formu ukázky, chápe a rozpozná variaci.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami. VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. MeV4 – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

5.5.1.6 Hudební výchova – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
Pěvecký a mluvní projev	Zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase s využitím a upevňováním správných pěveckých návyků a dovedností osvojených v nižších ročnících.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Hudební rytmus	Realizace písni ve 2/4, 3/4 a celém taktu. Žáci dovedou přechíst, zapsat, vytleskat jednoduché rytmy v taktech 2/4, 3/4 a 4/4 z not osminových až celých a pomlk čtvrtové, půlové a celé. Interpretují rytmus na hudební nástroje z Orffova instrumentáře.	
Intonace, vokální improvizace	Dovedou podle not zpívat diatonické postupy vzestupně a sestupně po stupnici dur a moll. V durové tónině poznají i zazpívají 1., 3., 5. 8. stupeň a spodní 5. s pomocí opěrných písni.	
Záznam vokální hudby (hudební nauka)	Zapíší noty g – g2 do notové osnovy a pojmenují je. Upevňuje si postavení kláves na klaviatuře. Zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu, který slouží jako opora při nácviku písni.	
Dvojhlas	Zdokonalují se ve dvojhlasu a kánonu (do 3 hlasů).	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a hudební improvizace	Hrají snadné doprovody jednoduchých skladeb na rytmické i melodické hudební nástroje orffovské nebo elektronické. Rozlišují nástroje strunné, dechové, bicí a umí uvést příklad, vyjmenuje všechny smyčcové nástroje. Vytvářejí jednoduchou předebru, mezihru a dohru s využitím tónového materiálu písni.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
Taktování Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby	Taktují ve 2/4, 3/4 a celém taktu. Vyjadřují pantomimicky vlastní pocity a představy. Reprodukují pohyby při tanečních hrách či při tanci.	OSV8 – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
Kvality tónů Vztahy mezi tóny Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry	Zkvalitňují poslech. Všímají si, porovnávají a vyjadřují se o hudebních výrazových prostředcích (rytmus, tempo, harmonie, dynamika, gradace, kontrast). Chápou princip ronda, rozpoznají ho v ukázce.	MKV1 – Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami. VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. MeV4 – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

5.5.2 Výtvarná výchova

5.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět. V 1., 2. a 3. ročníku jednu hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání
- vede žáka k chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence
- umožňuje rozvíjet tvůrčí potenciál, kultivované projevy a potřeby, utvářet hierarchii hodnot
- vede žáka k pochopení a poznání uměleckých hodnot, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám
- současnosti a minulosti, k potřebám různorodých skupin, národů a národností
- přispívá k uvědomování si sama sebe jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního
- překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka
- skupinová práce
- vycházky spojené s pozorováním a sbíráním přírodního materiálu
- vytváření prací do výtvarných soutěží výstav
- školní výstavky k různým příležitostem

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: správné držení psacího náčiní, uvolnění ruky

- čtení: ilustrace, ilustrátoři dětské knihy, vyjádření čtenářského prožitku kresbou, malbou...
- hudební výchova: rytmus, rytmické řazení prvků
- matematika: geometrie, prostorová představivost, vykreslování prvků, názornost...
- prvouka: roční období (ladění barev, tradice,...), využití prožitků z každodenního života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci samostatně pozorují a vnímají realitu
- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívají v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- žáci samostatně pozorují a experimentují
- žáci uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Učitel vede žáky:

- k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká jak ve škole, tak v každodenním životě
- k porovnávání různých druhů vizuálního vyjadřování
- k tvořivému zpracování podnětů ze svého okolí
- k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky
- k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků
- k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních
- k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjádření

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- žáci se učí porozumět obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich

Učitel vede žáky:

- k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu
- k rozvíjení dovednosti vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit svůj vlastní názor
- k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování

- k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- žáci se učí samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat tvořivé postupy
- žáci sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů, učí se obhájit vlastní řešení, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných prostředků informací a technik
- k experimentování a nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu
- k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součást osobní výpovědi

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí účinně spolupracovat ve skupině, podílet se na práci v týmu
- žáci se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci se učí chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat různá hlediska
- žáci se učí vytvářet pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel vede žáky:

- k práci ve dvojici i ve skupině
- k obhajování svého názoru
- k respektování odlišného názoru
- k umění přijmout nesouhlas a kritiku

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci se učí respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturu i historické dědictví
- žáci se učí projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Učitel vede žáky:

- k vnímání tvorby jako jedinečného výsledku duševního úsilí a práce
- k vytváření postojů k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení třídy

- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla Učitel vede

žáky:

- k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.5.2.2 Výtvarná výchova – 1. – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Linie	Poznává různé druhy linií.	
Tvary	Rozezná základní plošné a prostorové a použít ve vlastním obrazném vyjádření tvary, dovede je pojmenovat.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně.
Barvy	Rozezná barvy základní a podvojně. Vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání. Při hře s barvou poznává jejich vlastnosti a výrazové možnosti (barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové, symbolické).	OSV4 – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Objekty	Na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení uspořádá objekty do celků.	
Vlastní zážitky	V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti. Vyjadřuje podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování.	
Smyslové vnímání	Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Využívá rozličné materiály, techniky a formáty. Dovede se vyjádřit slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu. Dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový, pohybový. Vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření. Vnímá pohyb vlastního těla.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti “dotahovat” nápady do reality).

Prostředí	Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru a exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe. Vyjadřuje proměny prostředí (počasí, teplo, světlo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství,	EV4 – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí).
Interpretace vizuálně obrazných vyjádření	Rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla. Dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav. Vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor.	
Obsah vizuálně obrazných vyjádření	Vnímá zásadní odlišnosti v dílech určených dětem. Dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo. Dovede jednoduše odůvodnit svoji oblibu konkrétních ilustrací, večerníčků, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů. Rozpozná díla některých dětských ilustrátorů.	VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.
Skupinová práce	Dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci. Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
Výtvarné prostředky a materiály	Bezpečně a účinně používá nástroje, materiály a vybavení v rámci vlastní tvorby. Kresba (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída). Malba (temperové a vodové barvy, pastel). Kombinované techniky (koláž, tiskátka, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů). Modelovací hlína, modurit, těsto. Přírodní materiály (kůra, tráva, kaménky, plody...). Papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky, kousky látek, ...	MeV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

5.5.2.3 Výtvarná výchova – 4. – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie Tvary Barva, odstín barvy	Rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá barvy, vnímá a pojmenuje odlišné odstíny. Poznává různé druhy linií a jejich výrazové prostředky. Porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě vztahů. Poznává vlastnosti a výrazové možnosti barev.	OSV1 -Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti “dotahovat” nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.
Uspořádání objektů do celků dle výraznosti, velikosti a vzájemného postavení Malba a kresba různými materiály a nástroji	Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření. Porovná a odliší a uspořádá plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů. Pojmenuje a charakterizuje základní prvky vizuálně obrazného vyjádření a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření. Využívá různé materiály, techniky a formáty.	OSV9 – Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny).
Prostředky pro vyjadřování emocí, fantazie a osobních zkušeností a zážitků	Využije a vyjádří podle zadání vlastní zkušenost v různých druzích vizuálního vyjádření.	OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě.

Smyslové vnímání – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Dovede prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový. Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru.	
Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace, komiks. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením.	Dovede vyjádřit situaci, děj, příběh. Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé).
Osobní postoj – obrazy, sochy, stavby kolem nás	Uvědomuje si různé interpretace téhož vizuálně obrazného vyjádření. Dovede formulovat vlastní názor, vyslechnout a přijmout odlišný.	MKV1 - Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.
Komunikace – výstava a galerie ve třídě (co a proč se mi líbí, můj oblíbený ilustrátor)	Dovede vyjádřit a obhajovat svůj názor na vizuálně obrazné vyjádření vlastní či jiného autora. Vyslechně a toleruje odlišný názor. Aktivně se podílí na vytváření estetického prostředí ve třídě.	OSV8 - Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

5.6.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova v 1. – 5. ročníku se vyučuje jako samostatný předmět. V 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně (z toho jedna hodina dopravní výchovy). v 5. ročníku 2 hodiny týdně. V hodinách jsou využívány dvě tělocvičny, venkovní hřiště a atletický ovál. Při dopravní výchově využíváme dopravní hřiště.

Vzdělávací obsah předmětu

- rozvíjení pohybových schopností a dovedností
- rozvíjení tělesné zdatnosti a výkonnosti
- spojování pravidelné každodenní pohybové činnosti se zdravím
- uplatňování správných způsobů držení těla
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- spolupracování při jednoduchých týmových soutěžích a činnostech
- zvládání základních, organizačních a bezpečnostních a hygienických zásad pro provádění sportovní nebo jiné pohybové činnosti

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka (běh, průpravná cvičení atd.)
- skupinová práce (cvičení ve skupinách a v družstvech)
- turistické vycházky
- plavání

Mezipředmětové vztahy

- výtvarná výchova: estetické cítění
- hudební výchova: pohyb podle hudby

- matematika: přesnost měření při skoku do dálky a hodu
- prvouka: turistická vycházka – ochrana přírody, poznávání rostlin a živočichů, plavání – otužování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit
- žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- žáci užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence

Učitel vede žáky:

- ke správnému hodnocení způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- ke stanovení dílčích vzdělávacích cílů v souladu s cíli vzdělávacího programu
- k sebedůvěře
- k porovnávání pokroků všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- žáci uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- žáci jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k práci s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci si osvojují kultivovaný ústní projev
- žáci účinně se zapojují do diskuse

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- ke spolupráci a pomoci v činnostech

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- žáci v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel vede žáky:

- k úspěchu
- ke vzájemné spolupráci
- ke vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- žáci rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci chápou základní principy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žáci rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, divák,..)

Učitel vede žáky:

- k ohleduplnosti k druhým
- k dodržování pravidel slušného chování
- k hodnocení své činnosti a výsledků

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci spoluorganizují svůj pohybový režim
- žáci využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- žáci seznamují se se základními postupy první pomoci

Učitel vede žáky

- k dodržování pravidel slušného chování
- k dodržování pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k používání digitálních zařízení a aplikací v rámci tělesné výchovy (mobilní telefony, chytré hodinky, aplikace pro záznam PA, ...)
- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.6.1.2 Tělesná výchova – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Význam pohybu pro zdraví	Využívá pohyb přiměřené délky pro své zdraví. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání.
Příprava organismu	Připravuje se na pohybovou činnost, využívá průpravná cvičení.	OSV4 – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Zdravotně zaměřené činnosti	V rámci Tv uplatňuje správné způsoby držení těla, zaujímá správné základní cvičební polohy. Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením – dle svých možností.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo moje psychika (temperament, postoje, hodnoty).
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace	V souladu s individuálními předpoklady snaží se zvládnout jednoduché pohybové činnosti. Začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit, nevyhýbá se pohybové zátěži, rozvíjí rychlost, vytrvalost. Provádí vytrvalostní cvičení po dobu pěti minut, psychomotorická a průpravná cvičení podle svých fyziologických předpokladů.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebe ovládání.
Hygiena při Tv	Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. Používá vhodné oblečení a obuv na sport.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika.
Bezpečnost při pohybových činnostech	Udržuje bezpečnost v šatnách, při přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek při všech pohybových činnostech v tělocvičně i na hřišti.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Pohybové hry	Účastní se pohybových her s různým zaměřením. Snaží se spolupracovat s ostatními hráči. Hraje utkání podle zjednodušených pravidel některých vybraných minisportů (vybíjená, fotbal, floorbal,...). Hází míčem jednoruč a obouruč.	OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem. OSV7 – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.

Základy gymnastiky	Snaží se o správné provádění průpravných cvičení pro nácvik kotoulu vpřed a vzad. Vyjadřuje melodii a rytmus pohybem. S dopomocí učitele	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání, vůle.
	provádí chůzi po kladince. Seznamuje se se šplhem po tyči. Cvičí s náčiním.	
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Cvičí podle hudby dle svých schopností, vyjadřuje melodii a rytmus pohybem.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.
Průpravné úpoly	S využitím lana se přetahuje se spolužáky.	
Základy atletiky	Provádí v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony, usiluje o jejich zlepšení (běh 30m /50 m/, skok do dálky, hod míčkem, vytrvalý běh).	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, pozornosti a soustředění.
Turistika a pobyt v přírodě	Účastní se turistické vycházky do přírody, zvládá chůzi v terénu. Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování.
Plavání	Účastní se plaveckého výcviku (plavecká škola).	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
Komunikace v Tv	Osvojuje si základní názvosloví v Tv, smluvené povely, signály.	OSV8 – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); komunikace v různých situacích (informování, omluva pozdrav, vysvětlování, žádost); otevřená a pozitivní komunikace.
Organizace při Tv	Reaguje na základní pokyny a povely při činnostech ve známém (běžném) prostředí.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání.
Zásady jednání a chování	Chová se fair-play.	MKV2 – Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; umět se vžít do role druhého.

Pravidla zjednodušených, osvojovaných pohybových činností	Seznamuje se s pravidly her, závodů, soutěží.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot v chování lidí.
Měření a posuzování pohybových dovedností	Porovnává výkony se spolužáky.	
Zdroje informací o pohybových činnostech	Zajímá se o sportovní akce ve škole i v místě bydliště. Chápe význam sportování pro zdraví.	MeV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti.

5.6.1.3 Tělesná výchova – 2. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Význam pohybu pro zdraví	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se svým zdravím a využívá příležitosti pohybu v Tv.	OSV4 – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Příprava organismu	Před pohybovou činností, využívá průpravná cvičení. Připravuje se na pohybovou činnost pomocí průpravných cvičení, která napodobuje podle učitele.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání.
Zdravotně zaměřené	Uplatňuje správné držení těla a správně zvedá zátěž. Prakticky využívá průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika.
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace	V souladu s individuálními předpoklady se snaží zvládnout jednoduché pohybové činnosti, nevyhýbá se pohybové zátěži, rozvíjí rychlost a vytrvalost, chápe smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit. Řídí se základními pravidly chování při Tv a sportu.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání.
Hygiena při Tv	Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. Používá vhodné oblečení a obuv na sport.	
Bezpečnost při pohybových činnostech	Udržuje bezpečnost v šatnách při přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek při všech pohybových činnostech v tělocvičně a na hřišti. Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování. OSV7 – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Pohybové hry	Účastní se pohybových her s různým zaměřením. Hází míč jednoruč i obouruč a chytá obouruč. Hraje utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal, floorbal,...). Spolupracuje při soutěžích a týmových pohybových činnostech.	OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem.

Základy gymnastiky	Snaží se o správné provádění kotoulu vpřed a průpravných cvičení pro nácvik kotoulu vzad a kotoul vzad. Provádí chůzi po kladince s dopomocí. Uplatňuje správné gymnastické držení těla. Šplhá po tyči podle svých fyziologických předpokladů. Cvičí s náčiním	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání vůlí. OSV7 – Mezilidské vztahy – pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc.
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Vyjadřuje rytmus a melodii hudby pohybem – dle svých schopností.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadu, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality).
Průpravné úpoly	Přetahuje a přetlačuje se se spolužáky.	
Základy atletiky	Provádí v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony a usiluje o jejich zlepšení (rychlý běh 30-50m, skok do dálky s rozběhem, hod míčkem z místa). Dbá základů bezpečnosti při atletických činnostech. Používá průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti a obratnosti.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná komunikace, vedení a organizování práce skupiny).
Turistika a pobyt v přírodě	Účastní se turistické vycházky do přírody, zvládá chůzi v terénu. Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky	EV4 – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví).
Plavání	Účastní se plaveckého výcviku (plavecká škola). Dbá bezpečnosti a pokynů.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání vůlí.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
Komunikace v Tv	Používá základní tělocvičné názvosloví, reaguje na smluvené povely a signály.	OSV8 – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); komunikace v různých situacích (informování, omluva pozdrav, vysvětlování, žádost); otevřená a pozitivní komunikace.
Organizace při Tv	Orientuje se v prostoru a ve známém prostředí a dle svých schopností zvládá činnosti v Tv.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání.

Zásady jednání a chování	Při všech činnostech se chová fair-play.	MKV2 – Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; umět se vžít do role druhého.
Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	Zvládá pravidla her, závodů a soutěží.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot v chování lidí.
Měření a posuzování pohybových dovedností	Posuzuje a porovnává výkony se spolužáky.	
Zdroje informací o pohybových činnostech	Zajímá se o sportovní akce ve škole i v místě bydliště. Chápe význam sportování pro zdraví.	MeV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti.

5.6.1.4 Tělesná výchova – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Význam pohybu pro zdraví	Uvědomuje si, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu. Využívá pohyb nabízený učitelem i rodiči v denním režimu. Zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží.	OSV4 – Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Příprava organismu	Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností – cviky pro zahřátí, protahovací, napínací. Aktivně se zúčastňuje pohybových her. Po zátěži následují cviky uklidňující.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání.
Zdravotně zaměřené činnosti	Dbá na správné držení těla, správné dýchání, koordinaci pohybu. Opakuje kompenzační a relaxační cviky po učiteli. Zvedá přiměřenou zátěž – plné míče. Využívá dostupné tělovýchovné náčiní.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika.
Rozvoj dovedností (rychlost, vytrvalost, síla, obratnost)	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání.
Hygiena při TV	Uplatňuje pravidla hygieny při sportování. Používá vhodné oblečení a obuv na sport.	
Bezpečnost při pohybových činnostech	Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě, na sněhu atd. Dbá na bezpečnost v šatnách, při přípravě náradí a náčiní. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Ošetří menší poranění, přivolá lékaře.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování. OSV7 – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		

Pohybové hry	Spolupracuje při jednoduchých, týmových pohybových činnostech. Využívá hračky, netradiční náčiní.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě.
	Opakuje si jimi dopravní situace. Dovede organizovat jednoduché pohybové hry.	
Pořadová cvičení	Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. Užívá obraty vlevo, vpravo, čelem vzad.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování.
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	Cvičí na žebřinách. Zvládne překážkovou dráhu z dílů švédské bedny. Přesně opakuje cviky pod vedením učitele. Využívá plné míče.	OSV4 – Psychohygienu – dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění, relaxace). OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem.
Základy gymnastiky		
Akrobacie	Zvládne cvičení na žíněnce – kolébka, kotoul vpřed do dřepu, modifikaci kotoulu vpřed. Předvede dle svých možností kotoul vzad.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání vůle.
Cvičení na nářadí		
Koza našíř, švédská bedna našíř	Nacvičuje náskok na můstek a odraz z můstku snožmo. Naskočí na nářadí do kleku, do dřepu. Přeskočí 2 až 4 díly bedny našíř odrazem z trampolínky.	OSV7 – Mezilidské vztahy – pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc.
Hrazda	Seznámí se s novým nářadím. S pomocí učitele provede ze shybu stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo – stoj.	
Kladina	Přejde kladinu bez dopomoci. Na kladince předvede poskoky, přísunné kroky, pohupy.	
Šplh na tyči	Zkouší průpravné cviky na šplh. Šplhá na tyči dle svých možností.	
Kruhy	S pomocí učitele zvládá protahovací cviky.	
Cvičení s náčiním	Využívá při cvičení různé náčiní dle výběru učitele (kruhy, kroužky, míčky, švihadla, tyče, míče, plné míče atd..)	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), moje vztahy k druhým lidem.

Rytmická a kondiční cvičení	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, cval stranou. Posiluje svalstvo cvičením s různým náčiním.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnost „dotahovat“ nápady do reality).
	Vyjadřuje pohybem melodii a rytmus. Tančí jednoduché tanečky.	
Průpravné úpoly	V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů.	
Základy atletiky		
Rychlý běh (50 m)	Po učiteli opakuje běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání). Procvičuje start z různých poloh (sed, leh na zádech, leh na břiše, dřep...). Odstartuje z nízkého i polovysokého startu na různé povely. Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění.
Běh vytrvalý (300 m)	Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Odstartuje z polovysokého startu. Procvičuje techniku běhu na delší vzdálenost (prodloužený krok, správné dýchání).	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení vůle, organizace vlastního času.
Skok do dálky	Předvede správnou techniku skoku z místa. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (rozmezí odrazu cca 1 m).	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost,
Hod kriketovým míčkem	Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje. Seznamuje se s rozběhem před odhodem míčku.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.
Základy sportovních her		

Průpravné hry	Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal, fotbal. Manipuluje s nimi i jiným herním náčiním. Rozvíjí obratnost, vytrvalost, pohotovost. Chytá a odhazuje míč ve dvojicích na místě, v pohybu.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
Minifotbal	Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Poznává základní pravidla minifotbalu. Využívá průpravné hry. Přihrávka obouruč – vrchní .	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – jak se promítá mé já v mém chování.
Vybíjená	Nacvičuje přehazovanou přes síť. Chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou. Hraje hru se zjednodušenými pravidly, modifikace..	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, <u>dovednost odstoupit od vlastního názoru</u>).
Minibasketbal	Používá správné držení míče (oběma rukama). Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč trčením. Nacvičuje dribling na místě i v pohybu. Zkouší střelbu na koš .	OSV7 - Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.
Turistika a pohyb v přírodě	Ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná víkendová a prázdninová činnost. Za pomoci rodičů se připraví na turistickou akci. Chová se slušně v dopravních prostředcích. Orientuje se v terénu pomoci buzoly. Chová se ohleduplně k přírodě.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví).
Plavání	Zúčastní se plaveckého výcviku na bazéně v Uničově. Dodržuje pravidla bezpečnosti .	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání.

Komunikace při TV	Užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví např. vzpažit, zapažit, upažit, připažit, stoj spatný, spojný, rozkročný, předklon, záklon. Reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod, v těsný řad, v řad nastoupit. Rozezná tělocvičné nářadí, náčiní.	OSV8 – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); informování, omluva, pozdrav, vysvětlování, žádost; otevřená a pozitivní komunikace.
Organizace při TV	Dovede se orientovat v prostředí, kde probíhá určité cvičení, výcvik. Dodržuje pravidla bezpečnosti. Plní jednotlivé příkazy učitele při organizaci v TV.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání. OSV7 - Mezilidské vztahy – vztahy a naše třída.
Zásady jednání a chování	Jedná v duchu fair play. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Projevuje radost z pohybových činností, samostatnost, odvahu a vůli při zlepšení činnosti.	MKV2 – Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; umět se vžít do role druhého.
Pravidla	Dodržuje pravidla her a soutěží.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika
zjednodušených osvojovaných pohybových činností	Je si vědom porušení pravidel a následku pro sebe i družstvo. Poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.	– analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot v chování lidí.
Měření a posuzování pohybových dovedností	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Snaží se podat co nejlepší výkon, aby byl vybrán do atletického trojboje.	OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování.
Zdroje informací o pohybových činnostech	Zajímá se o sportovní akce ve škole i v místě bydliště. Předává si informace o různých sportech ve škole. Pravidelně chodí na trénink svého oblíbeného sportu. Získává informace o sportech v televizi, tisku, na internetu.	MeV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na chování.

5.6.1.5 Tělesná výchova – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Význam pohybu pro zdraví	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Z učiva o člověku poznává důležitost pohybu ke zdravému růstu, rozvoje srdce, kostí, svalů, plic a dalších vnitřních orgánů. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti. Navštěvuje různé sportovní kroužky. Uvědomuje si, že by se měl aktivně pohybovat alespoň 2 hodiny.	OSV4 – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Příprava organismu	Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností – cviky pro zahřátí, protahovací, napínací. Aktivně se zúčastňuje pohybových her, které jsou též zaměřeny na dopravní tematiku. Pomáhá sestavit překážkovou dráhu z náradí a náčiní. Po zátěži volí uklidňující cvičení.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání.
Zdravotně zaměřené činnosti	Uvědomuje si správné držení těla. Dbá na správné dýchání, koordinaci částí těla při různém cvičení. Zvedá správnou zátěž, která je určena pro jeho věkovou kategorii. Zařazuje korektivní cvičení. Necvičí cviky, které ohrožují jeho zdraví. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné provedení pohybu.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika.
Rozvoj dovedností (rychlost, vytrvalost, síla, obratnost)	Snaží se zvládat co nejlépe všechny pohybové činnosti dle svých možností. Používá správnou techniku při sportovních výkonech. Uvědomuje si, že veškeré sportování vede k rozvoji dovedností.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání.

Hygiena při TV	Dodržuje pravidla hygieny při sportu. Dbá na čistotu cvičebního úboru. Používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	
Bezpečnost při pohybových činnostech	Dodržuje pravidla bezpečnosti v běžném i neznámém sportovním prostředí. Svým slušným chováním předchází zbytečným úrazům. Plní příkazy učitele – cvičitele. Podle druhu cvičení volí vhodný cvičební úbor. Je ohleduplný, vytrvalý. Dbá na bezpečnost v šatnách, při přípravě náradí, náčiní, ... Reaguje na gesta, povely, signály. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Pomáhá při ošetření většího úrazu, přivolá lékaře.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování. OSV7 – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Pohybové hry	Zapojuje se aktivně do pohybových her. Využívá náčiní, hračky ... (kroužky, tyče, míče, kruhy, žíněny, drátěnky, ...). Dovede organizovat jednotlivé pohybové hry a hledat varianty známých her. Procvičuje si dopravní situace, záchranné akce. Chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě.
Pořadová cvičení	Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod, nastoupí v těsný řad, řad, dvojřad, zástup, dvojstup. Ovládá obraty vpravo, vlevo, čelem vzad (točí na patě a špičce). Rozzná základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, náradí a náčiní.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování.

Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	Zvládá průpravná cvičení dle pokynů učitele a dle svých pohybových možností. Využívá ke cvičení nářadí, náčiní, které je k dispozici. V prostředí se bezpečně pohybuje. Je vytrvalý a snaživý při různých cvičeních.	OSV4 – Psychohygienu – dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění, relaxace). OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem.
Akrobacie	Předvede kotoul vpřed, vzad. Zkouší průpravné cviky pro zvládnutí stoje na rukou. Předvádí stoj na rukou s dopomocí učitele nebo pevné opěry (stěna).	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání vůle.
Cvičení na nářadí Kozu našíř	Provede rozběh, odraz na můstku a vyskočí na nářadí do kleku, dřepu. Dle svých pohybových možností udělá skrčku přes kozu (bednu) našíř	OSV7 – Mezilidské vztahy – pohled na svět očima druhého, respektování, podpora,
Švédská bedna našíř	odrazem z můstku, trampolíny. Nacvičuje roznožku přes kozu našíř z můstku. Využívá průpravné, uvolňovací cviky.	
Hrazda	S pomocí učitele provede ze shybu stojmo přešvihy do svisu střežhlav (svisu závěsem levou – pravou v podkolení) a zpět do stoje. Ze svisu stojmo – náskok do vzporu – sešin.	
Kladina	Přechází kladinu bez pomoci. Provádí jednoduché obraty, poskoky, pohupy. Předvádí modifikaci cviků dle učitele.	
Šplh na tyči	Šplhá na tyči dle svých možností.	
Kruhy	Provádí ze stoje kolotoč – protahovací cviky. Pod vedením učitele opakuje určené cviky.	
Nakloněný žebřík, lavička, žebřiny	Cvičí dle pokynů učitele. Rozvíjí obratnost, sílu. Uplatňuje rozvážnost, nebojácnost, přesnost.	
Cvičení s náčiním	Využívá při cvičení různé náčiní dle výběru učitele (kruhy, kroužky, míčky, švihadla, tyče, míče, plné míče).	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), moje vztahy k druhým lidem.

Rytmické a kondiční cvičení	Využívá pohyb těla k vyjádření melodie a rytmu – cvičení při hudbě. Po předvedení opakuje krok přísunný, poskočný, přeměnný, polkový i valčíkový, cval stranou. Zatancuje mazurku. Nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví. Při kondiční hodině posiluje veškeré svalstvo a využívá náčiní a pojmenuje ho.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnost dotahovat nápady do reality).
Průpravné úpoly	V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční, kompenzační a relaxační cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.	
Základy atletiky		
Rychlý běh (60 m)	Po předvedení opakuje běžeckou abecedu.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání
	Na povely odstartuje z nízkého i polovysokého startu (sprint). Zvládá techniku běhu a taktiku při běhu k metě. Procvičuje nízký start i z bloků.	– cvičení pozornosti a soustředění.
Běh vytrvalý	Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho zařadit do pohybového režimu. Odstartuje z polovysokého startu. Zdokonaluje se v technice vytrvalostního běhu a běhu terénem s překážkami.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení vůle, organizace vlastního času.
Skok do dálky	Při skoku do dálky se snaží odrazit z břevna. Zlepšuje techniku rozběhu, odrazu, letu, dopadu do doskočiště. Pomáhá upravovat doskočiště, dráhu na rozběh i břevno.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost.
Hod kriketovým míčkem	Odhodí míček z rozběhu nebo z místa ze správného odhodového postoje.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

Základy sportovních her		
Průpravné hry	Uvědomuje si význam sportovních her pro dovednosti. Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích. Reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti a chápe hráčské funkce v družstvu. Využívá „Pohybových her“.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
Přehazovaná	Procvičuje přihrávky a chytání míče přes síť.	
Minifotbal	Hraje podle zjednodušených pravidel. Snaží se udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou. Přihrávka vnitřním nártem po zemi, obloukem.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – jak se promítá mé já v mém chování.
Minibasketbal	Používá správné držení míče. Přihrává jednoruč a obouruč (vrchní, trčením). Procvičuje dribling na místě i v pohybu. Nacvičuje střelbu jednoruč a obouruč na koš .	OSV7 - Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.
Vybíjená	Chytá míč oběma rukama. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá pravidla vybíjené.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního názoru).
Florbal	Odehraje míč tahem a příklepem. Předvede střelbu po vedení míče. Seznamuje se s pravidly florbalu.	

Turistika a pobyt v přírodě	Převážně se připraví sám na turistickou akci. Volí vhodné oblečení. V dopravních prostředcích se řídí pravidly slušného chování. V terénu se orientuje pomocí mapy a buzoly. Dovede ošetřit menší zranění. Zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu. Při jízdě na kole dodržuje pravidla silničního provozu. Chová se ohleduplně k přírodě.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví). MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).
Plavání	Zúčastní se plaveckého výcviku na bazéně v Uničově.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
Komunikace v TV	Užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje.	OSV8 – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); komunikace v různých situacích (informování, omluva, pozdrav, vysvětlování, žádost); otevřená a pozitivní komunikace.
Organizace při TV	Zvládá cvičení v družstvech. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání. OSV7 - Mezilidské vztahy – vztahy a naše třída.
Zásady jednání a chování	Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap. Jedná v duchu fair play.	MKV2 – Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; umět se vžít do role druhého.

Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích. Vytváří varianty osvojených pohybových her. Dodržuje pravidla her a soutěží. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot v chování lidí.
Měření a posuzování pohybových dovedností	Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybových činností. Změří určené pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování.
Zdroje informací o pohybových činnostech	Zajímá se o sportovní akce ve škole i v místě bydliště. Pravidelně chodí na trénink svého oblíbeného sportu. Získává potřebné sportovní informace v televizi, rádiu, tisku, internetu, ...	MeV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na chování.

5.6.1.6 Tělesná výchova – kurz dopravní výchovy– 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
PRAVIDLA SILNIČNÍHO PROVOZU		
Dopravní značky		
Svislé – na sloupcích Vodorovné – na vozovce Světelné signály Pokyny dopravní policie	Rozezná značky svislé a vodorovné (přechod pro chodce – „zebra“, pruhy na řazení). Svislé značky rozlišuje na výstražné, zákazové, příkazové a informativní. Dovede pojmenovat dopravní značku. Zamýšlí se nad důležitostí jejich umístění v provozu, včetně značek přenosných. Vysvětlí jejich význam a nadřazenost. Pamatuje si, že světelné signály jsou nadřazeny dopravním značkám. Oběma pak jsou nadřazeny pokyny policisty.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování.
Pozemní komunikace	Vyjmenuje – dálnice, silnice (vozovka), chodníky, cyklostezky atd. Dodržuje na nich pravidla silničního provozu.	EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (význam a vývoj).
JÍZDNÍ KOLO		
Části jízdního kola. Povinné vybavení. Vhodné oblečení, obuv. Údržba jízdního kola. Odstavení kola.	Vyjmenuje 11 částí povinného vybavení kola. Pozná druhy jízdních kol. Než vyjede, provede kontrolu všech součástí povinného vybavení kola. Sám si vezme vhodné oblečení a sportovní obuv. Na delší cestu si vezme hustilku, soupravu na opravu vzdušnice a nezbytné nářadí. Při přerušení jízdy odstaví kolo mimo vozovku, zajistí ho tak, aby nespadlo do vozovky a zamkne.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly; organizace vlastního času.

Desatero bezpečné jízdy na kole	Jezdí co nejvíce u pravého okraje silnice a stále sleduje pozorně provoz okolo sebe, aby mohl včas zpomalit nebo zastavit před možným nebezpečím. Při každé změně směru jízdy dává včas a zřetelně znamení paží,	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
	před vybočením doleva se nezapomene ohlédnout. Nikdy nejedí dva vedle sebe ani dva na jednom kole, nevozí předměty, které by ho mohly zranit. Své úmysly dává najevo včas a tak, aby je ostatní řidiči i chodci jednoznačně pochopili. Bude ohleduplný k ostatním účastníkům provozu, nezdržuje provoz zbytečně pomalou a nejistou jízdou a nepřekáží ostatním řidičům. Tam, kde je hustý provoz, jezdí s jízdním kolem raději po chodníku. Na „zebrě“ i při odbočování vpravo nebo vlevo dává přednost přecházejícím chodcům. Respektuje dopravní značky, světelné signály a pokyny policistů. Při jízdě si musí chránit hlavu před zraněním cyklistickou přilbou. Pravidelně ošetřuje své jízdní kolo a dbá zejména na to, aby měl v pořádku všechny součásti, které pomáhají k bezpečné jízdě.	
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA		
Vyjíždění od okraje vozovky	Ohlédne se a dá přednost všem vozidlům, která za ním přijíždějí. Dá znamení o změně směru jízdy a neohrozí ani chodce, kteří v blízkosti přecházejí.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – jak se promítá mé já v mém chování.

Nebezpečná místa Krizové situace – vhodná nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	Vyjmenuje nebezpečná místa – zatáčky; místa, kde se pracuje; přechod pro chodce; zastávky tramvají, autobusů, trolejbusů; zúžená místa; křižovatky; vrchol stoupání. Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem.
Jízda vpravo, zastavení	Jezdí vpravo u okraje vozovky. Dodržuje dostatečný odstup od chodníku. Nejezdí nikdy vedle druhého cyklisty. Dodržuje dostatečnou vzdálenost za cyklistou, který jede před ním.	
Vjíždění na silnici	Při vjíždění na vozovku nesmí ohrozit chodce na chodníku a vozidlům, která jedou po vozovce musí dát přednost v jízdě. Dbá zvýšené opatrnosti.	
Vedení jízdního kola	Kolo vede po pravém okraji silnice nebo po chodníku.	OSV7 – Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy.

Přechody pro chodce	Neohrozí chodce, kteří po něm přecházejí. K přechodu přijíždí pomalu, aby chodce nevylekal, a je-li to za potřeby, včas zastaví. Nepředjíždí vozidla, která před přechodem zastavila: je to zakázáno.	
ZMĚNA SMĚRU JÍZDY		
Předjíždění	Předjíždí pomalejší vozidlo. Dodržuje pravidla předjíždění. Nepředjíždí na nebezpečných místech.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, respektování, atd..
Objíždění překážky, zúžená místa	Před překážkou dává přednost protijedoucím vozidlům. Ohlédne se a dá znamení o změně směru jízdy.	
Přikázaný směr jízdy	Nepřehlédne před křižovatkou dopravní značku, která přikazuje směr jízdy.	
Odbočování	Při odbočování vpravo věnuje pozornost výšce pedálů a obručníku. Dává pozor na přechod pro chodce. Při odbočování vlevo dodržuje postup: hlava, ruka, střed vozovky, přednost protijedoucích vozidel, odbočení vlevo a pravý okraj vozovky.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání (regulace vlastního jednání).
KŘÍŽOVATKY		
Přednost v jízdě na křižovatkách		
Křižovatky neoznačené dopravními značkami	Uvědomuje si pravidlo pravé ruky (přednost zprava).	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
Křižovatky určené dopravními značkami	Na hlavní silnici má přednost, na vedlejší silnici čeká. Dodržuje při projetí křižovatky všechna potřebná pravidla silničního provozu.	OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování; zvládání učebních problémů vázaných na látku.

Řazení před křižovatkou	Řadí se do správného jízdního pruhu.	
Řízení provozu	Uvědomuje si nadřazenost pokynů policisty nad světelnými signály.	
ZDRAVOTNÍ PŘÍPRAVA		
Lékárnička pro první pomoc	Vyjmenuje a vysvětlí obsah lékárničky.	OSV8 – Komunikace – cvičení pozorování a aktivního naslouchání; dialog – jeho pravidla a řízení; komunikace v různých situacích.
Přivolání první pomoci	Pamatuje si telefonní čísla a dovede je v případě nutnosti použít (155, 158, 150, 112).	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika.
Malá zranění	Popíše postup při ošetření (odřeniny, krvácení z nosu atd.)	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu).
Vozidla s právem přednosti jízdy (sanitka, vozidlo policie, požární ochrany). Příliš rozměrná vozidla, pracovní stroje, kolony atd.	Zajede co nejvíce k okraji vozovky anebo zastaví.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.
DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ		

Výuka na dopravním hřišti	Při přemísťování na DDH dodržuje pravidla slušného chování, sleduje dopravní situace na komunikacích. Při výcviku uplatňuje své vědomosti v praxi.	EV4 – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví). MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování (základní morální normy); tolerance, umět se vžít do role druhého.
--------------------------------------	---	---

5.6.1.7 Tělesná výchova – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Význam pohybu pro zdraví	Aktivně se podílí na pravidelné pohybové činnosti. Uplatňuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své pohybové zdatnosti v souvislosti s jinostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	OSV4 – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Příprava organismu	Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání.
Zdravotně zaměřené činnosti	Používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí. Provádí kompenzační a relaxační cviky.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika.
Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	V souvislosti s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti. Při cvičení dbá na správné dýchání, držení těla, projevuje přiměřenou samostatnost.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání.
Hygiena při TV	Používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	
Bezpečnost při TV	Dodržuje pravidla bezpečnosti v tělocvičně, na hřišti, v přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
Pohybové hry	Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Rozvíjí různé varianty známých pohybových her na základě zkušeností a zájmu žáků. Dokáže jednoduše zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	OSV6 – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem. OSV7 – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.
Základy gymnastiky	Na žíněnce předvádí napojované kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na rukou s dopomocí. Převádí správnou techniku odrazu z můstku	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání, vůle.

	při cvičení na koze, roznožku, skrčku ,výskok do kleku a do dřepu. Provádí přeskok přes švédské bedny přes 2-4 díly s odrazem z trampolíny. Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruzích, lavičkách a hrazdě. Přejde kladinu bez dopomoci, podle svých schopností šplhá 2-3 metry na tyči.	
Rytmické a kondiční cvičení	Provádí kondiční cvičení s plnými míči. Zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičení s hudbou.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnost „dotahovat“ nápady do reality).
Průpravné úpoly	Aktivně zařazuje cvičení se švihadly, lanem – přetahy.	
Základy atletiky	Zvládá techniku základních disciplín – hod kriketovým míčkem z rozběhu, skok z místa, skok do dálky z rozběhu, rychlý běh do 60 metrů, uběhne 400 m, 800 m, 1000 metrů. Zná princip štafetového běhu. Zvládne upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start.	OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, vedení a organizování práce skupiny).
Základy sportovních her	Uvědomuje si základní pojmy osvojovaných činností, základní roli ve hře a pravidla vybraných her (např. kopaná, florbal, basketbal,...). Rozlišuje míče na kopanou, basketbal a volejbal. Učí se ovládat hru s basketbalovým a volejbalovým míčem. Nacvičuje střelbu na koš, dribling. Ovládá přihrávky jednoruč a obouruč, přihrávku vnitřním nártem (po zemi, obloukem). Učí se vedení míče, pohyb s míčem a bez míče, zastavení (driblingem, nohou). Chápe základní spolupráci při hře a základní organizaci utkání (losování zahájení, skóre, ukončení) Je schopen soutěžit v družstvu, dohodnout se na spolupráci a jednoduché taktice. Je si vědom porušení dohodnutých pravidel a následků pro sebe a družstvo.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování.
Turistika a pobyt v přírodě	Při turistických vycházkách a školních výletech se snaží dodržovat pravidla chování bezpečností a ochrany přírody Rozvíjí schopnost orientace v přírodě podle mapy a turistických značek.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		

Komunikace v TV	Používá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, zná pojmy z pravidel vybraný sportů a soutěží.	OSV8 – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); komunikace v různých situacích (informování, omluva, pozdrav, vysvětlování, žádost); otevřená a pozitivní komunikace.
Organizace TV	Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání.
Zásady jednání a chování	Při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví pozná a označí přestupky proti pravidlům her a soutěží. Jedná v duchu fair play. Popisuje olympijské ideály a symboly.	MKV2 – Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; umět se vžít do role druhého.
Pravidla her, závodů, soutěží	Dodržuje dohodnutá pravidla her a soutěží.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot v chování lidí.
Měření a posuzování pohybových dovedností	Učí se cvičit podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Porovnává a umí změřit základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími výsledky.	
Zdroje informací o pohybových činnostech	Vyhledává informace o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Chápe význam sportování pro zdraví.	MeV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – objasňování cílů a pravidel mediálního sdělení.

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Praktické činnosti

5.7.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět praktické činnosti je na 1. stupni vyučován jako samostatný předmět v každém ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- směřuje k zvládnutí a rozvíjení činností a úkonů potřebných v každodenním životě
- poskytuje prostor pro rozvoj fantazie a možnost prožívat radost z tvořivé práce
- směřuje k osvojení základních pracovních, organizačních, bezpečnostních a hygienických návyků
- vede k poznávání tradičních i netradičních surovin, materiálů i nástrojů
- utváření pozitivního vztahu k živým i neživým prvkům okolí člověka
- utváření vztahu k lidové tvořivosti

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka
- skupinová výuka
- praktické osvojování pracovních postupů, organizačních, bezpečnostních a hygienických návyků
- praktické osvojování vlastností různých materiálů
- praktické seznamování s pracovním nářadím a náčiním
- pěstitelské pokusy a pozorování, vycházky
- praktická výuka společenského stolování a přípravy pokrmů
- tvorba projektů

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: rozvoj jemné motoriky, práce podle napsaného pracovního postupu, vytváření pracovních postupů,...

- matematika: rozvoj prostorové představivosti, vnímání geometrických tvarů, měření,...
- prvouka: pěstitelské pokusy a pozorování, práce s přírodninami a jejich třídění do skupin, výživa,...
- výtvarná výchova: propojení technik při tvorbě dekorativních předmětů, kresba podle skutečnosti (např. kuchyňské náčiní),...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci samostatně pozorují a experimentují
- žáci objevují vlastnosti materiálů a využívají je k učení, k tvůrčím činnostem a v praktickém životě
- žáci propojují do širších celků poznatky z různých oblastí
- žáci se učí pracovat podle návodu, podle plánu

Učitel vede žáky:

- k pozorování a experimentování
- k hodnocení své práce

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky, popisují výstižně svou činnost
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují

Učitel vede žáky:

- k vysvětlování a obhajování svého pojetí tvořivé práce
- k dovednosti naslouchání druhým, k vyslovení a obhájení svého názoru
- k tvořivému hledání různých způsobů řešení úkolů

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí nalézat vhodné postupy, překonávat těžkosti práce a neúspěch
- žáci se učí samostatně volit vhodné pracovní postupy, učí se obhajovat vlastní řešení, uvědomují si vlastní zodpovědnost za vykonanou práci

Učitel vede žáky:

- k samostatnému hledání možných řešení a využívání všech dostupných technik, informací a prostředků

- k experimentování a kreativnímu řešení zadaných úkolů
- k odpovědnosti za vykonanou práci

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupracovat ve skupině
- žáci se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci se učí chápat potřebu spolupracovat, respektovat různá hlediska
- žáci se učí vytvářet pozitivní představu o sobě samém, učí se sebedůvěře

Učitel vede žáky:

- k práci ve dvojicích i ve skupině
- k obhajování svých postupů, metod práce a současně k respektování odlišných postupů a názorů
- ke zhodnocení vlastní práce a vyslovení svého názoru
- ke schopnosti přijmout kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské

- žáci se respektují navzájem, váží si dovedností a vnitřních hodnot druhých
- žáci poznávají a učí se respektovat naše tradice, kulturu
- žáci se učí projevovat pozitivní vztah ke kultuře a tvořivosti

Učitel vede žáky:

- k úctě k lidské práci a k jejím výsledkům

Kompetence pracovní

- žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje, nářadí
- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla

Učitel vede žáky:

- k důslednému dodržování stanovených pravidel
- k bezpečnému používání nástrojů a nářadí

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
 - prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků, k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

5.7.1.2 Praktické činnosti – 1. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	Seznamuje se s hygienickými a bezpečnostními návyky při práci. Osvojuje si správné organizační návyky pro rozvržení práce. Pracuje podle jednoduchých pokynů. Osvojuje si základní činnosti – skládání, ohýbání, válení, hnětení, stlačování, stříhání, vytrhávání, slepování, nalepování. Osvojuje si navlékání – přírodniny, korálky. Seznamuje se s vlastnostmi různých materiálů při tvorbě – pružnost, ohebnost/ lámavost, křehkost.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Konstrukční činnosti	Dodržuje bezpečnostní pokyny při práci. Osvojuje si základní principy montáže a demontáže při práci se stavebnicí ŽAKO, MOZAIKA. Při činnosti se stavebnicí využívá vlastní fantazie. Získává úctu k vlastní práci i práci ostatních lidí.	OSV9 - Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.
Pěstitelské práce	Pečuje o pokojové rostliny ve třídě – zalévá, rosí, kypří půdu, otírá listy. Prakticky se seznámí s procesem klíčení semene, provádí pozorování procesu.	
Příprava pokrmů	Osvojí si hygienické, bezpečnostní návyky při stravování a dodržuje je. Osvojí si zásady slušného stolování ve školní jídelně, používá příbor, ve třídě o přestávce svačí nad ubrouskem, s jídlem neběhá. Prostře stůl ke každodennímu stolování.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování.

5.7.1.3 Praktické činnosti – 2. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	Upevňuje si hygienické, bezpečnostní, pracovní a organizační návyky, usiluje o čistotu pracovních ploch. Zvládá základní činnosti – skládání, ohýbání, válení, hnětení, stlačování, stříhání, vytrhávání, slepování, nalepování. Prohlubuje si znalosti vlastností materiálů. Osvojuje si principy modelování – různé druhy modelovacích hmot. Seznamuje se s pojmem rub a líc materiálu. Seznamuje se s odměřením délky nitě, s navléknutím na jehlu, zhotovením uzlíku, sešíváním pomocí obnitkovacího a jednoduchého předního stehu. Přišije knoflík.	OSV4 - Psychohygiena - dobrá organizace času.
Konstrukční činnosti	Zautomatizuje si dodržování bezpečnostních a organizačních pravidel práce. Pracuje se stavebnicemi ŽAKO, SEVA. Sestaví model podle předlohy. Sestaví jednoduchý model bez předlohy, uplatňuje vlastní fantazii, hledá zajímavá řešení. Zvládá demontáž modelu i jednotlivých dílů. Upevňuje si úctu k vlastní práci i k práci ostatních lidí.	OSV6 - Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě.
Pěstitelské práce	Pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě, odstraňuje nezdravé části rostliny. Prakticky se seznamuje s pěstováním nenáročných plodin, úspěšně realizuje naklíčení semene. Určí nejběžnější druhy semen plodů. Pozoruje proměny rostlin v průběhu roku. Jednoduše popíše vlastními slovy fáze péče o rostlinu.	
Příprava pokrmů	Upevňuje si hygienické, bezpečnostní zásady a návyky slušného stolování, popíše. Seznamuje se se zásadami skladování a uchovávání ovoce a shrne je, připraví ovoce k běžné konzumaci za studena. Jmenuje některé zdravé a nezdravé potraviny a nápoje. Připraví stůl k všednímu stolování, seznamuje se s variantami svátečního úpravy stolu.	EV4 - Vztah člověka k prostředí - náš životní styl.

5.7.1.4 Praktické činnosti – 3. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	Objasní zásady hygienických, bezpečnostních a pracovních návyků. Uplatňuje výhody vlastností materiálů – volí tradiční i netradiční materiály a pomůcky. Podle zadání volí pracovní postupy – vybírá z naučených základních dovedností tu vhodnou. Zdokonaluje své modelovací schopnosti. Zdokonaluje manipulaci s jehlou a nití při šití, přišije knoflík.	OSV8 - Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem.
Konstrukční činnosti	Zdokonaluje schopnost účelně montovat i demontovat stavebnici. Staví podle návodu ze stavebnic SEVA, CHEVA. Při konstrukci s díly stavebnice pracuje tvořivě dle vlastní fantazie.	OSV7 - Mezilidské vztahy - vztahy a naše skupina/třída.
Pěstitelské práce	Vhodně pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě, adekvátně volí postupy péče o rostlinu a vhodné pomůcky a náčiní. Identifikuje nejběžnější druhy semen plodů. Pěstuje jednoduchou rostlinu ze semene, pozoruje její proměny a zaznamená proměny pozorované rostliny. Seznamuje se s různými druhy rozmnožování rostlin – odnože, řízkování. Seznámí se s atlasem rostlin.	OSV4 – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Příprava pokrmů	Uplatňuje hygienické, bezpečnostní zásady a návyky slušného stolování, objasní je. Připraví zeleninu ke konzumaci za studena, seznámí se s uchováváním zeleniny. Seznamuje se se základním vybavením kuchyně. Rozliší vhodné a nevhodné skladování a uchovávání běžných potravin. Navrhne potraviny pro zdravou svačinu, připraví informační leták. Vytvoří jednoduchou dekoraci stolu pro slavnostní příležitost.	MKV2 – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).

5.7.1.5 Praktické činnosti – 4. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	Uplatňuje zásady hygienických, bezpečnostních a pracovních návyků. Seznamuje se se zásadami první pomoci. Tvořivě volí podle zadání tradiční i netradiční materiály a pomůcky. Vytváří s ohledem na zadání vhodnými jednoduchými i složitějšími postupy výrobky s využitím vlastní představivosti. Seznamuje se s prvky lidových tradic. Seznámí se a popíše některá lidová řemesla. Uplatňuje modelovací dovednosti. Dle možností se seznamuje s dalšími stehy.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality).
Konstrukční činnosti	Provádí montáž a demontáž stavebnic podle ústní či písemné instrukce i podle vlastních nápadů. Staví podle jednoduchého náčrtu. Používá stavebnice CHEVA, prostorové stavebnice bytu, konstrukční stavebnice MERKUR.	
Pěstitelské práce	Vhodně pečuje o pokojové rostliny ve třídě, rozmnožuje rostliny, vybírá důležité informace o rostlině. Seznamuje se s dalšími semeny plodů a druhy rostlin, s léčivkami. Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, zaznamená je. Samostatně připraví materiál s informacemi o zásadách pěstování rostlin. Seznamuje se s pěstováním některých běžných užitkových plodin ve vnějších podmínkách a základním zahradnickým náčiním. Seznamuje se se zásadami hygieny a bezpečnosti práce. Nacvičuje poskytnutí první pomoci při úrazu.	EV2 - Základní podmínky života - půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy).
Příprava pokrmů	Uplatňuje hygienické, bezpečnostní zásady a návyky slušného stolování. Orientuje se v základním vybavení kuchyně, pojmenuje je, seznamuje se se základními přístroji používanými při přípravě pokrmů. Rozliší vhodné a nevhodné skladování a uchovávání běžných potravin. Podle instrukcí připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně. Uplatňuje vědomosti o zdravé životosprávě, doporučí zdravý jídelníček. Navrhne sváteční přípravu stolu pro určitou příležitost – Vánoce, narozeniny aj.	

5.7.1.6 Praktické činnosti – 5. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	Obhájí zásady hygienických, bezpečnostních a pracovních návyků. Vybaví si nejdůležitější zásady první pomoci, poskytne první pomoc. Tvořivě volí podle zadání tradiční i netradiční materiály a pomůcky, využívá fantazie, v tvorbě používá prvků lidových tradic a řemesel. Podle předlohy tvoří samostatně.	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. MKV1 - Kulturní difference - poznávání vlastního kulturního zakotvení.
Konstrukční činnosti	Provádí montáž a demontáž stavebnic podle ústní či písemné instrukce, podle vlastních nápadů, vytváří vlastní modely – CHEVA, MERKUR. Pokouší se zhotovit jednoduchý náčrt.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině.
Pěstitelské práce	Samostatně vhodně pečuje o pokojové rostliny ve třídě, rozmnožuje je. Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, zaznamenává je. Seznamuje se s rostlinami jedovatými a léčivými. Uvědomuje si možnost alergie jedince na určitou rostlinu. Podle textu o vybrané rostlině připraví informační materiál. Prohlubuje si znalosti o pěstování užitkových plodin ve vnějších podmínkách a využití zahradnického náčiní. Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady.
Příprava pokrmů	Uplatňuje hygienické, bezpečnostní zásady a návyky slušného stolování. Orientuje se v základním vybavení kuchyně, pojmenuje je, prohlubuje si znalosti o kuchyňském náčiní. Seznamuje se se zajímavostmi v historii kuchyňského nářadí a v přípravě pokrmů, porovnává minulost se současností. Uplatňuje zásady vhodného a nevhodného skladování a uchovávání potravin. Podle instrukcí slovních či písemných připraví jednoduchý pokrm. Samostatně připraví jednoduchý předpis přípravy zvoleného pokrmu. Uplatňuje vědomosti o zdravé životosprávě. Samostatně připraví jednoduché uspořádání stolu pro určitou příležitost.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.

6 Učební osnovy vyučovacích předmětů 2. stupně

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk a literatura

6.1.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku - 5 hodin týdně. Vyučovací předmět je vyučován v kmenových učebnách, pro jeho zpestření jsou využívány i počítačové učebny a učebny s interaktivní tabulí. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah předmětu

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální – k objasnění pojmů
- skupinové – důraz na kooperaci žáků
- individuální – samostatná práce s textem s důrazem na jeho porozumění, metody samostatného studia

- problémové – formulace problému, analýza, vyřešení a prověření správnosti řešení, projektové metody

Mezipředmětové vztahy

- dramatická výchova - literatura, sloh
- dějepis - např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození
- informační a komunikační technologie - komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.
- hudební výchova - lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- žáci osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- žáci kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- žáci využívají prostředků výpočetní techniky

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a třídění informací
- k užívání správné terminologie
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- žáci využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- žáci samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- žáci uvážlivě rozhodují

Učitel vede žáky:

- k zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- k plánování postupů

Kompetence komunikativní

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Učitel vede žáky:

- k řešení zadaných úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině
- žáci podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci věcně argumentují

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k dodávání sebedůvěry žákům
- k dodržování pravidel

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- žáci aktivně se zapojují do kulturního dění
- žáci mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel vede žáky:

- k zadávání úkolů skupině způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- k motivaci žáků k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- k motivaci žáků k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienu práce
- žáci dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využívají svých znalostí v běžné praxi

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- k využívání znalostí v běžné praxi
- k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.1.1.2 Český jazyk – 6. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Technika čtení		
Praktické čtení, čtení s přednesem, čtení jako zdroj informací	Žák čte plynule, pozorně, přiměřeně rychle, poznává prostředky uměleckého přednesu a podle svých možností je používá. Získává základy studijního čtení, čte s porozuměním, orientuje se v textu, vyhledává hlavní myšlenky, dokáže text reprodukovat a přiměřeně věku vyjádřit na text vlastní názor.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia.
Naslouchání		
Praktické, a věcné naslouchání, zásady dorozumívání Komunikační žánry, monolog a dialog	Žák se dokáže chovat ohleduplně, postupně získává schopnost empatie, udržuje kontakt s mluvčím. Žák rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, je schopen sdělit své pocity. Žák se umí přiměřeně věku vyjadřovat, postupně si osvojuje techniku mluveného projevu. Žák dodržuje zásady dialogu, učí se aktivně naslouchat partnerovi, seznamuje se s pravidly asertivní komunikace. V závislosti na komunikační situaci a komunikační záměru odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá verbálních a neverbálních prostředků řeči .	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování. OSV7 Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhých. OSV8 Komunikace – řeč těla, zvuků, slov, cvičení empatického a aktivního naslouchání.
Mluvený projev		

Zásady dorozumívání – otázky, odpovědi	Uplatňuje zásady dorozumívání v komunikační situaci. Dodržuje zásady dialogu.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti
Zásady kultivovaného projevu – pozornost, naslouchání, technika mluveného projevu		a soustředění. OSV8 Komunikace – řeč těla, zvuků, slov, cvičení empatického a aktivního naslouchání.
Písemný projev		
Technika psaní Výpisky Vypravování Popis – předmětu, osoby, pracovního postupu, děje Zpráva a oznámení Dopis a elektronická korespondence	Dodržuje správnou techniku psaní. Orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje, stručně, jasně a přehledně je uspořádat. Žák vymezí pojem vypravování, zná principy výstavby vypravování i charakteristické prostředky k oživení děje, respektuje časovou posloupnost, rozvíjí a obohacuje slovní zásobu. Z ukázek vyvodí charakteristické rysy popisu, pracuje s textem, vymýšlí synonyma, dokáže sestavit jednoduchý popis. Rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky, oba útvary dokáže vyhledat v tisku, vyzkouší si jejich sestavení. Pojmenuje části dopisu, dokáže sestavit soukromý dopis, zvládá jednoduchou grafickou úpravu dopisu a e-mailu.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium. OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MV6 - Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Obecné poučení o jazyce		
Čeština jako národní jazyk, mateřština Spisovná čeština, rozvrstvení národního jazyka, jeho útvary Práce s jazykovými příručkami Zvuková stránka jazyka	Orientuje se v základních jazykových příručkách, samostatně s nimi pracuje.	OSV10 - Řešení problémů rozhodovací dovednosti – zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu.

Zásady spisovné výslovnosti, modulace řeči, přízvuk, hlasitost. Členění řeči – plynulost, frázování, pauzy	Dbá na spisovnou výslovnost. Uvědomuje si důležitost plynulosti a pauzy v řeči.	OSV8 – Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči).
Slovní zásoba a tvoření slov		
Způsoby tvoření a obohacování slovní zásoby, rozvrstvení slovní zásoby, odvozování, slova příbuzná	Umí určit stavbu slova, rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná. Rozpozná slova odvozená, umí vytvořit slova příbuzná. Pozná slova spisovná a nespisovná, neutrální a citově zabarvená.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času.
Tvarosloví		
Určování slovních druhů Podstatná jména – skloňování, duálové skloňování, podstatná jména pomnožná, hromadná a látková Přídavná jména, zájmena, číslovky Slovesa	Třídí přídavná jména, zájmena a číslovky, používá správné tvary přídavných jmen, osobních, přivlastňovacích a tázacích zájmen. U přídavných jmen určuje mluvnické kategorie a zvládá jednodušší typy stupňování přídavných jmen. Určuje mluvnické významy sloves – osoba, číslo, způsob a čas. Upevňuje si znalost podmiňovacího způsobu.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání.
Skladba		
Podmět vyjádřený a nevyjádřený Přísudek slovesný a jmenný se sponou Rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení	Určuje různé typy podmětů a přísudků, tvoří další skladební dvojice.	OSV10 – Rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Pravopis		

Psaní i/y uprostřed slova, koncovky podstatných a přídavných jmen, zdvojené souhlásky, pravopis zájmen a číslovek, pravopis slovesných tvarů, shoda přísudku s podmětem	Správně píše i/y uprostřed slov, v koncovkách podstatných a přídavných jmen, píše správně zdvojené souhlásky a souhláskové skupiny, správně píše tvary zájmen a číslovek, správně píše koncovky sloves v přítomné a budoucím čase, tvary podmiňovacího způsobu a základní typy shody přísudku s podmětem.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání.
Pravopis bude procvičován během celého školního roku.		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Literární druhy a žánry		
Poezie, próza, drama, drobné žánry lidové slovesnosti Pohádky, pověsti, báje, příběhy ze života dětí, příběhy s přírodní tematikou, příběhy z pravěku, dobrodružná literatura Divadelní hra, film	Seznamuje se se základními literárními druhy, má přehled o drobných žánrech lidové slovesnosti, rozlišuje probrané literární žánry, charakterizuje pohádky, pověsti, báje a příběhy ze života dětí. Navštěvuje divadelní a filmová představení, porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	OSV10 – Řešení problémových a rozhodovacích dovedností - zvládání učebních problémů vázaných na látku v předmětu. MEV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě.
Tvořivé činnosti s literárním textem a způsoby interpretace literárních děl		
Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného či slyšeného textu Literatura jako zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, vyjádření názorů na přečtené dílo, zážitky z četby, dramatizace Výtvarný doprovod k literárnímu textu, příspěvky do školního časopisu	Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život. Vybírání a čtení knihy podle vlastních zájmů.	OSV8 – Rozvoj komunikačních dovedností – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální. OSV5 – Kreativita - cvičení pro cvičení základních rysů kreativity. MV6 – Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.
Základy literární teorie a historie		

Struktura literárního díla, téma literární hrdina, charakteristika postav, jazyk literárního díla Obecná pojmenování, přirovnání, personifikace, zdrobněliny, přímá řeč Nejvýznamnější sběratelé pohádek, nejvýznamnější čeští a světoví tvůrci pohádek, nejvýznamnější čeští tvůrci bájí a pověstí Návštěvy knihovny, orientace v knihovně, další informační zdroje	Jednoduše charakterizuje dílo a literární postavy, učí se poznávat základní prostředky poezie a stavbu básně. Seznámí se s různými typy katalogů v knihovně i dalšími informačními zdroji, učí se je používat.	OSV10 – Řešení problémů a rozhodování - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů. MKV1 - Kulturní diferenciace - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování.
Učební celek Tvořivé činnosti s literárním textem a Způsoby interpretace literárních děl a celek Základy literární teorie a historie bude začleněn průběžně během celého školního roku.		

6.1.1.3 Český jazyk – 7. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Technika čtení		
Praktické, věcné a prožitkové čtení Vyhledávání orientačních prvků v textu Základy studijního čtení, získávání informací z textu Vytváření otázek a odpovědí Formulování hlavních myšlenek Stručné poznámky k textu Osnova textu	Orientuje se v obsahu čteného textu, vyhledává informace a porovnává je s informacemi z dalších dostupných informačních zdrojů. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení. Vyjadřuje vlastní názor na text. Zná prostředky uměleckého přednesu a podle svých předpokladů je využívá.	OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování.
Naslouchání		
Praktické, věcné a zážitkové naslouchání Soustředěné, aktivní naslouchání Výchova k empatii, zdvořilost, kontakt s mluvčím, podněty k jednání Vyjadřování názoru na projev Zvukové prostředky projevu Mimojazykové prostředky projevu	Žák pozorně naslouchá, vhodně a ohleduplně reaguje, dává podněty k dalšímu rozhovoru. Vyslovuje své názory na projev. Sděluje své pocity. Vnímá zvukové i mimojazykové prostředky projevu	OSV1 -Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování. OSV3 -Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle. OSV7 -Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhých, vzájemné respektování. OSV8 – Rozvoj komunikačních dovedností - řeč těla, řeč zvuků, slov, cvičení pozorování, cvičení empatického a aktivního naslouchání.

Mluvený projev		
Zásady dorozumívání Komunikační norma- spisovný jazyk, otázky a odpovědi, role mluvčího a posluchače Komunikační záměr – výběr vhodných jazykových prostředků Připravený i nepřipravený projev Dialog, vypravování, beseda, referát Zásady kultivovaného projevu	Snaží se používat zásady dorozumívání v dialogu s partnerem. Využívá různé zdroje informací. Seznamuje se se zásadami kultivovaného projevu, procvičuje je.	OSV8 – Rozvoj komunikačních dovedností - řeč těla, zvuků, slov, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích.
Písemný projev		
Technika psaní – čitelnost, přehlednost, úprava	Dodržuje správnou techniku psaní Písemný projev odpovídá úrovni dosažených gramatických a stylistických dovedností	

Základní poznatky o jazyce a stylu – aplikace spisovných jazykových prostředků, stylistických poznatků a dovedností Stylistická cvičení Kompozice projevu Tvoření osnovy Vypravování, popis, soukromý a úřední dopis, žádost, objednávka, pozvánka Vlastní tvořivé psaní Vyjadřování názoru na text Výpisky, výtah	Formuluje hlavní myšlenky jednotlivých částí textu, tvoří osnovu. Vyjadřuje vlastní názor na psaný text. Používá základy studijního čtení. Pokouší se vytvořit vlastní osnovu.	OSV5 – Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV1 – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Slovní zásoba a tvoření slov		
Přenesené významy – homonyma, synonyma, antonyma	Rozpozná význam homonym, synonym, antonym.	
Tvarosloví		

Ohebné slovní druhy Vlastní jména Stupňování přídavných jmen Skloňování a užívání vztažných zájmen Skloňování číslovek Slovesa, slovesný rod činný a trpný Neohebné slovní druhy Příslovce, stupňování příslovčí, příslovečné spřežky Předložky, spojky, částice, citoslovce	Vhodně používá vlastní jména, umí je skloňovat. Stupňuje přídavná jména a příslovce. Rozlišuje a vhodně užívá vztažná zájmena. Ve spojení se jmény užívá správných tvarů číslovek. U sloves rozlišuje slovesný rod. Využívá příslovečné spřežky. Rozlišuje spojky souřadící a podřadící.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Skladba		
Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty Větné členy a jejich druhy podmět, přísudek, přívlastek, předmět, příslovečné určení Několikanásobné větné členy Rozlišování vět hlavních a vedlejších v jednoduchých souvětích Druhy vedlejších vět Vedlejší věta přísudková, podmětná, přívlastková, předmětná, vedlejší věty příslovečné	Používá věty jednočlenné a dvojčlenné podle komunikační situace. Určuje druhy větných členů, rozpozná několikanásobné větné členy, seznamuje se se správnou interpunkcí. Jednotlivé větné členy nahradí vedlejšími větami. Rozlišuje věty hlavní a vedlejší. Orientuje se v různých typech vedlejších vět.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu. OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání - řešení problému, cvičení dovedností pro zapamatování.
Pravopis		

Předpony s-, z-, vz- Skupiny hlásek při stupňování přídavných jmen a příslovčí Vlastní jména Interpunkce ve větě jednoduché	Správně píše skupiny hlásek ve tvarech druhého a třetího stupně přídavných jmen a příslovčí. Správně používá předpony s-, z-, vz-. Vysvětlí a aplikuje pravidla pravopisu velkých písmen u podstatných jmen vlastních. Používá správně interpunkci ve větě jednoduché.	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání - řešení problému, cvičení dovedností pro zapamatování. OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly.
Průběžně si upevňuje znalost pravopisných jevů z nižších ročníků.		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Tvořivé činnosti s literárním textem		
Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Vytváření vlastních textů	Zaznamenává hlavní myšlenky literárních či čtených textů. Na základě svých dovedností a schopností vytváří vlastní text.	OSV5 – Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		
Smysl a podstata díla Nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí Literatura jako zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot Literatura: inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb Vyjádření názorů ústně, písemně, kresbou Zážitky z četby Rozvíjení čtenářství	Vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život. Vybírá a čte knihy podle vlastních zájmů.	OSV8 – Rozvoj komunikačních dovedností - specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace.

Základy literární teorie a historie		
Struktura literárního díla téma, prostředí, doba, charakteristika postav Jazyk literárního díla Archaismy, nářečí Zvukové prostředky poezie rytmus a rým Různé zdroje informací	Vyhledává informace v různých informačních zdrojích, navštěvuje knihovnu.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MKV1 - Kulturní diferenciac e - poznávání vlastního kulturního zakotvení.
Literární druhy a žánry		
Literární druhy poezie, próza, epika, lyrika, drama Literární žánry Pohádky a pověsti Mýtus, epos, legenda, kronika, historická povídka, román, hra Balady a romance Science fiction Dobrodružná próza Literatura posilující pozitivní vztah k životu	Upevní si učivo z 6. ročníku, vyjmenuje znaky pohádky a pověsti a porovná je. Z literárních ukázek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí. Charakterizuje sci-fi. Samostatně rozvíjí myšlenky, jak mohou vynálezy ovlivnit životy lidí.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě člověka. OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.
Průběžně: připravuje si referáty o přečtených knihách		

6.1.1.4 Český jazyk – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Technika čtení		
Praktické, věcné a prožitkové čtení Vyhledávání orientačních prvků v textu Vytváření otázek a odpovědí Formulování hlavních myšlenek Vyjadřování názorů na obsah textu Rozlišuje fakta od názorů a hodnocení	Vyjadřuje vlastní názor na text. Používá základy studijního čtení.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování. MV1- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením. MV4 - Vnímání autora mediálního sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění, výběr a kombinace slov a obrazů z hlediska záměru sdělení.
Naslouchání		
Praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr partnera) a zážitkové naslouchání Zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s mluvčím, výchova k empatii Vyjadřování názorů na projev	Naslouchá pozorně, je ohleduplný k mluvčímu. Vyslovuje své názory na projev. Sděluje své pocity. Poznává komunikační záměr partnera a reaguje na něj.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání. OSV8 - Rozvoj komunikačních dovedností – řeč zvuků, slov, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání.
Mluvený projev		

Zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu	Dodržuje zásady dorozumívání. Vyjadřuje názor na mluvený projev.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání – řešení problémů, dovednosti pro učení
Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Referát, připravený a nepřipravený projev	Využívá různé zdroje informací.	a studium. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia. OSV8 - Komunikace – řeč zvuků, slov, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání. OSV9 - Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci.
Písemný projev		
Technika psaní (čitelnost, přehlednost, úprava) Vyjadřování postoje k psanému textu Výklad, výtah, výpisek, charakteristika, žádost	Tvoří poznané stylistické žánry. Informace v textu uspořádá podle logické návaznosti a vytvoří souvislý text. Vyjadřuje názor na obsah textu. Tvoří vlastní texty na základě svých dispozic a zájmů Využívá různé zdroje informací. Podílí se na tvorbě školního časopisu.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání – řešení problémů, dovednosti pro učení a studium. OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MV6 - Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Obecné poučení o jazyce		

Jazyk jako nástroj komunikace Jazyková norma a kodifikace Jazykové příručky	Využívá spisovný jazyk, obecnou češtinu a nářečí ve vhodné jazykové situaci. Orientuje se v jazykové normě a kodifikaci. Používá jazykové příručky.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Zvuková stránka jazyka		
Modulace souvislé řeči Členění souvislé řeči – plynulost, frázování, pauzy Výslovnost běžně užívaných cizích slov	Vyslovuje podle výslovnostní normy. Vhodně využívá hlasovou intonaci i hlasitost řeči. Správně vyslovuje běžná cizí slova.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání. OSV8 - Komunikace – dovednosti pro sdělování, technika řeči.
Slovní zásoba a tvoření slov		
Obohacování slovní zásoby – vytváření nových slov, neologismy, přenášení významů a pojmenování, přejímání z cizích jazyků, archaismy Významy cizích slov – český ekvivalent Zápor a jeho využití	Zná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. Zná význam běžně užívaných cizích slov. Používá zápor při komunikaci.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času.
Tvarosloví		
Skloňování obecných a vlastních jmen přejatých Kategorie rodu a vidu Slovesné třídy	Používá správné tvary přejatých jmen obecných a vlastních. Určuje slovesné kategorie. Dokáže rozlišit slovesné třídy.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání – řešení problémů, dovednosti pro učení a studium. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia. MV6 - Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení.

Skladba		
Vedlejší věty a jejich druhy Spojky podřadící a souřadící Souvětí podřadné a souřadné	Určuje druhy vedlejších vět v souvětí. Má přehled o spojkách podřadících a souřadících. Rozlišuje souvětí podřadné a souřadné.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia. MV6 - Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení.
Pravopis		
Pravopis přejatých jmen obecných a vlastních Interpunkce ve větě jednoduché Interpunkce v souvětí podřadném a souřadném	Píše správně přejatá jména obecná a vlastní. Používá správně interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí podřadném a souřadném. Používá Pravidla českého pravopisu.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly. MV6 - Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení.
Pravopis bude průběžně procvičován a upevňován během celého školního roku.		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Tvořivé činnosti s literárním textem		
Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Vytváření vlastních textů podle vlastních schopností	Přednáší vhodné literární texty. Volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky. Tvoří vlastní literární texty podle svých vlastních schopností.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly. OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. MV6 - Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		

Smysl a podstata díla Literatura jako zdroj zábavy, poučení a zprostředkování hodnot Literatura jako inspirace pro řešení vlastních problémů Vyjádření názorů ústně, písemně a kresbou Zážitky z četby, rozvoj čtenářství	Hledá smysl a podstatu díla. Vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život. Sděluje názory na přečtené dílo. Vybírá a čte knihy podle vlastních zájmů.	OSV8 - Komunikace – specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace. MV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty sdělení.
Základy literární teorie a historie		
Struktura literárního díla – téma, prostředí, doba, charakteristika postav	Uvádí významné představitele literatury 16. až 19. století. Dokáže vyhledat informace v různých zdrojích. Navštěvuje knihovnu.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Jazyk literárního díla – nespisovné jazykové prostředky, expresivní slova, archaismy, nářečí Literatura umělecká Literatura 16. až 19. století Různé zdroje informací		MKV2 - Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování.
Literární druhy a žánry		
Literární druhy – poezie, próza a drama Literární žánry – poezie milostná a vlastenecká, povídka, novela, román, romaneto Divadlo – divadelní hra Filmové zpracování literárního díla	Pozná jednotlivé literární druhy. Orientuje se v literárních žánrech a jejich nejvýznamnějších představitelích. Navštěvuje divadelní a filmová představení.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti.

Průběžně připravuje referáty o přečtených knihách.

6.1.1.5 Český jazyk – 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čtení		
Čtení s porozuměním a čtení s přednesem Praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, technika čtení, orientační prvky v textu Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, studijní, orientační a vyhledávací Kritické čtení – analýza a hodnocení, rozlišování faktů od názorů Prožitkové čtení Vyjadřování názorů na obsah textu Cíle a funkce manipulativních textů Kritický postoj k manipulacím Publicistické útvary – zpráva, úvodník, komentář, fejeton	Odlišuje v čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Čte plynule a s porozuměním. Používá správnou techniku čtení. Orientuje se v obsahu čteného textu. Získává informace čtením. Používá základy studijního čtení. Vyjadřuje vlastní názor na text. Zná prostředky uměleckého přednesu a na základě svých předpokladů je používá.	OSV1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování. OSV3 Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení. MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Pěstování kritického přístupu k zpravodajství; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu. MeV2 - Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality - vtaž sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu; identifikace zjednodušení sdělení, opakované užívání prostředků. MeV3 - Stavba mediálních sdělení - příklady pravidelnosti v uspořádání

		ve zpravodajství. MeV4 - Vnímání autora mediálních sdělení - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov a obrazů z hlediska záměru sdělení.
Naslouchání		

Praktické naslouchání – zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s mluvčím, podněty k jednání Věcné naslouchání – soustředění, aktivita Kritické naslouchání – objektivní a subjektivní sdělení, fakta, názory a hodnocení, komunikační záměr mluvčího, vyjadřování názoru na projev Zvukové prostředky souvislého projevu Mimojazykové prostředky Zážitkové naslouchání	Odlišuje v čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Pozorně naslouchá, sleduje projev, je ohleduplný k mluvčímu, udržuje s ním kontakt a dává podněty k dalšímu jednání. Vnímá zvukové i mimojazykové prostředky. Vyslovuje vlastní názory na projev. Sděluje své pocity.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání. OSV7 - Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc. OSV8 - Komunikace - řeč těla, zvuků, slov; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání. MeV2 - Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality - vtať sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu; identifikace zjednodušení sdělení, opakované užívání prostředků. MEV4 - Vnímání autora mediálních sdělení - Výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru sdělení výběr
Mluvený projev		

Zásady dorozumívání – komunikační normy, otázky a odpovědi, řečnické otázky Komunikační situace a komunikační záměr, vhodný výběr jazykových prostředků Zásady kultivovaného projevu – technika mluveného projevu, prostředky verbální a neverbální Objektivní a subjektivní sdělení Kritický postoj k manipulacím Vyjadřování názorů na mluvený projev Komunikační žánry – připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek; diskuse a její řízení, anketa, reportáž, proslov, referát	Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně komunikačními prostředky vhodnými pro komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru. V mluveném projevu vhodně využívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči. Zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá zásady komunikace a pravidla dialogu. Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení. Vyjadřuje vlastní názor na mluvený projev. Rozpozná manipulativní komunikaci. Připraví reportáž a anketu. Zapojuje se do diskuse.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů; dovednosti pro učení a studium . OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení. OSV8 - Komunikace - řeč těla, zvuků, slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci; rozvoj dovedností pro etické zvládání situací, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci. OSV9 - Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání soutěže a konkurence. MEV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě společnosti i jednotlivce, vliv médií na celospolečenská témata, na postoje a chování jednotlivců, postavení médií ve společnosti.
Písemný projev		

Technika psaní – čitelnost, přehlednost, úprava Rozvíjení kultivovaného písemného projevu na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech Komunikační záměr a situace Stylistická cvičení Vlastní tvořivé psaní – vypravování, popis a charakteristika, tiskopisy, strukturovaný životopis, výklad a výtah, úvaha, fejeton, proslov, úřední dopis Funkční styly Různé zdroje informací Rozeznání manipulativních textů, zaujímání kritického postoje k nim Příspěvky do školního časopisu	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Dodržuje správnou techniku psaní. Používá studijní styly. Vytvoří strukturovaný životopis, úvahu, fejeton a proslov. Vyjadřuje vlastní názor na psaný text. Pozná manipulativní texty a zaujímá k nim kritický postoj. Podílí se dle svých možností na tvorbě školního časopisu. Využívá různé zdroje informací.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů; dovednosti pro učení a studium. OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. OSV9 - Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání soutěže a konkurence. OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MEV3 - Stavba mediálních sdělení - příklady pravidelnosti v uspořádání mediálních sdělení, skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající. MEV6 - Tvorba mediálního sdělení – pro školní časopis či internetové médium.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Obecné poučení o jazyce		

Skupiny jazyků - jazyky slovanské a jiné, jazyk slovenský Český jazyk – rozvrstvení národního jazyka, spisovné a nespisovné útvary a prostředky Jazyk a komunikace – původ a základy vývoje češtiny, jazyková norma, jazykové příručky	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Orientuje se v základních skupinách jazyků indoevropských, v jazycích menšinových skupin. Porovnává a třídí jazyky slovanské Vyhledává shody a rozdíly mezi češtinou a slovenštinou.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
	Orientuje se v základech vývoje češtiny. Uvědomuje si důležitost jazykové kultury.	
Zvuková stránka jazyka		
Zásady spisovné výslovnosti – výslovnostní norma Zvuková stránka věty Modulace souvislé řeči – přízvuk slovní a větný, intonace, členění souvislé řeči – pauzy a frázování, tempo řeči Psaní a výslovnost slov přejatých	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Používá rozmanité funkční prostředky mluvené řeči. Aplikuje pravidla podobnosti znělosti. Rozpozná souhlásky znělé a neznělé. Ve slovech určuje přízvuk hlavní a vedlejší. Vyhledává slova cizího původu a správně je vyslovuje.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání. OSV8 - Komunikace - dovednosti pro sdělování – technika řeči.
Slovní zásoba a tvoření slov		

Slovní zásoba a její jednotky Stavba slova a tvoření slov Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov Slohové rozvrstvení slovní zásoby, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy, sousloví	Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách. Vyhledává v textu odborné názvy a sousloví, užívá je. Rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku. Tvoří slova příbuzná. Odlišuje zkratková slova a zkratky, vytváří slova složená. Určuje slova jednoznačná a mnohoznačná. Vyhledává v textu synonyma, antonyma, homonyma, vysvětlí rozdíly mezi nimi. Určuje slova podřazená, nadřazená a slova souřadná.	
Tvarosloví		
Slovní druhy	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání
Jména, jejich druhy a tvary Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesa a jejich tvary, přechodníky	slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Užívá správné tvary obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních. Samostatně vyhledává a ověřuje tvary jmen a sloves v jazykových příručkách. Seznámí se s přechodníky, vyhledává je v textu.	- řešení problémů; dovedností pro učení a studium. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
Skladba		

Stavba větná, věta jednoduchá, větné členy Věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent Hlavní zásady českého slovosledu Odchytky od pravidelné stavby vět Věta a souvětí – souvětí podřadné, souvětí souřadné Složitá souvětí	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. Určuje věty jednočlenné a dvojčlenné. Určuje vztahy souřadné a podřadné. Orientuje se v odchytkách ve stavbě vět. Zná zásady pořádku slov ve větě. Graficky zobrazí stavbu věty. Orientuje se v souvětí složitém, analyzuje ho. Zakreslí schéma složitého souvětí.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Pravopis		
Interpunkce ve větě jednoduché (nepravidelná stavba) a v souvětí podřadném i souřadném Práce s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Pravopis koncovek jmen a sloves Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech Souhrnné opakování pravopisu	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Vyjmenuje a aplikuje pravidla pro psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Tvořivé činnosti s literárním textem		

Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Interpretace literárního textu Dramatizace Vytváření vlastních textů Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	Uceleně reprodukuje přečtený text. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě osvojení znalostí základů literární teorie. Přednáší vhodné literární texty. Ztvárňuje role, účastní se dramatizace.	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle. OSV5 - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích. OSV9 - Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání soutěže a konkurence.
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		
Smysl a podstata díla Nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí Literatura jako zdroj zábavy, poučení a inspirace Zážitková četba Hodnotná a konzumní literatura Rozvíjení čtenářství Vyjádření názorů ústně, písemně nebo kresbou	Vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život. Vybírá a čte knihy podle vlastního zaměření a zájmů.	OSV 8 - Komunikace - specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace. MeV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - chápání podstaty sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel.
Základy literární teorie a historie		

Struktura literárního díla – téma, prostředí, děj, kompozice, hrdina, charakteristika postav Jazyk literárního díla – obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, volný verš Individuální styl autora Literatura umělecká a věcná, populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry	Jednoduše popisuje strukturu díla a jazyk literárního díla. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uvádí základní literární směry a jejich významné české i světové představitele. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích. Navštěvuje knihovnu.	OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci. MKV 1 - Kulturní diferenciace - poznávání vlastního kulturního zakotvení. MKV 2 - Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování. MKV 4 - Multikulturalita - vstřícný postoj
Literatura 20. století – základní literární směry jejich významní představitelé v české i světové literatuře Různé zdroje informací		k odlišnostem. MeV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných, identifikování základních orientačních prvků v textu.
Literární druhy a žánry		
Poezie, próza, drama Žánry lyrické, epické, dramatické Poezie protiválečná a všedního dne Povídky, novely, romány protiválečné, psychologické, ze současnosti, vize a fantazie Divadlo malých forem Samizdatová a exilová literatura Publicistické žánry Filmová tvorba	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede výrazné představitele. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Orientuje se v čtených literárních žánrech. Navštěvuje divadelní a filmová představení.	OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. MeV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti.

6.1.2 Cizí jazyk - Anglický jazyk

6.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Jazyk anglický je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku tři hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- uvědomování si významu anglického jazyka jako rozhodujícího jazyka pro komunikaci ve světě a v Evropě, především pak ve světě ekonomiky
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělání

- práce ve dvojicích
- skupinové vyučování
- dialogy
- výklad
- poslech
- četba
- reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály)
- hry, dramatizace
- zpěv
- výukové programy na PC,

- soutěže
- příležitostné akce
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- dějepis: kultura národů, historie států
- zeměpis: údaje o Velké Britanii a USA
- hudební a výtvarná výchova: odkaz kulturního dědictví Anglie současnému světu
- přírodopis: národní parky Velké Britanie a USA
- občanská a rodinná výchova: rodina v anglosaských zemích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat
- žáci se zeptají na základní informace a adekvátně reagují v běžných formálních i neformálních situacích
- žáci vyhledávají požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledávají v nich požadované informace
- žáci vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíší jednoduché texty, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, reagují na jednoduché písemné sdělení

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- ke schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- k rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím, práci se slovníkem
- k rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální:

- žáci mají prostor prezentovat a sdílet své znalosti za pomoci digitálních prostředků
- žáci mohou ke svému rozvoji využívat digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

Učitel vede žáky

- k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb ve vhodných případech
- žáky ke schopnosti kriticky zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů
- k využívání digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

6.1.2.2 *Anglický jazyk – 6. ročník*

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
-------	---------	------------------

POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: 1. - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 2. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ Žák : 3. - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 4. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Komunikační dovednosti: - situační rozhovory - vyprávění o zvířeti, o zoo - popis zvířete - Rozšiřující učivo: - biologické členění zvířat - zvířata v Británii - Vánoce Mluvnice: - otázka, zápor a oznamovací věta v minulém čase prostém - pravidelná a nepravidelná slovesa - otázky a krátké odpovědi v minulém čase prostém Slovní zásoba - fráze s předložkami AT, IN, ON - prázdniny - možné problémy o prázdninách - dopravní prostředky Komunikační dovednosti: - situační rozhovor o prázdninách - vyprávění o prázdninách Rozšiřující učivo: - jak tráví prázdniny britové - dopravní prostředky a jejich vývoj Mluvnice: - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - členy A, AN, SOME, ANY, THE - dotazy na množství u počit. a nepočit. podstatných jmen - vyjádření množství: A LITTLE, A FEW, MUCH, MANY - opakování učiva 6.ročníku	OSV: Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě) VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků) VDO: Občanská společnost a škola (Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) OSV: Kooperace a kompetice (Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)
---	---	--

5. - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: 6. - najde požadované informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům 7. - rozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat PSANÍ Žák: 8. - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty o sobě 9. - napíše krátký a jednoduchý text týkající se osvojovaných témat 10. - reaguje na krátké a jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba: - jídlo - pití Komunikační dovednosti: - situační rozhovory (objednání si v restauraci, sepsání nákupního seznamu) - vysvětlení postupu při receptu na jídlo - vyprávění o svém každodenním stravování	
--	--	--

6.1.2.3 *Anglický jazyk – 7. ročník*

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
-------	---------	------------------

Zvuková podoba jazyka - koncové -ed - přízvuk slova a věty - znělé a neznělé souhlásky - intonace oznamovacích vět a otázek Mluvnice - opakování ze 6. ročníku - otázky s tázacím slovem JAK - druhý a třetí stupeň přídavných jmen - srovnávání Slovní zásoba - objekty v krajině - počasí - přídavná jména	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: 1. - zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. - porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy MLUVENÍ Žák: 3. - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů týkajících se osvojovaných témat, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, co chce/nechce, co musí/nemusí a na podobné výpovědi reaguje - poskytne a zjistí informace týkající se osvojovaných témat ve vztahu k současnosti, minulosti a záměrům v budoucnosti za použití slovních spojení a vět - poskytne a zjistí informace týkající se událostí, činností, míst, lidí, služeb, času za použití slovních spojení a vět 4. - krátce pohovoří o městě, kde bydlí, události, která se mu stala, o známých osobnostech podle předem připravené osnovy a za použití obrázků 5. - jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, události, povolání, životní cyklus textu týkajícího se osvojovaných témat	OSV: Sebepoznání a sebepojetí (Druzí jako zdroj informací o mně) OSV: Psychohygienu (Hledání pomoci při potížích) OSV: Kooperace a kompetice (Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích) VMEGS: Objevujeme Evropu a svět (Den Evropských jazyků) VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků) OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)
--	--	---

Komunikační dovednosti: - situační rozhovory (o filmu, televizním programu) - dojednání schůzky - stručné odehrání příběhu Rozšiřující učivo: - známé filmy (vánoční filmy, filmové pohádky) - slavní herci a herečky Mluvnice: - zopakování přítomných časů - sloveso BÝT v minulém čase prostém - pravidelná a nepravidelná slovesa v minulém čase prostém - otevřené otázky v minulém čase	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: 6. - najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí tématu krátkého a jednoduchého týkajícího se osvojovaných témat 7. - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat PSANÍ Žák: 8. - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat 9. - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidi, události, povolání - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 10. - odpoví jednoduše písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky, které se týkají jeho oblíbených nebo obvyklých činností, lidí, míst.	
---	--	--

Slovní zásoba - etapy života - rodina - věci, které máme a nemáme rádi - pozvání Komunikační dovednosti: - vyprávění o rodině a domově - popis stráveného víkendu - popis osoby, kterou máme rádi Rozšiřující učivo: - britské rodiny - migrace lidí		
--	--	--

6.1.2.4 *Anglický jazyk – 8. ročník*

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
-------	---------	------------------

Zvuková podoba jazyka: přízvuk ve větě stažená slova ve větě rytmus věty intonace různých typů vět Mluvnice opakování ze 7. ročníku minulý čas průběhový a jeho užití otázka zápor a oznamovací věta v minulém čase průběhovém krátké odpovědi v minulém čase průběhovém Slovní zásoba přírodní katastrofy bydlení slovní spojení ke každodenním činnostem Komunikační dovednosti: situační rozhovory každodenního života popis činností v minulém čase popis obrázku v minulém čase	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: 1. - zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. - porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy MLUVENÍ Žák: 3. - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje -se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů. týkající se osvojovaných témat, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, co chce/nechce, co musí/nemusí a na podobné výpovědi reaguje - poskytne a zjistí informace týkající se osvojovaných témat ve vztahu k současnosti, minulosti a záměrům v budoucnosti za použití slovních spojení a vět - poskytne a zjistí informace týkající se událostí, činností, míst, lidí, služeb, času za použití slovních spojení a vět 4. - krátce pohovoří o městě, kde bydlí, události, která se mu stala, o známých osobnostech podle předem připravené osnovy a za použití obrázků	OSV: Kooperace a kompetice (Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků) MkV: Lidské vztahy (Rodinný život) MkV: Multikulturalita (Komunikace a dorozumívání) EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země) OSV: Seberegulace a sebeorganizace (Organizace vlastního volného času) OSV: Mezilidské vztahy (Rodinný život) OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)
---	---	---

Rozšiřující učivo: Velká Británie časové zóny Mluvnice: srovnání a použití minulého času prostého a průběhového určitý a neurčitý člen a jejich použití Slovní zásoba: místa ve městě neurčitá zájmena (somebody, anybody, everybody) Komunikační dovednosti: situační rozhovory otázka a popis trasy ve městě domluvení se na společné činnosti (využití shall) Rozšiřující učivo: New Yoork popis trasy podle mapy Mluvnice: nepravidelná slovesa předpřítomný čas a jeho užití otázka, zápor a oznamovací věta v předpřítomném čase příslovce ever a never Slovní zásoba fráze s just odpady, znečištění osobní úspěchy	5. - jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, události, povolání, životní cyklus ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: 6. - najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat 7. - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat PSANÍ Žák: 8. - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat 9. - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidi, události, povolání - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 10. - odpoví jednoduše písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky, které se týkají jeho oblíbených nebo obvyklých činností, lidí, míst.	
--	---	--

Komunikační dovednosti: - vyprávění o tom, co jsme dokázali - vyprávění o tom, co se právě stalo Rozšiřující učivo: - hrdinové - bezpečný internet Mluvnice: - doporučení s užitím should / shouldn't - význam a užití sloves must / mustn't / hdon't have to - opakování učiva 8. ročníku Slovní zásoba: - části těla, bolesti, zdravotní problémy - frázová slovesa - Komunikační dovednosti: - situační rozhovory - odmítnutí návrhu - poskytnutí rady - popis školních pravidel Rozšiřující učivo: - dopravní značky - oznámení a pravidla		
--	--	--

6.1.2.5 *Anglický jazyk – 9. ročník*

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
-------	---------	------------------

Zvuková podoba jazyka: - rytmus věty a nadvětných celků - intonace různých typů vět - vázání slov a frází Mluvnice - příslovce příliš/ne dost - opakování dějů v minulosti - used to Slovní zásoba - materiály, oblečení - povolání - vlastnosti Komunikační situace Neformální rozhovor Reakce na zprávu Rozšiřující učivo Dějiny Anglie Mluvnice - předpřítomný čas - trpné příčestí slovesa být a jít - větné dodatky - frázová slovesa - podstatná a přídavná jména se stejným slovním základem Slovní zásoba - film - slavné osobnosti - četba ve volném čase Komunikační situace Běžné situace každodenního života Rozšiřující učivo Informační technologie	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ Žák: - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	MkV: Multikulturalita (Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků) MV: Tvorba mediálního sdělení (Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis) OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích).
--	--	--

Mluvnice - věty vztažné, vztažná zájmena - vyjádření rady pomocí měl bys - vyjádření pravděpodobnosti pomocí mohl bys Slovní zásoba - části těla - zdravá výživa - u lékaře, zdravotní potíže Komunikační situace Vyjádření souhlasu či nesouhlasu (so, neither) Rozšiřující učivo Sport Drogy Mezilidské vztahy Mluvnice Sloveso + -ing nebo infinitiv Větná konstrukce There someone/something + - ing Přídavná jména končící na -ed a -ing Slovní zásoba - slavní hrdinové - stravování - povahové rysy a vlastnosti Komunikační situace Běžné situace každodenního života Objednávání jídla v restauraci Žádost o službu, laskavost Mluvnice Přítomný trpný rod Trpný rod v různých časech Slovní zásoba - klimatické změny - životní prostředí - ochrana zvířat a péče o ně - výklad slov (definice)		
--	--	--

Komunikační situace Běžné situace každodenního života Krizové situace Rozšiřující učivo Austrálie Mluvnice - podmínkové souvětí prvního typu - frázová slovesa - slovesa a podstatná jména se stejným základem Slovní zásoba - prázdniny - přátelství - generační rozdíly Komunikační situace Nabídnutí pomoci Rady, doporučení, vysvětlení Rozšiřující učivo Evropská unie		
--	--	--

6.1.3 Další cizí jazyk - Ruský jazyk

6.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

V předmětu Ruský jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Cizí jazyk. Ruský jazyk je na 2. stupni ZŠ vyučován jako samostatný předmět od 6. do 9. ročníku, a to v rozsahu tří hodin týdně.

Na výuku předmětu jsou žáci děleni v rámci ročníku podle zájmu o zvolený cizí jazyk. Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně informatiky.

Vzdělávací obsah předmětu

- pomáhá získat zájem o studium cizího jazyka
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Rusku a v některých zemích bývalého SSSR
- umožňuje poznávat život a kulturní tradice jiných národů a národností
- přispívá k porozumění mezi národy

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba
- samostatná práce - práce se slovníky a autentickým materiálem
- dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
- soutěže
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- zeměpis: údaje o rozsáhlém přírodním bohatství Ruska
- dějepis: historie Ruska
- přírodopis: bohatství flóry a fauny v Rusku
- hudební výchova a výtvarná výchova: odkaz kulturního dědictví Ruska současnému světu
- fyzika: význační ruští fyzikové a vědci

- občanská výchova: rodinný život v Rusku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci rozumí každodenním výrazům a zcela základním frázím, tyto výrazy a fráze používá
- žáci představí sebe a ostatní, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu (o místě, lidech, ...) a na podobné otázky odpovídá

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- žáci se jednoduchým způsobem domluví, mluví-li partner pomalu a jasně je ochoten pomoci
- žáci kladou jednoduché otázky a odpovídají na ně

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede

žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede

žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede

žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální:

- žáci mají prostor prezentovat a sdílet své znalosti za pomoci digitálních prostředků
- žáci mohou ke svému rozvoji využívat digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

Učitel vede žáky

- k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb ve vhodných případech
- žáky ke schopnosti kriticky hodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů
- k využívání digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

6.1.3.2 Ruský jazyk – další cizí jazyk – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
Azbuka Přízvuk v ruštině	Žák zvládne zcela odlišný druh písma – azbuku. Pochopí základní pravidla fonetiky ruštiny.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.
Základní fakta o měkkém znaku Základní číslovky I - 20	Seznámí se s nejdůležitějšími fakty pro používání měkkého znaku v jazyce. Uvědomí si rozdílnost tvoření číslovek 1 – 10 a 11 – 20, zvládne pravidla.	
Skloňování vzorů podstatných jmen tvrdých – závod, škola,	Naučí se správně skloňovat základní vzory pro podstatná jména tvrdá v jednotném i množném čísle. Rozumí pokynům ve třídě a reaguje na ně.	MKV2 – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami.
Skloňování příd. jmen tvrdých – nový, moloděj	Zvládne skloňování dvou základních vzorů přídavných jmen tvrdých . Dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení..	
Sloveso 1. slovesné třídy - čítat	Naučí se časovat vzor 1. slovesné třídy – sloveso čítat se všemi zakončeními a typickými znaky pro tuto třídu. <u>Rozumí jednoduchému dialogu a chápe jeho smysl.</u>	VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy.
Sloveso 2. slovesné třídy - mluvit	Dokáže vyčasovat slovesa 2. slovesné třídy podle jejího vzoru mluvit a uvědomí si typické znaky pro tuto třídu sloves. Zvládne orientaci v jednoduchém textu, formuluje otázky a odpovídá na ně.	MKV1 – Kulturní difference – základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
Sloveso –chotěť Nepravidelné sloveso – žít	Naučí se časovat frekventovaná nepravidelná slovesa pro tvoření vět a dialogů Používá abecední slovník	MKV1 - Kulturní difference - respektování zvláštností různých etnik.
Tvar - u menja	Seznámí se s tvarem – u menja - pro časté vyjádření českého slovesa – mít.	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		

Jak se jmenuješ?	Dokáže pozdravit, poděkovat, představit sebe a svoji rodinu, zeptat se	MKV3 - Etnický původ - různé způsoby
Odkud jsi? Seznamte se Život na vesnici Škola Narozeniny	na informace o bydlišti spolubesedujícího, popsat život na vesnici, činnost ve škole, oslavu narozenin atd.. Má základní poznatky o zemi, jejíž jazyk se učí. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Klade otázky a odpovídá na ně. Rozpozná známá slova a slovní spojení (předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje). Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět.	života, odlišné myšlení a vnímání světa. VMEGS2 - Objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v evropských rodinách. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - plánování učení a studia.

6.1.3.3 Ruský jazyk – další cizí jazyk – 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
Minulý čas sloves	Žák chápe tvoření minulého času sloves včetně rozlišení rodu a čísla.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.
Skloňování vzorů podstatných jmen měkkých – slovar', tetrad', zdanije	Naučí se správně skloňovat základní vzory pro podstatná jména měkká v jednotném a množném čísle. Čte nahlas a foneticky správně přiměřené texty.	
Skloňování příd. jmen měkkých – vzor - letnij	Zvládne skloňování přídavných jmen měkkých podle daného vzoru. Vyhledá v neznámém textu odpověď na danou otázku.	MKV2 – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami.
Názvy dnů a měsíců Číslovky 20-1000	Dokáže běžně pracovat s názvy dnů a měsíců a pochopí tvoření desítek a stovek v jazyce včetně psaní měkkého znaku v číslovkách.	MKV3 – Etnický původ – rovnost všech etnických skupin a kultur.
Zájmena osobní	Naučí se správně skloňovat zájmena osobní. Porozumí i obtížnějším textům obsahově blízkým zájmům dané věkové kategorie.	VMGES1 - Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.
Slovesný zápor	Dokáže bez problému tvořit slovesný zápor ve větě a používat ho v otázkách a dialogu.	
Časování sloves smotřet, idti, chodit' zvrtné sloveso - učit'sja Předložky místa Tázací zájmena - kto, čto	Uvědomí si zvláštnosti časování některých sloves včetně nepravidelností v přízvuku a tvoření zvrtné formy sloves v ruštině. Orientuje se správně ve slovníku. Naučí se správně používat předložky místa, pádová spojení s nimi a běžně užívat tázací zájmena pro zjišťování fakt a pro formování dialogu.	MKV4 – Multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání. MKV1 - Kulturní difference - základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		

	Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně, a je ochoten pomoci. Porozumí tématu krátkého textu. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místo a věci ze svého každodenního života.	
V gostjach Kalendar‘ Čto ja ljublj Portret Gorod, gde ja živu Raspisanije urokov Pozdravljaju	Rozumí přiměřeným projevům rodilých mluvčích. Pozná některé ruské spisovatele a jejich díla. Dokáže komunikovat v běžných situacích každodenního života, navázat kontakt s konkrétní osobou, vyjádřit časové údaje, dát správnou radu, popsat osobu, popsat svoje město, vyjádřit blahopřání apod..	VMEGS3 - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace.

6.1.4 Další cizí jazyk - Německý jazyk

6.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

V předmětu Německý jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Další cizí jazyk. Německý jazyk je na 2. stupni ZŠ vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku, a to v rozsahu tří hodin týdně.

Na výuku předmětu jsou žáci děleni v rámci ročníku podle zájmu o zvolený cizí jazyk.

Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně informatiky.

Vzdělávací obsah předmětu

- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život a kulturní tradice jiných národů
- přispívá k prohlubování mezinárodního porozumění
- přispívá k chápání a objevování skutečností; chápání jazyka jako jevu, v němž se odráží kulturní a historický vývoj národa
- rozvíjí osobnost žáka, zvyšuje jeho předpoklady pro úspěšnost v osobním životě, ve studiu a při budoucím pracovním uplatnění

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s využitím obrazových materiálů
- poslech textů namluvených rodilými mluvčími, práce s textem – vyhledávání informací
- konverzační metody
- skupinové vyučování, projekty
- motivační hry, písně, říkadla, básničky, hádanky, dramatizace, časopis, prospekty
- práce se slovníkem
- výukové programy na PC
- soutěže

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: podobnosti a rozdíly v gramatickém systému a slovní zásobě, stavba věty, intonace věty, rozlišování slovních druhů; technika čtení, čtení s porozuměním, reprodukce a obměna textu, dramatizace, dialog, recitace
- zeměpis: zeměpisná orientace, Evropa a naši sousedé, geografické údaje o německy hovořících zemích
- dějepis: historie a současnost německy hovořících zemí, významné osobnosti
- přírodopis: názvy zvířat, rostlin
- matematika: počítání do milionu – sčítání, odčítání, násobení a dělení, jednotky míry, váhy
- hudební výchova: zpěv písní
- výtvarná výchova: ilustrace básničky, písně, výtvarná práce na projektech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky, nalézají souvislosti
- žáci získávají pozitivní vztah k cizímu jazyku prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- žáci umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich
- žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Učitel vede žáky:

- k používání odborné terminologie a používání odborné literatury
- k pozitivnímu vztahu k práci
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k nácviku studijního čtení, k vyhledávání klíčových slov
- k samostatné práci a experimentu

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace, pochopí problém, přemýšlejí o příčinách
- žáci diskutují o možnostech a problémech různých řešení, porovnávají je a samostatně řeší
- žáci samostatně aplikují jazyková pravidla
- žáci kriticky myslí, obhajují svoje názory
- žáci se jednoduchým způsobem domluví, kladou jednoduché otázky a odpovídají na ně

Učitel vede žáky:

- k řešení úkolů přiměřených schopnostem žáků
- k vyhledávání různých řešení, klade srozumitelné otázky, předkládá dostatek informačních zdrojů
- k porovnávání a odvozování problémů
- k argumentaci a diskutování na dané aktuální téma ověřování správnosti řešení problémů a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- ke kritickému myšlení a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na dané téma přiměřeně svým schopnostem, formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- žáci se vyjadřují souvisle, srozumitelně a kultivovaně
- žáci argumentují a vhodnou formou obhajují svůj názor
- žáci naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně reagují
- žáci se učí kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- žáci kladou jednoduché otázky
- žáci rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud mají k dispozici vizuální podporu, výrazy a fráze z textů používají

Učitel vede žáky:

- k aktivnímu naslouchání a respektování názorů druhých při spolupráci
- ke vzájemné komunikaci mezi sebou i sebou a učitelem
- k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy
 - žáci si pomáhají, jsou schopni o pomoc požádat
 - žáci se učí vzájemnému naslouchání a plodné diskusi
 - žáci se podílí na utváření příjemné pracovní atmosféry

Učitel vede žáky:

- k účinné spolupráci ve skupinách
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření pravidel a kritérií práce v týmu

- k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, řeší modelové situace
- žáci zpracovávají autentické materiály o svém městě, naší republice, německy hovořících zemích,...
- žáci respektují a oceňují tradice, kulturní a historické dědictví

Učitel vede žáky:

- k prokázání praktických jazykových dovedností v modelových situacích
- k dodržování pravidel slušného chování
- k respektování přesvědčení druhých lidí
- k pochopení práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- žáci propojují jednotlivé jazykové znalosti a dovednosti k praktickému ovládnutí jazyka
- žáci plní svědomitě a včas zadané úkoly
- žáci si ověřují výsledky své práce

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností k praktickému ovládnutí jazyka
- k vytváření pocitu spoluzodpovědnosti za společný úkol
- k práci podle předem stanovených kritérií
- k dodržování zadání a termínů

Kompetence digitální:

- žáci mají prostor prezentovat a sdílet své znalosti za pomoci digitálních prostředků
- žáci mohou ke svému rozvoji využívat digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

Učitel vede žáky

- k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb ve vhodných případech
- žáky ke schopnosti kriticky zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.

- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů
- k využívání digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

6.1.4.2 Německý jazyk – další cizí jazyk – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Zvuková (a grafická) podoba jazyka: - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace W/H otázek - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov	Poslech: · rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma přednesenému nepříliš rychle, spisovně a zřetelně · odhadne význam méně známých slov z kontextu · rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně · je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka · rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	MKV psychosociální aspekty interkulturality vztah multilingvní a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MeV - média a mediální produkce - mediální produkty a jejich významy VMEaGS - žijeme v Evropě OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace - morálka všedního dne

Slovní zásoba: - pozdravy, představování, zdvořilostní fráze - čísla 1-100 - dny v týdnu, měsíce, roční období - barvy - třída, škola, školní potřeby, názvy jazyků, předměty - části dne - čas - členové rodiny - jídlo - sport názvy zemí	Čtení · čte s porozuměním a foneticky správně přiměřeně náročný text · dokáže v jednoduchém textu vyhledat určitou informaci · dokáže odhadnout význam neznámých slov z kontextu · vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu	
--	---	--

Tematické okruhy: osobní údaje, škola, rodina, jídlo, sport, kalendářní rok, reálie	Ústní projev · sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných okruhů · aktivně používá slovní zásobu z probíraných tematických celků · reprodukuje jednoduchý text · reaguje v simulovaných běžných řečových situacích · účastní se rozhovorů na známé téma · sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat pozdraví, poděkuje	
---	---	--

Gramatika: - členy určité a neurčité - věta oznamovací a tázací - infinitiv - časování sloves v jednotném i množném čísle - 4. pád podstatných jmen - zájmena přivlastňovací mein, dein, sein, ihr - zápor nicht, kein - číslovky 1-100 - sloveso haben, sein, möchten, müssen, können - předložky in + město, am + část dne, um + časový údaj - slovosled vět	Písemný projev - sestaví gramaticky správné jednoduché sdělení na dané téma (viz učivo) reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	
---	---	--

6.1.4.3 Německý jazyk – další cizí jazyk – 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Zvuková (a grafická) podoba jazyka: - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - přízvuk slov - rytmus vět - intonace různých typů vět	Poslech: - rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma přednesenému nepřiliš rychle, spisovně a zřetelně - odhadne význam méně známých slov z kontextu - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	MKV psychosociální aspekty interkulturality vztah multilingvní a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MeV - média a mediální produkce - mediální produkty a jejich významy VMEaGS - žijeme v Evropě OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace morálka všedního dne
Slovní zásoba: - koníčky - obec/ město, budovy - části těla - zdraví a nemoc - dopravní prostředky - známá povolání - oblečení - volnočasové aktivity - cestování, doprava - okolí obce/města - bydlení	Čtení - čte s porozuměním a foneticky správně přiměřeně náročný text - dokáže tvořit otázky k textu - dokáže odhadnout význam neznámých slov z kontextu - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	

Tématické okruhy: Koníčky, zdraví, cestování, volný čas, bydlení, prázdniny, doprava, příroda, reálie německy mluvících zemí	Ústní projev - poměrně plynule a souvisle mluví na témata probíraná ve škole - aktivně používá slovní zásobu z probíraných tematických celků - reprodukuje nepřilíš dlouhý text - reaguje v simulovaných běžných řečových situacích - účastní se rozhovorů na dané téma - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vyjádří souhlas a nesouhlas	
Gramatika: - časování sloves - slovesa s odlučitelnou předponou - rozkaz - osobní zájmena ve 3. a 4. pádě - préteritum sloves haben, sein - některé předložky se 3. pádem - některé předložky se 4. pádem - některé předložky se 3. a 4. pádem - neosobní zájmeno man - perfektum – s pomocným slovesem haben a sein	Písemný projev - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	–

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

6.2.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět matematika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu

- hlubší seznámení s čísly, početními operacemi a matematickými postupy
- užití matematiky v reálných situacích
- získávání číselných údajů měřením, odhadováním a výpočtem
- posílení kritického a exaktního myšlení
- rozvíjení analytického a logické uvažování

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka matematických postupů, procvičování matematických operací...
- skupinová práce s modely těles, výpočetní technikou...
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- chemie: řešení rovnic, úlohy na směsi...
- fyzika: převody jednotek, úlohy o pohybu ...
- zeměpis: měřítko mapy, určování vzdáleností a zeměpisných souřadnic...
- ICT: zpracování statistických údajů do tabulek, grafy a diagramů...
- praktické činnosti v dílnách: nákresy výrobků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci operují s obecně užívanými znaky a symboly
- žáci vytvářejí si komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají k němu pozitivní vztah, kriticky hodnotí své výsledky

Učitel vede žáky:

- k třídění a porovnávání informací, plánování postupů a úkolů
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- žáci zdůvodňují matematické postupy
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých statistických údajů, grafů, tabulek a jiných forem matematických záznamů

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém a diskutovat o možnostech řešení
- žáci promyslí a naplánují způsob řešení problému
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých řešení
- k ověřování výsledků a práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách

- žáci věcně argumentují a jsou schopni sebekontroly
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu

Učitel vede

žáky:

- k využívání skupinového a vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede

žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- žáci se chovají bezpečně při práci s rýsovacími pomůckami, výpočetní technikou a při měření v terénu
- žáci pracují efektivně a soustavně
- žáci se adaptují na změněné nebo nové pracovní podmínky

Učitel vede

žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v odborných učebnách
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k odhadování rizika při podnikatelských aktivitách

Kompetence digitální:

- žáci mají prostor prezentovat a sdílet své znalosti za pomoci digitálních prostředků, zpracovávají a prezentují matematická data
- žáci mohou ke svému rozvoji využívat digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.
- Žáci pomocí digitální techniky efektivně řeší matematické problémy

Učitel vede žáky

- k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb ve vhodných případech
- k používání osobních digitálních prostředků, např. při provádění kontroly odhadů nebo při ověřování správnosti výsledků.
- ke schopnosti kriticky zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů
- k využívání digitálních technologií, které mohou usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce.

6.2.1.2 Matematika – 6. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Desetinná čísla	Násobí a dělí desetinné číslo číslem přirozeným. Násobí a dělí desetinné číslo desetinným číslem. Vypočítá aritmetický průměr. Převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly. Provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh.	OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium. OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Úhel	Definuje úhel jako část roviny. Klasifikuje úhly podle jejich velikosti. Úhloměrem sestrojí a změří daný úhel ve stupních. Užívá jednotky stupeň, minuta. Sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních i minutách. Přenesení úhel, určí jeho osu. Rozliší dvojici vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností. Využívá azimutu při práci s kompasem.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Dělitelnost přirozených čísel	Rozumí a používá pojem násobek, dělitel. Používá znaky dělitelnosti. Rozliší prvočíslo, číslo složené. Rozloží složené číslo na součin prvočísel. Určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele dvou až tří čísel. Modeluje a řeší slovní úlohy z praxe s využitím dělitelnosti v N.	OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium. OSV2 - Můj vztah ke mně samé/mu - moje učení, moje vztahy k druhým lidem.

Trojúhelník	Charakterizuje a třídí trojúhelník podle velikosti vnitřních úhlů a délek stran. Sestrojí těžnici, výšku, těžiště. Načrtne a sestrojí trojúhelník ze tří stran. Zdůvodní a využívá polohové a metrické vlastnosti trojúhelníku při řešení úloh. Nalezne střed a určí poloměr kružnice opsané a vepsané.	OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium. OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Celá čísla	Rozlišuje kladná a záporná čísla. Porovnává a zobrazuje kladná a záporná čísla na vodorovné a svislé ose. Vysvětlí pojem opačné číslo. Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam. Provádí početní operace s celými čísly. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Povrch a objem krychle a kvádrů	Určí a charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle), analyzuje jejich vlastnosti. Používá správně matematickou symboliku. Načrtne a narýsuje síť krychle a kvádrů a z ní těleso vymodeluje. Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů v rovnoběžném promítání. Užívá jednotky objemu a povrchu a převádí je. Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů. Analyzuje a řeší aplikační úlohy z praxe s využitím osvojeného geometrického učiva.	OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium. -

6.2.1.3 Matematika – 7. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Zlomky	Vyjádří zlomkem část celku. Znázorní jednoduché zlomky na číselné ose. Převede zlomek na základní tvar. Porovná dané zlomky. Vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, smíšeným číslem. Sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace volného času, plánování učení.
Racionální čísla	Vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, smíšeným číslem. Znázorní racionální číslo na číselné ose. Porovná racionální čísla. Sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím s racionálními čísly.	OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. OSV 4 - Psychohygiena - hledání pomoci při obtížích.
Středová a osová souměrnost	Pozná shodné útvary. Sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru osově souměrného. Pozná osově souměrný útvar a vyznačí všechny jeho osy souměrnosti. Sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru středově souměrného. Pozná osově souměrný útvar a vyznačí jeho střed souměrnosti.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. OSV 4 - Psychohygiena - hledání pomoci při obtížích.

Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	Rozlišuje pořadí členů v poměru. Uvede poměr v základním tvaru, rozšiřuje a krátí poměr. Zvětší a zmenší danou hodnotu v daném poměru. Rozdělí celek na části v daném poměru. Řeší slovní úlohy s využitím poměru. Rozliší přímou a nepřímou úměrnost. S porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých slovních úlohách na přímou a nepřímou úměrnost. Sestrojí obraz bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic v rovině a z grafu určí	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
	souřadnice daného bodu. Sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti.	
Procenta a úroky	Definuje procento jako setinu z celku. Provede výpočet procentové části, počtu procent a základu. Řeší slovní úlohy na procenta. Vypočítá úrok v jednoduchých případech.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Konstrukce trojúhelníka	Používá věty o shodnosti trojúhelníků k určení, zda jsou dva trojúhelníky shodné či ne. Používá věty o shodnosti trojúhelníků k jejich konstrukci.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Čtýřúhelníky	Pozná rovnoběžník a uvede, o který rovnoběžník se jedná. Sestrojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku. Porovná vlastnosti kosodélníku a kosočtverce. Sestrojí daný rovnoběžník, vypočítá jeho obsah a obvod. Ze vztahu pro obsah rovnoběžníku odvodí obsah trojúhelníku. Pozná lichoběžník, charakterizuje pravoúhlý a rovnoramenný lichoběžník. Sestrojí daný rovnoběžník. Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.

Hranoly	Pozná hranol, určí podstavy a stěny hranolu. Načrtne a sestrojí síť hranolu. Vypočítá povrch a objem hranolu.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
---------	---	--

6.2.1.4 Matematika – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Mocniny a odmocniny	Určí druhou mocninu a odmocninu odhadem, pomocí tabulek a kalkulátoru. Použije výpočet druhé mocniny a odmocniny při početních operacích v oboru celých a racionálních čísel a dále ve slovních úlohách z praxe a při řešení úloh s geometrickou tematikou. Zná Pythagorovu větu slovně i matematicky, vysvětlí její algebraický a geometrický význam, aplikuje ji při řešení úloh z praxe.	OSV1 - Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností řešení problémů. OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly.
Kruh, kružnice, válec	Vysvětlí pojmy kruh, kružnice (vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice, provádí odhad výsledku). Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice (sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice). Určí vzájemnou polohu dvou kružnic. Vysvětlí Thaletovu větu jako množinu bodů dané vlastnosti a použije ji v praxi. Načrtne a charakterizuje válec, sestrojí síť válce (vypočítá objem a povrch válce). Analyzuje praktické situace - slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce, provede odhad výsledku.	OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

Vyšší mocniny	Určí třetí mocninu a odmocninu odhadem, pomocí tabulek a kalkulátoru a používá je při početních operacích. Vysvětlí pojem mocniny s přirozeným mocnitelem. Zná a používá pravidla pro: sčítání a odčítání mocnin se stejným základem, součin a podíl mocnin se stejným základem, mocninu součinu, mocninu zlomku, mocninu mocniny.	OSV1 - Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností řešení problémů.
Výrazy	Vysvětlí pojmy: číselný výraz, hodnota číselného výrazu, proměnná, výraz s proměnnou, hodnota výrazu s proměnnou, celistvý výraz, mnohočlen.	OSV1 – Rozvoj schopností poznání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností
	Určí hodnotu číselných výrazů, určí hodnotu výrazu s proměnnou. Zapíše text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech. Sčítá a odčítá mnohočleny, násobí mnohočlen jednočlenem, násobí dvojčlen dvojčlenem, dvojčlen trojčlenem. Provádí rozklad mnohočlenu na součin: vytýká před závorku, užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$.	zapamatování.
Rovnice	Vysvětlí pojem rovnost. Vyjmenuje ekvivalentní úpravy lineárních rovnic, objasní pojem kořen (řešení) rovnice, zkouška rovnice. Řeší jednoduchých lineárních rovnic s jednou neznámou pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušky správnosti řešení. Používá rovnice v praktických úlohách - obecné slovní úlohy. Vyjádří neznámou ze vzorce a po dosazení číselných hodnot všech daných veličin ji vypočítá.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení.
Konstrukční úlohy	Zdůvodní a využije polohové a metrické vlastnosti základních rovinných geometrických útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Analyzuje a řeší konstrukční úlohy - sestrojení trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností řešení problémů. OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

Statistika	Vysvětlí pojmy: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr. Provádí jednoduchá statistická šetření: vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sestrojením sloupkového (případně kruhového) diagramu, čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi.	OSV1 - Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností řešení problémů.
------------	--	--

6.2.1.5 Matematika – 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Rovnice a soustavy rovnic	Provádí rozbor a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou, se dvěma neznámými a soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací. Dokáže provést zkoušku řešení. Vybírá vhodné postupy pro řešení slovních úloh na pohyb, na společnou práci na směsi.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů.
Funkce	Rozezná funkční vztah od jiných vztahů, dokáže určit definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. Sestrojí graf lineární fce, konstantní funkce, kvadratické funkce, přímé a nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Rozpozná funkci z grafu, rozlišuje rostoucí a klesající funkci. Aplikuje způsoby řešení na řešení úloh z praxe.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.
Podobnost	Pozná podobné útvary v rovině i prostoru, dokáže určit poměr a použít poměr podobnosti k výpočtům délek stran geom. útvaru, pro rozdělení a změnu délky úsečky dané velikosti v daném poměru. Porozumí využití poměru podobnosti při práci s plány, mapami a modely.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu.
Jehlan, kužel, koule	Prokáže představivost při načrtnutí a sestrojení sítě základních těles a sestrojení obrazu těles v rovině. Analyzuje vlastnosti těles, odhaduje a vypočítává jejich objem a povrch. Využije poznatky pro řešení praktických úloh.	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV5 – Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.
Základy statistiky	Vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem, diagramem, nákresem, schématem a rovnicí. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	OSV6 - Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.

Základy finanční matematiky	Rozumí základním pojmům fin. matematiky a umí je využívat při řešení úloh z praxe. Vypočítá dluh, úrok pro jednoduché a složené úrokování	OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - regulace vlastního jednání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Využívá logickou úvahu, kombinační úsudek a prostorovou představivost při řešení úloh a problémů., aplikuje poznatky z různých oblastí. Provádí rozbor a doplnění číselných a logických řad, logických a netradičních geom. úloh	OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: -dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
Základy rýsování	Aplikuje znalosti pravoúhlého promítání pro sestavení sdružených průmětů jednoduchých těles.	OSV5 – Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

6.3 Informatika

6.3.1 Informatika

6.3.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Informatika je vyučován jako samostatný předmět ve 6. - 9. ročníku s dotací jedna hodina týdně v odborné učebně informatiky. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vzdělávací obsah předmětu

- Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy.
- Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.
- Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností.
- Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
- Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími.
- Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
- Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami,
- práce s obrazovým materiálem
- skupinové práce
- samostatné práce
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- Informatika se jako zdroj aktuálních informací, jejich zpracování a prezentace prolíná všemi předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se učí vyhledávat a třídit informace
- žáci interpretují informace na základě pochopení jejich obsahu a významu
- žáci se učí ovládat základní funkce některých programů
- žáci aplikují získané poznatky při řešení praktických problémů v různých předmětech
- žáci používají tištěné i digitální dokumenty jako zdroje informací

Učitel vede žáky:

- k využívání informačních technologií ke zvýšení efektivnosti učení
- k zpracování dané informace v konkrétních pracích, porozumění textu a orientaci v textu a předložených informacích
- k učení se dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi a jejich využívání v ostatních vzdělávacích oblastech
- k racionalizaci práce pomocí informační a komunikační technologie

Kompetence komunikativní

- žáci umí naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, konference, diskuse)

Učitel vede žáky:

- k umění komentovat výsledky své práce (především při prezentaci)
- ke znalosti odeslání a přijmutí zprávy s přílohou
- ke znalosti uložení informací z webové stránky a jejímu dalšímu zpracování
- k využití úsporného a formalizovaného způsobu komunikace a prezentace, tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování
- k využití informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- žáci ověřují věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzují jejich závažnost a vzájemnou návaznost

- Učitel vede žáky:
- k vyhodnocení informace a jejímu zpracování
- k hledání optimálního řešení, porovnávání tohoto řešení s jinými.

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují a pracují v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role nejen ve fyzickém, ale i online světě
- žáci vyjednávají a hledají kompromisní řešení, pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce
- žáci třídí a zpracovávají informace

Učitel vede žáky:

- k řešení jednoduchých pracovních úkolů za pomoci vhodně vybraného programu
- k promýšlení nejvhodnějších pracovních postupů z hlediska očekávaného výsledku
- k volbě odpovídající technologie

Kompetence občanské

- žáci se učí rozhodovat zodpovědně podle dané situace
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí a učí se zodpovědnosti

Učitel vede žáky:

- k dodržování informační etiku

Kompetence pracovní

- žáci se seznamují se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí

Učitel vede žáky:

- k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností, k adaptaci na změněné nebo nové podmínky
- k využívání získaných znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- žáci se snažili zhodnotit přínosy a rizika využívání informačních technologií ve svém životě
- žáci se snažili pochopit významu informací a digitálních technologií v lidské společnosti
- žáci předcházeli nebezpečným situacím s negativním dopadem na své zdraví (tělesné i duševní) a zdraví svého okolí a jednali eticky

Učitel vede žáky:

- k ovládní digitální zařízení, webové služby i aplikace efektivně, využívali je učení a zapojení do svého života.
- K efektivní a bezpečné práci s daty efektivně a bezpečně, aby je dokázali je vhodným způsobem zpracovávat a sdílet
- k používání digitálních technologií, aby zjednodušili a zautomatizovali a zefektivnili své pracovní postupy.

6.3.1.2 Informatika – 6. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Data, informace a modelování	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). MeV6 – Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.
Informační systémy	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	MeV6 – Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.
Informační systémy	- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	

Digitální technologie	• nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	
-----------------------	---	--

6.3.1.3 Informatika – 7. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Data, informace a modelování	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	MeV6 – Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení. OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality).
Informační systémy	- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV8 - Komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“).

Digitální technologie	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	
-----------------------	--	--

6.3.1.4 Informatika – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Algoritmizace a programování	• v programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV8 - Komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů,

3D tisk	Chápe princip 3D tisku. Ve vhodném programu dokáže navrhnout vlastní 3D model. Pomocí vhodného programu dokáže připravit model na 3D tisk. Model vytiskne.	originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV8 - Komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality).
---------	--	---

6.3.1.5 Informatika – 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Algoritmizace a programování	• řeší problémy sestavením algoritmu • v programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změni její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV8 - Komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj

3D tisk	Chápe princip 3D tisku. Ve vhodném programu dokáže navrhnout vlastní 3D model. Pomocí vhodného programu dokáže připravit model na 3D tisk. Model vytiskne.	základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality). OSV8 - Komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“). OSV5 - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality).
---------	--	--

6.4 Člověk a společnost

6.4.1 Dějepis

6.4.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. ročníku jedna hodina týdně. Vyučován je v běžné třídě, využívá se exkurzí do muzeí a památek.

Vzdělávací obsah předmětu

- kultivace historického vědomí a uchování kontinuity historické paměti
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- odhalování kořenů historických jevů
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi
- utváření pozitivního hodnotového systému
- orientace v mezinárodních a globálních událostech a souvislostech
- rozvoj trvalého zájmu o historii
- rozvíjení kritického myšlení a uvažování

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka doplněná mapou, atlasem a jiným obrazovým materiálem
- skupinová práce s využitím map, odborné literatury a internetu
- historické vycházky a výlety zaměřené na historii regionu
- projekty a referáty

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk: počátky písemných památek, legendy, kroniky, pochopení souvislosti mezi vyspělostí společnosti a rozkvětem kultury,...
- zeměpis: čtení map, fyzické mapy, státy, světadíly, moře,...

- výtvarná výchova: stavební slohy, malířství,...
- hudební výchova: způsob života lidí zobrazený v lidových písních,...
- cizí jazyky: historická faktografie,...
- občanská výchova: formy soužití, vztahy mezi lidmi, etniky a národy,...
- matematika: časová osa, století, grafy,...
- tělesná výchova: kalokagatia,...
- přírodní vědy: objevy a vynálezy a jejich užití, průmyslová revoluce,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých, k prezentaci své práce
- k interpretaci, či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- k verbální aktivitě v každé hodině

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých dochází k hledání řešení a formulaci závěrů
- k odpovědím na otevřené otázky
- k tvůrčí atmosféře ve třídě

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- k reflexi dokončených aktivit, začleňuje do výuky metody kooperativního učení

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k práci podle stanovených kritérií

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k pocitu zodpovědnosti za společný úkol

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.4.1.2 Dějepis – 6. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
Pravěk	Definuje smysl historického zkoumání. Vysvětlí, co jsou historické prameny. Orientuje se na časové ose, rozliší rok, století, tisíciletí.	OSV1-Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Vývoj člověka	Popíše varianty vzniku člověka (stvoření, Darwinova teorie).	
Člověk a lidská společnost v pravěku	Popíše život člověka lovce. Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů. Vyjmenuje archeologické kultury u nás.	OSV1-Rozvoj schopnosti poznávání - dovednosti pro učení a studium.
Starověk První státy a jejich odkaz Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína	Popíše a rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem civilizace. Definuje stát a jeho funkci. Uvede příklady objevů a památek. Zobecní význam vynálezu písma, olympiády, atd.	
Antika Řecko	Popíše přírodní podmínky. Prokáže základní orientaci na mapě. Popíše jednotlivé etapy řeckých dějin. Porovná formy vlády a vysvětlí podstatu antické demokracie.	VMEGS3- Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace. VDO4-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie
Řím	Popíše přírodní podmínky. Prokáže základní orientaci na mapě. Popíše jednotlivé etapy římských dějin. Popíše systém republiky, císařství a království. Popíše vznik křesťanství a jeho vliv na vznik náboženství.	
Střední Evropa	Porovná časové údaje staroorientálních států s vývojem u nás. Sestaví časovou přímku. Používá informace z různých zdrojů, tvoří referáty a projekty.	MeV6-Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení.

6.4.1.3 Dějepis – 7. ročník

Učivo	Výstupy	Průřez. témata
Evropa v počátcích středověku	Popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše. Objasní úlohu Hunů. Popíše způsob života barbarských kmenů.	
Stěhování národů	Zná pravlast Slovanů, jejich dělení, příslušnost Čechů.	VMEGS3- Jsme Evropané -kořeny a zdroje evropské civilizace.
Vznik a vývoj ranně středověkých státních útvarů:	Dokáže spojit (přes Východořímskou říši) s antickou kulturní tradicí. Uvede příklady byzantského slohu.	
2. Francká říše	Dovede objasnit podstatu lenního systému v návaznosti na feudalismus. Spojí úlohu křesťanství se sjednocovacím procesem.	
3. Arabská říše	Objasní základní termíny a popíše okolnosti vzniku islámu.	
4. Normané	Prokáže orientaci na mapě. Popíše životní styl Normanů. Zná spojení Vilém Dobyvatel-Anglie.	
Sámovy říše	Popíše život Slovanů u nás. Uvede údaje o Sámovi a úloze kmenových svazů.	MKV1- Kulturní diferenciacie – poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik.
První státní útvary na našem území	Pochopí a dokáže zdůvodnit význam říše: a/ politický, b/ kulturní-křesťanská mise.	MKV3-Etnický původ -odlišnosti lidí a jejich vzájemná rovnost.
Velká Morava	Vysvětlí příčiny zániku říše.	
Český stát 9.-10. století	Objasní vývoj českého státu. Rozliší legendy od historické skutečnosti. Vyjmenuje hlavní osobnosti-uvede přínos nebo událost spojenou se jménem. Zná pojem románská kultura. Seznámí se s životem lidí, umí popsat povinnosti poddaných, obdělávání půdy, dvojnolní	
Český stát 11.-13. století	Definuje typy měst (královská, poddanská, věnná, horní) a vysvětlí pojmy s městy spojené (privilegia, cechy,...). Na příkladu ve vztahu k římské říši objasní postavení českého státu v evropských souvislostech.	OSV1-Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování a řešení problémů.

Křesťanství, papežství, císařství a křížové cesty	Vysvětlí vztahy mezi pojmy křesťanství, katolická a pravoslavná církev, rozdíly mezi mocí světskou a církevní. Zjistí, co je obsahem Magny Charty-demokratičnost dokumentu.	OSV7-Mezilidské vztahy -empatie a pohled na svět očima druhého.
Český stát za Lucemburků	Dovede chronologicky seřadit panovníky, Karla IV. nejen zařadí, ale konkrétně uvede zásluhy o rozvoj státu. Sestaví strukturu feudální společnosti, vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými skupinami a proč se obrací proti církvi.	
Gotická kultura	Uvede příklady gotické kultury s důrazem na gotické stavby.	
Husitství a reformace	Vysvětlí Husovy reformy, popíše události v Kostnici, shromáždí poznatky o husitském vojenství a o válkách a křížáky.	
Evropa v pozdním středověku	Popíše počátky stavovského státu v době Jiřího z Poděbrad a jeho diplomatické úsilí. Rozumí pojmu „král dvojího lidu“. Popíše nástup Jagellonců na český a uherský trůn.	VMEGS2-Objevujeme Evropu a svět -naše vlast a Evropa.
Renesance a humanismus	Definuje pojmy. Uvede příklady renesančního slohu a vysvětlí podstatu humanismu, zdůrazní úlohu vzdělání, objasní souvislost s antikou.	VMEGS3-Jsme Evropané -kořeny a zdroje evropské civilizace.
Zámořské objevy a počátky dobývání světa	Popíše příčiny a důsledky objevných plaveb, uvede významné mořeplavce. Objasní pojem kolonií.	VMEGS2-Objevujeme Evropu a svět -Evropa a svět.
Český stát a velmoc v 15.-18. století	Chápe Evropu jako místo rozdělené do řady mocenských (Habsburkové) a náboženských center. Zařadí český stát v takto rozdělené Evropě do habsburské monarchie a popíše jeho postavení uvnitř monarchie. Na příkladech vysvětlí absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus.	
Třicetiletá válka	Chápe ji jako výsledek mocensky a nábožensky rozdělené Evropy. Popíše postavení naší země, důsledky vítězství Habsburků. Zná Komenského, Holara a pojem emigrant.	VMEGS3-Jsme Evropané -klíčové mezníky evropské historie.
Barokní kultura a osvícenectví	Popíše rekatolizaci. Uvede příklady barokního slohu, zná jména barokních hudebníků, malířů, stavitelů a dramatiků. Popíše selské baroko- české specifikum. Spojí rozvoj věd, objevů a vynálezů s osvícenectvím.	OSV1-Rozvoj schopností poznávání -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.

6.4.1.4 Dějepis – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Vzdělanost v době osvícenství	Žák chápe význam osvícenství jako myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.
České země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	Ujasní si pojem osvícenský absolutismus, rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie.	
Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	Chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu. Uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur.	
Velká francouzská revoluce	Chápe, že prudký rozvoj průmyslu byl základním předpokladem společenských změn v Evropě a ve světě a zároveň si uvědomuje jeho dopad na životní prostředí. Uvědomí si přednosti nové francouzské společnosti ve srovnání s okolními feudálními státy.	VDO2 - Občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod.
Napoleonské války a jejich důsledky	Na základě komentáře a ukázek bitvy u Slavkova pochopí hrůzy a útrapy válečných tažení dané doby.	
Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury	Seznámí se s počátky a průběhem největšího přelomu ve výrobě 19. století a se všemi jejími pozitivními a negativními vlivy na společnost a základními změnami sociální struktury.	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vlivy průmyslu na prostředí.
Národní a osvobozenécké hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj	Uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti. Chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů.	MKV2 – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami.

Utváření novodobého	Seznámí se příčinami a průběhem českého národního obrození. Uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností.	
českého národa, rok	Chápe dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran.	
Procesy sjednocování v Německu a Itálii	Uvědomí si rozdílnost v úsilí o vytvoření jednotlivých národních celků.	
Občanská válka v USA	Seznámí se závažnými problémy, které přinášejí občanské války.	MKV3 - Etnický původ – projevy rasové nesnášenlivosti.
Šedesátá léta 19. století v našich zemích	Pozná velké osobnosti české vědy, kultury a politiky 60. - 80.let 19. století.	
Kulturní život v Evropě od 60. let po konec 19.	Uvědomí si nezlomnou vůli lidského snažení po nových poznatcích v oblasti vědy, techniky ale i kulturního a společenského života.	OSV5 – Kreativita - schopnost vidět věci jinak.
Na cestě ke vzniku Trojspolku a Dohody	Pochopí nebezpečí plynoucí z nenasytné koloniální politiky předních světových mocností a její důsledky.	

6.4.1.5 Dějepis – 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
První světová válka 1914 -1918	Žák se učí se chápat 1. polovinu. 20. století jako období dvou nejničivějších světových válek a uvědomí jaké následky přinesly pro svět.	
Vznik Československa Hospodářsko – politický rozvoj republiky, soc. a národnostní	Pochopí okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky a seznámí se s osobnostmi, které měly největší zásluhy při jejím vytvoření.	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - základní principy a hodnoty demokratického politického systému.
Evropa ve 20. letech	Uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů v Evropě vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	
Hospodářská krize, počátky fašistického hnutí	Uvědomí si souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby. Chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese.	MKV3 - Etnický původ - projevy rasové nesnášenlivosti.
Kultura, věda a technika před 2. světovou válkou	Učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu. Seznámí se s význačnými představiteli kultury této doby.	
Cesta k Mnichovu, Mnichovský diktát	Uvědomí si složitost situace v září roku 1938, zradu spojenců, vznik druhé republiky a později protektorátu	VMEGS3 - Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské civilizace.
Druhá světová válka 1939 -1945	Seznámí se s průběhem nejzávažnějších válečných operací, nejdůležitějšími jednáními a konferencemi, oběťmi a strádáním prostých lidí, holocaustem.	

Poválečné Československo v letech 1945 - 1948	Žák se učí účtě k odkazu účastníků odboje proti fašismu. Uvědomuje si vývoj Československa v souvislostech. Učí se chápat různé interpretace historických faktů a nutnosti kritického přístupu k nim.	
Komunistická totalita po roce 1948	Seznámí se představiteli odporu proti komunistické diktatuře. Učí se rozpoznat znaky totalitní společnosti a chápat vznik a problémy existence bipolárního světa.	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - základní principy a hodnoty demokratického politického systému.
Rok 1968	Seznámí se s vnitřní situací v naší republice a snahami po demokratizaci společnosti v roce 1968.	
Krizové projevy v zemích východního bloku a konec sovětského impéria	Chápe postupný rozpad východního bloku, rozklad komunistických systémů a neudržitelnost dané situace.	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.
Obnova demokracie ve východní Evropě, „sametová revoluce“ v Československu	Seznámí se se situací v naší republice v roce 1989, s následujícím vývojem v 90. letech a vznikem České republiky.	
Česká republika a evropská integrace	Ujasní si začlenění České republiky do integračního procesu a vstup do EU.	VMEGS3 - Jsme Evropané - instituce Evropské unie a jejich fungování.

6.4.2 Výchova k občanství

6.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Předmět Výchova k občanství je v 6. – 9. ročníku vyučován jako samostatný předmět s časovou dotací jedna hodina týdně.

S tematickým celkem MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT, který je zařazen do předmětu v deváté třídě, se žáci seznámí pouze informativně, neboť hlavní část učiva bude integrována v rámci výuky zeměpisu v sedmém a devátém ročníku.

V osmém a devátém ročníku je v rámci předmětu Výchova k občanství a ke zdraví integrována část učiva vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Jedná se o tematický celek SVĚT PRÁCE.

Vzdělávací obsah předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě
- začleňování žáků do různých společenských vztahů a vazeb
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- respektování pozitivních společenských hodnot a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití
- rozvoj občanského a právního vědomí žáků, pěstování a posilování smyslu pro osobní i občanskou odpovědnost, vedení žáků k aktivní účasti na životě demokratické společnosti
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- rozvoj sebepoznávání
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka
- skupinové vyučování
- modelové situace
- projekty
- diskuse
- besedy

- samostatná práce, soutěže
- hry zaměřené na osobnostní a sociální vývoj žáků

Mezipředmětové vztahy

- dějepis: kořeny společenských jevů, vznik a vývoj států, vývoj české státnosti, slavné historické osobnosti, dějiny obce, regionu, kultura, vývoj lidských práv
- výchova ke zdraví (silná provázanost učiva, od 7. ročníku integrováno): zdravý způsob života, mezilidské vztahy, rizika ohrožující zdraví a život člověka
- zeměpis: planeta Země, mezinárodní organizace, globální problémy
- český jazyk: komunikace, národní jazyk
- matematika: rozpočet
- přírodopis: přírodní prostředí, národní parky
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování (spolupráce při tvorbě některých projektů)
- výtvarná výchova: kulturní dědictví, umělecké slohy (spolupráce při tvorbě některých projektů)
- hudební výchova: hymna, kulturní dědictví
- praktické činnosti: vztah k práci, organizace práce, efektivita
- cizí jazyky: multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací a jejich kritickému posuzování
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a k jejich využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností, dříve získaných poznatků a poznatků z jiných předmětů
- k pochopení významu vzdělání pro život
- k plánování a zdokonalování individuálního učebního stylu žáka

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, umí argumentovat
- žáci rozumí různým typům komunikačních sdělení a běžně užívaným gestům, osvojují si pravidla asertivní komunikace
- žáci se učí využívat různé komunikační technologie

Učitel vede žáky:

- k aktivnímu a empatickému naslouchání a respektování názorů druhých
- k dodržování pravidel slušnosti v mezilidské komunikaci
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- ke kritickému posuzování mediálních sdělení a rozpoznání manipulativních technik v komunikaci

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají problémové situace, rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách, promýšlejí a plánují způsob jeho řešení
- žáci nacházejí různé možnosti řešení, kriticky je posuzují, jsou schopni vybrat nejvhodnější variantu a své rozhodnutí obhájit
- žáci řeší problémy samostatně, učí se překonávat překážky, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, kombinování a kritickému hodnocení informací z různých informačních zdrojů
- k využívání různých metod práce
- k argumentaci a k diskusi na dané téma
- k hledání odpovědí na otevřené otázky
- k práci s chybou
- k zadávání úkolů žákům způsobem, který umožňuje při řešení problémů volbu různých postupů

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, pomáhají si, jsou schopni pomoc sami nabídnout, případně o ni požádat
- žáci se podílí na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- žáci jsou schopni ocenit zkušenosti a práci druhých, respektují odlišné názory
- žáci se učí ovládat a řídit své chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a jejich práce byla pro tým přínosem

Učitel vede žáky:

- k ochotě spolupracovat

- k sebehodnocení
- k utváření pocitu odpovědnosti za své jednání a za výsledky své práce

Kompetence občanské

- žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- žáci znají pravidla chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot, odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- žáci respektují a oceňují kulturní dědictví, aktivně se zapojují do dění ve společnosti
- žáci respektují požadavky na ochranu životního prostředí

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování, k ohleduplnosti a toleranci
- ke znalosti základní legislativy a k dodržování zákonů
- k zodpovědnému přístupu k životu
- k aktivnímu postoji ke společenským problémům

Kompetence pracovní

- žáci si osvojují principy efektivní práce, umí si práci zorganizovat, zodpovědně si plní své povinnosti a závazky
- žáci získávají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce
- žáci na základě sebehodnocení volí své budoucí profesní zaměření a směr svého dalšího vzdělávání
- žáci se orientují v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápou podstatu, cíl a riziko podnikání

Učitel vede žáky:

- k odpovědnému přístupu k práci
- k vhodné organizaci práce, k předcházení stresovým situacím
- k objektivnímu sebehodnocení a zdravému sebevědomí
- k uvážlivé volbě profesního zaměření
- k pochopení významu práce v životě člověka
- k odpovědnosti za svou práci

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.4.2.2 *Výchova k občanství – 6. ročník*

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Rok v jeho proměnách a slavnostech	Žák se umí orientovat v kalendáři, umí vysvětlit původ svátků, zná tradice, které se k nim váží. Uvádí příklady lidových pranostik.	
Člověk ve společnosti		

Naše škola Práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy Žákovská samospráva, život ve škole Vklad vzdělání pro život	Zhodnotí význam školního řádu. Posoudí význam a činnost žákovské samosprávy. Uvádí příklady aktivního využití volného času ve škole i mimo ni. Vysvětlí a na příkladech doloží význam vzdělání pro život. Porovná výuku v rámci třídy s individuální výukou, posoudí přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů.	OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, dovednosti pro učení a studium. OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí - co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samé/mu, moje učení, moje vztahy k druhým lidem. OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia. OSV4 - Psychohygiena – dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích. OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd. pomáhající a prosociální chování. VDO1 - Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole,
		a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy).

Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy Rodinné vztahy Rodina, domov, bezpečí, funkce rodiny Příbuzenské vztahy Vztahy mezi spolužáky, kamarádství Vztahy k dospělým Mezilidská komunikace	Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte. Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a navrhuje možné způsoby řešení. Objasní pojem domov, posoudí hodnotu domova v životě člověka. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole i v obci. Zdůvodní, proč řešit případné neshody či konflikty nenásilným způsobem. Rozpozná vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	OSV6 - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. OSV7 - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše třída. OSV8 - Komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, řeč lidských skutků, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů), pravda, lež a předstírání v komunikaci. OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd. pomáhající a prosociální chování. MKV2 - Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, uplatňování principu slušného chování.
Naše obec, region, kraj Historie a tradice obce Kulturní památky a jejich ochrana Ochrana přírody a majetku obce Důležité instituce	Vybaví si základní údaje o obci, uvádí příklady tradic, které se k obci vztahují. Chová se šetrně k přírodním i kulturním památkám. Definuje funkce obce, vysvětlí pojmy : samospráva, obecní zastupitelstvo, obecní úřad.	EV4 - Vztah člověka k prostředí – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl, vliv prostředí na zdraví.

Zajímavá a památná místa regionu Významní rodáci Kraj	Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci Vyhledává informace o zajímavých místech regionu a jeho slavných osobnostech . Rozlišuje mezi pojmy region a kraj, vybaví si základní informace o Olomouckém kraji.	
--	--	--

6.4.2.3 Výchova k občanství – 7. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Člověk ve společnosti		
Naše vlast Vlast a vlastenectví Zajímavá místa a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti Státní symboly, státní svátky a významné dny	Žák definuje pojmy vlast a vlastenectví, rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu. Uvede příklady památných míst naší vlasti, vysvětlí k jakým událostem se vážou. Uvede příklady významných osobností, které naši vlast proslavili a příklady světoznámých českých výrobků. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Orientuje se v nejdůležitějších státních svátcích, uvede příklady významných dnů naší vlasti.	
Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost Rovné postavení mužů a žen Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi Potřební lidé ve společnosti	Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory a zájmy, zaujímá tolerantní přístup k menšinám.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí. OSV7 – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora a pomoc

Základy lidského soužití Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování Dělba práce a činností Výhody spolupráce lidí	Žák vlastními slovy vysvětlí pojmy mravnost, morálka, svoboda (svědomí...). Analyzuje rozdíl mezi mravní a právní normou. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci, doloží vzájemnou závislost lidí ve společnosti. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	OSV7 – Mezilidské vztahy - vztahy a naše třída (práce s přirozenou dynamikou třídy jako sociální skupiny). OSV8 – Komunikace v různých situacích - základy asertivní komunikace, cvičení empatického a aktivního naslouchání.
Vztahy mezi lidmi Problémy lidské nesnášenlivosti	Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	OSV7 – Mezilidské vztahy – lidská práva jako regulativ vztahů. OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – řešení problémů v mezilidských vztazích (z hlediska sociálních rolí).
Stát a právo		

Právní základy státu Znaky státu, typy a formy státu Ústava ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Národ a národnostní menšiny	Žák porovná pojmy národ a stát, rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země. VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - základní principy a hodnoty demokratického politického systému, principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů). MKV1 – Kulturní difference – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy). MKV3 – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti.
Státní správa, samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států.	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti. VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.

Principy demokracie Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Výnam a formy voleb do zastupitelstva	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát – práva a povinnosti občana v demokratické společnosti, základní principy demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost). VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby).
--	--	---

Lidská práva Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv a práv dítěte v dokumentech Poškození lidských práv, šikana, diskriminace	Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zjišťování obrany státu	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod. MKV3 – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku. MKV5 – Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty. VDO1 – Občanská společnost a škola - škola atmosféra a demokratické vztahy ve škole, formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická
---	--	--

Právní řád ČR Význam a funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů Právní norma, předpis, publikování právních předpisů	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.	VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.
Stát a hospodářství		
Majetek, vlastnictví Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	Rozlišuje a porovnává formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady. Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání.	
Hospodaření s penězi (rozpočet), majetkem a různými formami vlastnictví Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení, hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, úvěry Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní Hospodaření s životním prostředím	Dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	EV2 – Základní podmínky života – principy hospodaření s přírodními zdroji.

6.4.2.4 Výchova k občanství – 8. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Člověk jako jedinec		
Podobnost a odlišnost lidí	Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastností osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.

Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí Systém osobních hodnot, sebehodnocení Stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektivy, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Náročné životní situace	Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. V různých situacích uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace. Respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení druhých lidí. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Předchází stresovým situacím. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	OSV8 – Komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení. OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.; prosociální chování (člověk neočekává protislužbu). OSV4 – Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresu v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích. OSV11- Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne. OSV8 – Komunikace – Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání.
---	---	--

		OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, problémy v seberegulaci. OSV5 – Kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích.
Stát a právo		
Právo v každodenním životě Význam právních vztahů Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele Styk s úřady	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu. Zdůvodní potřebu tolerance ve společnosti. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství, vlastnictví. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava ; koupě, oprava	OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne. VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat). MKV4 – Multikulturalita - současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
Člověk ve společnosti		

Kulturní život, kulturní chování Rozmanitost kulturních projevů, Kulturní hodnoty, kulturní tradice Kulturní instituce Masová kultura Prostředky masové komunikace, masmédia	Objasní pojmy: hmotná a duchovní kultura, kulturní chování, kulturní dědictví. Respektuje kulturní zvláštnosti různých etnik, uvede příklady mezinárodní spolupráce v oblasti kultury. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	MKV1 – Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik. MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování kultur). MKV4 – Multikulturalita – jako prostředek vzájemného obohacování; MeV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu. MeV2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá, identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).
---	--	--

		MeV3 – Stavba mediálních sdělení - příklady pravidelností v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající). MeV4 – Vnímání autora mediálního sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu. MeV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné (i historické) perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a
--	--	---

		filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách. OSV5 – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity:
Svět práce		
Volba profesní orientace Základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení Vlivy na volbu profesní orientace Informační základna pro volbu povolání	Zamýšlí se nad svojí profesní orientací, jmenuje základní faktory, které ovlivňují volbu povolání jedince. Je schopen provést sebehodnocení, definuje svoje zájmy a silné stránky. Uvede, kde lze získat nejdůležitější informace týkající se volby povolání.	OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; co o sobě vím a co ne; moje učení; zájmy, osobní předpoklady..., moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí. OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

6.4.2.5 Výchova k občanství - 9. ročník

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Stát a hospodářství		
Hospodaření – investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Výroba, obchod, služby Peníze Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání, tvorba ceny, inflace Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majtkem a různými formami vlastnictví	Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijetého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kde je využít Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, na příkladech ukáže vhodná využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, zemědělství a životní prostředí, doprava a její vliv na životní prostředí, hospodaření s odpady. EV2 – Základní podmínky života - hospodaření s přírodními zdroji. EV4 – Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, vliv prostředí na zdraví, ochrana životního prostředí.
Svět práce		

Trh práce Způsoby hledání zaměstnání (životopis, pracovní pohovor...) Problémy nezaměstnanosti Úřad práce Práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Volba profesní orientace Vlivy na volbu profesní orientace Informační základna pro volbu povolání, práce s informacemi Poradenské služby Možnosti vzdělávání – volba školy	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Seznámí se se základními informacemi z oblasti pracovního práva – orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru, s náležitostmi pracovní smlouvy atd. Zajímá se o problémy nezaměstnanosti a způsoby jejich řešení.	OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
Hledání smyslu života, životní perspektivy	Uvede příklady pozitivních hodnot a smyslu života.	OSV7 - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů. OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
Stát a právo		

Ústavní pořádek České republiky Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog, politická kultura Právní řád České republiky Význam a funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů	Jmenuje a srovná dokumenty, které tvoří ústavní pořádek ČR. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Sleduje a hodnotí vystupování politiků a politických stran Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - manželství, vlastnictví, pracovní poměr. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přepravu, koupě, oprava či	VDO2 - Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresován na zájmu celku); Listina základních lidských práv a svobod, práva a povinnosti občana v demokratické společnosti. MeV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v politickém životě.
Právní normy a předpisy a jejich publikování Protiprávní jednání Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost Trestní zodpovědnost, úvod do trestního práva Porušování pravidel v silničním provozu Porušování práv k duševnímu vlastnictví	pronájem věci. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika, obec jako základní jednotka státu; společenské organizace a hnutí. VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů
Mezinárodní vztahy, globální svět		

Evropská integrace – podstat, význam, výhody; Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN, aj.) Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	Popíše vliv začlenění ČR do mezinárodních organizací. Uvede příkladyněkterých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních	VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa. VMEGS3 – Jsme Evropané – Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problému dětí a mládeže.
--	--	--

6.5 Člověk a příroda

6.5.1 Fyzika

6.5.2 Chemie

6.5.3 Přírodopis

6.5.4 Zeměpis

6.5.4.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Mezipředmětové vztahy

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,...
- výchova k občanství: integrace tematického celku „mezinárodní vztahy a globální svět“

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.5.4.2 *Zeměpis – 6. ročník*

6.5.4.3 *Zeměpis – 7. ročník*

6.5.4.4 *Zeměpis – 8. ročník*

6.5.4.5 *Zeměpis – 9. ročník*

6.6 Umění a kultura

6.7 Člověk a zdraví

6.7.1 Tělesná výchova

6.7.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

6.7.1.2 *Tělesná výchova – 6. ročník*

6.7.1.3 *Tělesná výchova – 7. ročník*

6.7.1.4 *Tělesná výchova – 8. ročník*

6.7.1.5 *Tělesná výchova – 9. ročník*

6.7.2 Výchova ke zdraví

6.7.2.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je v 6. ročníku integrován v předmětu Zdravotní a tělesná výchova a částečně také ve Výchově k občanství a v 7., 8. a 9. ročníku samostatný předmět Výchova ke zdraví - časová dotace 1 vyučovací hodina týdně. Prioritou předmětu je vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje Výchova ke zdraví i výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce

propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obsah předmětu

- poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- postupné utváření postojů k těmto hodnotám a aktivní jednání v souladu s nimi
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- uvědomění si odpovědnosti za své zdraví, které je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností, atd.
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých životních etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na kvalitě mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím, atd.
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje, seznámení se způsobem ochrany zdraví i s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojení si zásad zdravého životního stylu a vedení k jejich uplatňování ve svém životě; využívání osvojených postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných situacích událostech.
- posilování zájmu žáků o problematiku zdraví, uvědomění si hloubky problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví; osvojení si dovedností a způsobů chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, získání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.
- vedení k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci, k aplikaci získaných znalostí a dovedností z oblasti ochrany zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální – k objasnění pojmů
- skupinové – modelové situace - důraz na kooperaci žáků a získávání praktických dovedností

- individuální – samostatná práce s textem s důrazem na jeho porozumění
- problémové – formulace problému, analýza, vyřešení a prověření správnosti řešení
- práce s pracovním textem
- samostatná práce s písemným materiálem
- metody samostatného studia, využití knihovny a internetu
- projektové metody

Mezipředmětové vztahy

V rámci Výchovy ke zdraví vedeme žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učíme je přijmout za ně odpovědnost. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí i do života školy.

Nejvíce se prolíná s těmito předměty:

- výchova k občanství – zdravý způsob života, sebepojetí, osobní bezpečí – signály, krizová centra
- tělesná výchova – volný čas, aktivní trávení sportem
- chemie – návykové látky
- přírodopis – biologie člověka, hygienické návyky, první pomoc
- praktické činnosti – bezpečnost při práci, pracovní návyky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel vede žáky:

- k ověřování důsledků
- k poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- k možnostem a způsobům, které umožňují volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení

- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- ke kladení otevřených otázek

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Učitel vede žáky:

- k zájmu o náměty, názory, zkušenosti žáků
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k podněcování k argumentaci
- k vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel vede žáky:

- k hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel vede žáky:

- k vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel vede žáky:

- k dodávání sebedůvěry sobě navzájem
- k napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.7.2.2 *Výchova ke zdraví – 7. ročník*

6.7.2.3 *Výchova ke zdraví – 8. ročník*

6.7.2.4 *Výchova ke zdraví – 9. ročník*

6.8 Člověk a svět práce

6.8.1 Praktické činnosti

6.8.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Pro jednotlivé tematické okruhy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce byl zvolen jednotný název předmětu Praktické činnosti.

Na 2. stupni je rozdělen do čtyř okruhů:

1. Práce s technickými materiály, design a konstruování
2. Pěstitelské práce, chovatelství
3. Šití
4. Příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti

Tematický okruh Svět práce (závazný pro 8. a 9. ročník) byl zařazen do vzdělávací oblasti Výchova k občanství. Vyučovací předmět Praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně. Podle možností rozvrhu školy probíhá výuka jako dvouhodinový celek, tedy jednou za čtrnáct dní. Výuka probíhá v odborných učebnách – dílny, cvičná kuchyň, pozemek školy, učebny.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně.

6. ročník:	Dívky i chlapci – Práce s technickými materiály, design a konstruování
	Dívky i chlapci – Pěstitelské práce, chovatelství
7. ročník:	chlapci - Práce s technickými materiály
	dívky – Ruční práce, šití
9. ročník:	chlapci i dívky – Příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání prvotních poznatků a dovedností významných pro další životní a profesní orientaci
- získávání základních pracovních dovedností a návyků, které jsou nezbytné pro uplatnění člověka v běžném životě
- získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti
- formování osobnosti rozvíjením vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností
- získávání základních poučení o materiálech, pomůckách, nářadí a jednoduchých pracovních postupech
- osvojování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce
- rozvíjení schopnosti organizace a plánování práce
- vytváření aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- vytváření pozitivního vztahu k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- metody slovní – vysvětlování, rozhovor učitele s žáky, práce s učebnicí, odbornou literaturou, náčrtky a nákresy
- metody pozorování a vlastní demonstrace
- metody praktických prací -vlastní práce s materiály, pomůckami a jednoduchým nářadím
- postupné osvojování jednoduchých pracovních kroků
- samostatná práce jednotlivců a práce skupinová
- společné projekty

Mezipředmětové vztahy

- chemie: vlastnosti materiálů přírodních a umělých
- přírodopis: přírodní zdroje, rostlinstvo, zvířectvo, ochrana životního prostředí
- matematika: výpočty, nákresy, finance
- dějepis: kultura a vývoj společnosti, rozdílnost zvyků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci poznávají smysl a cíl učení a práce
- žáci získávají pozitivní vztah k práci prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- žáci umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel vede žáky:

- k používání odborné terminologie a používání odborné literatury
- k pozitivnímu vztahu k práci
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- žáci promýšlejí pracovní postupy praktických cvičení, učí se správnému technologickému postupu při práci
- žáci se učí při řešení chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- žáci diskutují o možnostech a problémech
- žáci aplikují poznatky v praxi

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání různých řešení při motivaci problémovými úlohami
- k porovnávání a odvozování problémů
- k argumentaci a diskutování na dané téma, podporuje tvůrčí atmosféru ve třídě

Kompetence komunikativní

- žáci při komunikaci používají správné technické názvosloví
- žáci využívají informační zdroje k získání nových poznatků
- žáci vyjadřují a formulují své myšlenky a názory, vyjadřují se souvisle a kultivovaně
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke vzájemné komunikaci mezi sebou i sebou a učitelem
- k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k aktivnímu naslouchání a respektování názorů druhých při spolupráci
- k prezentaci výrobků svých i spolužáků

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách
- žáci spolupracují při řešení problémů
- žáci přispívají k diskusi a respektují názory jiných

- žáci se učí věcně argumentovat

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupinách
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k získávání sebedůvěry, umožňuje jim zažít úspěch

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvalého rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností každého jednotlivce
- k ohleduplnosti ke druhým

Kompetence pracovní

- žáci pracují podle předem stanovených kritérií, dodržují zadání a termíny
- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- žáci dodržují technologické postupy a pravidla, používají bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- žáci dbají na ochranu svého zdraví

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- k dodržování technologických postupů
- k ověřování výsledků své činnosti
- k zodpovědnosti za společný úkol

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.8.1.2 *Praktické činnosti – Práce s materiály, design a konstruování – Dívky i chlapci – 6. ročník*

6.8.1.3 *Praktické činnosti – Pěstitelské práce, chovatelství – Dívky i chlapci – 6. ročník*

6.8.1.4 *Praktické činnosti – Práce s technickými materiály – Chlapci – 7. ročník*

6.8.1.5 *Praktické činnosti – Šití – Dívky – 7. ročník*

6.8.1.6 *Praktické činnosti – Příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti – Dívky i chlapci – 9. ročník*

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Provoz a údržba domácnosti		
Finance, provoz a údržba domácnosti	Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví (rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní styk, ekonomika domácnosti). Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti (úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace).	EV4 – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (odpady).
Elektrotechnika v domácnosti	Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	EV4 – Vztah člověka k prostředí -náš životní styl (energie).
Příprava pokrmů		
Kuchyně	Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Zná základní vybavení kuchyně, nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče. Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu.	VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základní kategorie (řád, norma, morálka).
Potraviny	Provádí výběr, nákup a skladování potravin, orientuje se v ceně, jakosti, hmotnosti, množství. Sestaví jídelníček (použije kuchařskou knihu).	OSV8 – Komunikace – komunikace v různých situacích.

Příprava pokrmů	Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, udržuje pořádek a čistotu a bezpečně zachází se základními čistícími prostředky. Ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a dodržuje hygienu při jejich úpravě.	OSV6 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě. OSV7 – Mezilidské vztahy – respektování, podpora, pomoc. OSV8 – Komunikace – komunikace v různých situacích. OSV9 – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
		(dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky), zvládání konkurence. OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost spolehlivost
Úprava stolu a stolování	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	OSV7 – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.
První pomoc	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni, včetně úrazu elektrickým proudem.	OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

6.9 Doplnující vzdělávací obory

6.9.1 Cvičení z českého jazyka

6.9.1.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka si mohou vybrat žáci 8. – 9. ročníku. V učebním plánu je vymezen jednou hodinou týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- je zaměřen na rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- vede žáky k poznání, že i český jazyk může být zábavou a hrou
- v 9. ročníku klade důraz na přípravu žáků k přijímacím zkouškám
- umožňuje slabším žákům upevnit si základní učivo

Vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka navazuje na předmět Český jazyk a literatura a úzce souvisí s průřezovými tématy mediální výchova (role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,...) a multikulturní výchova, (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost).

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- skupinová a individuální práce
- využití různých typů testů
- využití počítačových programů
- práce s jazykovými příručkami
- práce s literárními texty, zábavnou i odbornou literaturou
- jazykové hry, hry se slovy, monoproyekty, křížovky, rébusy,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se učí využívat metody a strategie efektivního učení, pracují s chybou, třídí a zpracovávají informace, propojují je do

širších významových celků

- žáci pozorují a posuzují vlastní pokrok v učení, učí se zodpovědnému přístupu ke vzdělávání, osvojují si principy sebehodnocení i hodnocení spolužáků
- žáci využívají prostředků výpočetní techniky

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a třídění informací
- k užívání správné terminologie
- k zohlednění rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- k sledování pokroku všech žáků při hodině

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- žáci využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- žáci samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel vede žáky:

- k zadávání úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- k plánování a řízení vlastní práce i práce ve skupině
- k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- žáci naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- žáci účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- žáci využívají informačních a komunikačních prostředků
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

Učitel vede žáky:

- k zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k výstižné argumentaci
- k využívání informačních a komunikačních prostředků
- k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině
- žáci podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci dodržují stanovená pravidla

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
 - k dodávání žákům sebedůvěry
 - k dodržování pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci váží si našich tradic, kulturního i historického dědictví

Učitel vede žáky:

- k zadávání úkolů skupině způsobem, který vylučuje ,aby jeden žák pracoval za ostatní
- k motivaci žáků k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienu práce
- žáci dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využívají svých znalostí v běžné praxi

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- k využívání znalostí v běžné praxi
- k zodpovědnosti za pracovní výsledky

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.

- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.9.1.2 *Cvičení z českého jazyka – 7. ročník*

6.9.1.3 *Cvičení z českého jazyka – 8. ročník*

6.9.1.4 *Cvičení z českého jazyka – 9. ročník*

6.9.2 **Cvičení z matematiky**

6.9.2.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Cvičení z matematiky je vyučován v 8. - 9. ročníku 1 hodinu týdně jako volitelný předmět.

Vzdělávací obsah předmětu

- zaměřuje se na řešení problémových situací a úloh z běžného života, pochopení a analyzování problémů, utřídění údajů a podmínek, provádění situačních náčrtů řešení optimalizačních úloh, využívání prostředků výpočetní techniky

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka matematických postupů, procvičování matematických operací
- skupinová práce s tabulkami, modely, výpočetní technikou...
- projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si vytvářejí souhrnný pohled na matematické řešení úkolů
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají k němu pozitivní vztah, kriticky hodnotí své výsledky

Učitel vede žáky:

- k třídění a porovnávání informací, plánování postupů a úkolů
- k používání odborné terminologie
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci vhodně formulují názory
- žáci zdůvodňují matematické postupy

Učitel vede žáky:

- k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k prezentaci různých získaných údajů, grafů, tabulek

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti
- žáci respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- žáci se chovají bezpečně při práci pomůckami, výpočetní technikou
- žáci pracují efektivně a soustavně
- žáci se adaptují na změněné nebo nové pracovní podmínky

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v odborných učebnách
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.

- žáci pomoc digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

6.9.2.2 *Cvičení z matematiky – 8. a 9. ročník*

6.9.3 *Konverzace z anglického jazyka*

6.9.3.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Konverzace z anglického jazyka je vyučován jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- uvědomování si významu anglického jazyka jako rozhodujícího jazyka pro komunikaci ve světě a v Evropě
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení si potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivní a účinné komunikaci v cizím jazyce
- získání schopnosti pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- seznámení se s hlavními zásadami, které je třeba dodržovat při rozhovoru s anglicky mluvícím cizincem
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělání

- vyučovací hodina – práce ve dvojicích, v trojicích
- poslech textu v originále, ústní reprodukce slyšeného
- hry, dramatizace, výukové programy na PC

Mezipředmětové vztahy

- dějepis: kultura národů, historie států
- zeměpis: údaje o Velké Británii a USA
- hudební a výtvarná výchova: odkaz kulturního dědictví Anglie současnému světu
- přírodopis: národní parky Velké Británie a USA
- výchova k občanství: rodina v anglosaských zemích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

6.9.3.2 *Konverzace z anglického jazyka – 7., 8. a 9. ročník*

6.9.4 *Přírodovědná praktika*

6.9.4.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodovědné praktikum je vyučován v 7. ročníku. V 7.ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně jedenkrát za čtrnáct dní. Předmět Přírodovědná praktika (F,CH) je vyučován v 8. - 9. ročníku 2 hodiny týdně jedenkrát za 14 dní.

Vzdělávací obsah předmětu

- se zaměřuje na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda, na tvorbu přehledných a informačně hodnotných záznamů o průběhu a výsledcích prováděných experimentů a měření, čtení odborných textů přiměřené náročnosti,
- na zkoumání přírodních podmínek a života v různých podnebných pásích
- klade důraz na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce)
- je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje
- umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- přírodovědné vycházky
- badatelská činnost – pozorování přírodnin mikroskopem a lupou
- krátkodobé projekty
- skupinové práce
- prožitkové aktivity
- skupinová práce (s využitím pomůcek, chemikálií, pracovních listů, odborné literatury, internetu)
- chemické a fyzikální pokusy

Mezipředmětové vztahy

- zeměpis: geografické rozšíření rostlin a živočichů na Zemi, Národní parky a CHKO
- chemie: složení vzduchu, vlastnosti vody, ochrana životního prostředí – chemické znečištění, herbicidy, pesticidy, insekticidy, chemické reakce - chemické důkazy, fotosyntéza
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- matematika: výpočty celkového zvětšení mikroskopu, statistické zpracování pozorování a měření přírodnin a přírodních jevů

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se aktivně podílí na získávání nových poznatků
- žáci se učí metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- žáci vybírají a využívají způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací a využití v praktickém životě
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k vytvoření potřeby zajímat se o daný obor i v budoucnu
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace k řešení problémů
- plánuje, promýšlí a volí způsoby řešení problému na základě vlastní zkušenosti
- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace
- žáci se učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá tvrzení

Učitel vede žáky:

- k samostatnému řešení daného problému

- k přechodu od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech a chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- k zobecňování a aplikaci poznatků v různých oblastech života
- k využití získaných vědomostí a dovedností k vytváření různých variant řešení problémů, ke zkoumání řešení a k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných či nových problémových situací
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně slovem i písmem
- žáci se učí naslouchat druhým a vhodně reagovat
- žáci využívají informační a komunikační prostředky ve vztahu k okolí
- žáci se učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů (ústně i písemně), tím, že ž při řešení úloh spolupracují, výsledky pokusů přesně komentují, stručně zapisují, vysvětlují, obhajují

Učitel vede žáky:

- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- k stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělení postupu a výsledků svých pozorování (ústně i písemně)
- k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů při prezentaci či hodnocení své práce nebo ostatních
- k respektování jiného názoru, schopnosti přijmout kritiku a vhodně argumentovat
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve dvojicích a ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve dvojicích i větších skupinách při řešení úkolů, třídění informací
- ke schopnosti objektivně hodnotit svou práci v kolektivu a v případě potřeby požádat o pomoc nebo ji sami poskytnout
- ke schopnosti přispívat k diskusi
- k vytváření skupinového vyučování
- k pocitu zodpovědnosti za svá chování

- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- žáci si vytváří návyky ke zdravému životnímu stylu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace

Učitel vede žáky:

- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k chápání nutnosti dodržovat základní pravidla vedoucí ke zlepšení životního prostředí
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování při pozorování přírodnin a v přírodě
- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečnosti při práci s pomůckami
- žáci se učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a pokusy a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Učitel vede žáky:

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při laboratorních pracích i při manipulaci s živými přírodninami osvojením bezpečných pracovních postupů
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- žáci sdílí informace přes mobilní zařízení, vyhledává zdroje a prameny, procvičuje učivo online formou.
- žáci pomocí digitálních technologií si usnadňují práci, zjednodušují pracovní postupy

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií, ke schopnosti vyhledat konkrétní téma, kriticky je zhodnotit a posoudit informace získané z internetu.
- k používání digitálních technologií, aplikací a služeb ve vhodných situacích
- prezentaci, komunikaci a sdílení svých znalostí za pomoci digitálních prostředků,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu a kombinování různých formátů

Předmětem prolínají průřezová témata EV a OSV.

Výuka předmětu Přírodovědná praktika probíhá převážně v učebně přírodopisu, na vycházkách do okolí školy a v městském parku v Uničově, na exkurzích do CHKO Litovelské Pomoraví, v centru ekologické výchovy Sluňákov, popř. v počítačové učebně.

6.9.4.2 *Přírodovědná praktika – 7. ročník*

6.9.4.3 *Přírodovědná praktika – 8. a 9. ročník*

6.9.5 **Sportovní hry**

6.9.5.1 *Charakteristika vyučovacího předmětu*

6.9.5.2 *Sportovní hry – 7. ročník*

6.9.5.3 *Sportovní hry – 8. ročník*

6.9.5.4 *Sportovní hry – 9. ročník*

7 Pravidla hodnocení průběhu a výsledku vzdělání

- Za první i druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu a k vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje nejen ohodnocení výkonu, ale i píle.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
- Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, během třídních schůzek, kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitel školy může žáku, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- Ředitel školy může také povolit žáku na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku.

7.1 Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

7.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Žák je pilný a aktivně přistupuje ke vzdělávání.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších pokynů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, projevuje logiku a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá dílčí menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné materiály.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí závažné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se dopouští závažných chyb. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Jeho logické myšlení vykazuje závažné chyby, není tvořivé.

V ústním projevu má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, písemný projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostudiu má velké těžkosti. Jeho píle a přístup ke vzdělávání mají nedostatky.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatné myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky.

V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby, které nedovede opravit ani s pomocí učitele. Jeho píle a přístup ke vzdělávání mají závažné nedostatky.

Škola má zpracovaný postup, jak předcházet vzdělávacím neúspěchům žáků nebo jak je překonávat.

7.7.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky ŠVP hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje kreativně, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý a originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti návyky aplikuje tvořivě. Má aktivní přístup k činnosti, využívá osobní invence.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen nepodstatné nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a zdatnost. Má aktivní přístup k činnosti.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady a schopnosti. Jeho projev je esteticky málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a pracovní činnost.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá své osobní předpoklady a schopnosti. Jeho projev je esteticky málo uspokojivý. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Nemá příliš zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a pracovní činnost.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho osobních předpokladů a schopností je neuspokojivý. Jeho projev většinou nemá estetickou hodnotu a je chybný. Vědomosti a dovednosti jsou minimální a žák je nedovede aplikovat. Neprojevuje žádný zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a pracovní činnost.

Motivační hodnocení žáků

Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení lze žáka hodnotit i motivačně, tedy vycházet z fyzických a smyslových možností žáka a z jeho aktuálního zdravotního stavu, posuzovat jeho přístup k předmětu a aktivitu, nikoli jen výkonové normy.

7.7.3 Klasifikace v předmětech s převahou praktického zaměření

Mezi tyto předměty patří zejména pracovní činnosti, přírodovědná praktika, informatika

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu se ŠVP hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k pracovním činnostem,
- osvojení pracovních dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v pracovních činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v pracovních činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

7.7.4 Pravidla hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Vyučující respektují doporučení lékařských a psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Do hodnocení vyučující zahrne i objasnění podstaty neúspěchu, návod, jak mezery a nedostatky postupně překonat.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a na podporu jeho poznávací motivace k učení.

- Při klasifikaci žáků vyučující v odůvodněných případech upřednostní širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími, případně se speciálním pedagogem.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

7.7.5 Hodnocení žáků – cizinců (žáků s OMJ)

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se postupuje podle § 51 až 53 školského zákona a § 14 až 17 vyhlášky, tj. postupuje se stejně jako u žáků – občanů ČR s výjimkou § 15 odst. 6 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání:

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon. Vyučující se zaměřují na hodnocení pokroků žáka, poskytují mu podporu, do hodnocení promítají jeho píli a přístup k práci.

Na konci 1. pololetí nemusí být žák-cizinec hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu. Pokud by žák ale nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat ročník.

7.7.6 Slovní hodnocení

O použití slovního hodnocení nebo kombinovaného hodnocení žáků podle vyhlášky MŠMT ČR č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných rozhodne ředitel školy na základě prokazatelné žádosti zákonného zástupce. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v předmětu vzhledem k jeho předpokladům, hodnocení píle a přístupu ke vzdělávání, zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet vzdělávacím neúspěchům nebo jak je překonávat. Smyslem hodnocení je objektivní posouzení jednotlivých složek výkonu žáka.

Při slovním hodnocení je posuzováno, do jaké míry žák učivo stanovené školním vzdělávacím programem vzhledem ke svým předpokladům ovládá.

Zda je **ovládá**:

- bezpečně, spolehlivě a uvědoměle ovládá a užívá učivo
- ovládá, při aplikaci se dopouští drobných chyb
- v podstatě ovládá, s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby
- ovládá s potížemi, dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává nebo je **neovládá**, úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Při hodnocení úrovně **písemného a ústního vyjadřování** je posuzováno, zda je:

- výstižné, poměrně přesné
- v podstatě výstižné
- celkem přesné
- vyjádřeno s obtížemi nebo
- nesprávné i na návodné otázky pedagoga

Zdůvodňuje se **úroveň logického myšlení** žáka, tedy zda je:

- pohotový, bystrý a dobře chápe souvislosti
- uvažuje samostatně

- méně samostatný
- nesamostatný
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky pedagoga

Při hodnocení **píle a zájmu** žáka učení je hodnoceno, zda je:

- aktivní, žák se učí svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobídky k učení se míjejí účinkem

Škola **převede slovní hodnocení do klasifikace** nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace podle § 51, odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Kritéria převádí klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	vykazuje menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	vykazuje nesamostatné myšlení, potřebuje nápovědu
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 - výborný	výstižné, poměrně jasné
2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit ani za pomoci návodných otázek

Celková aplikace vědomostí	
1 - výborný	užívá vědomosti a dovednosti uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při plnění úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší koly s pomocí učitele, s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, překonává je s obtížemi
5 - nedostatečný	praktické koly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě, se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a motivace k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Je přístupný výchovnému působení, své chyby se snaží napravit a neopakovat.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování či vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele či ředitele školy dopouští dalšího porušování vnitřního řádu školy, narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy či ohrožuje vlastní bezpečnost a zdraví či bezpečnost a zdraví jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se tak závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy, kterými je ohrožena výchova či zdraví a bezpečnost jiných osob. Záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.
- Komise pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitel doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení.
- Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Hodnocení výsledků vzdělávání v době distanční výuky

Při distančním vzdělávání je žákům poskytována zpětná vazba o výsledcích jeho vzdělávání a plnění zadaných úkolů.

Při hodnocení je uplatňování zejména formativní hledisko jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením. Souhrnné hodnocení je uplatňováno zejména po uzavření určitého celku učiva. Výsledky vzdělávání a práce žáků v době distanční výuky jsou ukládány ve formě osobního portfolia, ať už v listinné či v digitální nebo digitalizované podobě.

I v době distanční výuky jsou žáci vedeni k sebehodnocení.

7.2 Hodnocení chování

7.2.1 Stupně hodnocení chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.2.2 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel. Kritériem pro klasifikaci je dodržování pravidel slušného chování a vnitřního řádu školy během klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti. Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Pochvala

Učitel může udělit za výrazný projev školní iniciativy, déletrvající úspěšnou práci, apod. pochvalu. Ředitel školy může za projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci udělit pochvalu ředitele školy.

Při porušení povinností stanovených školním řádem se ukládá za závažné nebo opakované provinění opatření k posílení kázně.

Podle závažnosti provinění se ukládá některé z výchovných opatření:

Napomenutí třídního učitele

Za jednotlivé a méně závažné porušování školního řádu a dohodnutých pravidel, včetně porušení pravidel slušného chování - např. za neplnění povinností a časté zapomínání,

nedodržování bezpečnostních pravidel a nevhodné chování ve škole může být žákovi uděleno napomenutí třídního učitele.

Důtka třídního učitele

Za opakované méně závažné porušování stanovených pravidel a pokynů vztahujících se k bezpečnosti, chování žáků a plnění povinností dle školního řádu, např. za opakované neplnění školních povinností, nerespektování pokynů zaměstnanců školy, za braní či poškození cizího nebo školního majetku, za 1-5 neomluvených hodin, za opakované porušení zákazu používání mobilů a podobných zařízení ve škole či školních akcích, může být žákovi udělena důtka třídního učitele, a to i v případě, že žáku před tím nebylo uděleno napomenutí třídního učitele.

Důtka ředitele školy

Za závažné a úmyslné porušování školního řádu, úmyslné ubližování a ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních, případně za pokračování v přestupcích, za něž byla udělena důtka třídního učitele může být žákovi udělena důtka ředitele školy.

Např.

- Za úmyslné ubližování a ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních i sebe.
- Za drzé či vulgární chování vůči učitelům.
- Za krádeže či ničení cizích věcí nebo školního majetku.
- Za neomluvenou absenci vyšší než 5 hodin. (Při 10 neomluvených hodinách se koná Výchovná komise. Nedojde-li k nápravě, škola žádá o spolupráci OSPOD. V ojedinělých případech může být pracovník OSPOD přizván již na VK.)
- Za závažnější podvodné chování, např. přepisování zápisů v žákovské knížce.
- Za začínající šikanu či kyberšikanu a další rizikové chování.

Např.

- za donesení či přechovávání tabákových výrobků, či výrobků obsahující nikotin a jiné jedy nebo výrobků, které tyto připomínají.
- za kouření v prostorách školy nebo na akcích pořádaných školou,
- případně za užití látek (viz předchozí bod).
- za pořizování fotografií, videí, audiozáznamů ze školního prostředí či školních akcí.
- Tomuto opatření nemusí předcházet napomenutí nebo důtka třídního učitele.

O udělení tohoto opatření se rozhoduje v pedagogické radě

Důtka ředitele školy musí být se zákonnými zástupci osobně projednána a o jednání je vyhotoven zápis.

Udělení výchovných opatření je zapsáno do elektronické žákovské knížky – matriky.

Nedojde-li k nápravě a výchovná opatření se jeví jako neúčinná, může pedagogická rada v pololetí či na konci školního roku rozhodnout o snížení stupně z chování.

Druhý stupeň z chování může být udělen např.

- Za závažné úmyslné ubližování a ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních a sebe.
- Za závažné drzé či vulgární chování vůči učitelům.
- Za závažné krádeže či ničení cizích věcí nebo školního majetku.
- Za šikanu, kyberšikanu či jiné závažné chování dehonestující další osobu.
- Za požití alkoholu či jiné návykové látky či látky zařazené mezi jedy, případně nebezpečné látky ohrožující žákovo zdraví; a další vážné provinění proti školnímu řádu.

Druhému stupni z chování nemusí vždy předcházet důtka ředitele či jiná výchovná opatření.

Třetí stupeň z chování může být udělen např.

- Za velmi závažné přestupky: Například dlouhodobé šikanování, agresivní chování, užívání či šíření návykových látek a jedů, závažné krádeže a ničení majetku.
- Třetímu stupni z chování nemusí předcházet druhý stupeň z chování.

7.3 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkový prospěch žáka na vysvědčení je vyjádřeno stupni:

prospěl/a s vyznamenáním,
prospěl/a,
neprospěl/a,
nehodnocen/a.

- **prospěl s vyznamenáním,**
 - není-li v žádném povinném předmětu hodnocen na vysvědčení stupněm horším než 2 - chvalitebným, průměr z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré při slovním hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace, zvládl-li učivo v rozsahu, jež umožňuje jeho vývojová porucha, a přistupoval-li k vzdělávání s příkladnou pílí a odpovědným úsilím
- **prospěl,**
 - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm 5 - nedostatečný a při slovním hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace, zvládl-li učivo alespoň v rozsahu, jež umožňuje jeho vývojová porucha, a přistupoval-li k vzdělávání odpovědně a aktivně
- **neprospěl,**
 - je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
 - při slovním hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace, nezvládl-li učivo v rozsahu, jež umožňuje jeho vývojová porucha, a přistupoval-li k vzdělávání nedbale a bez patřičné píle
- **nehodnocen,**
 - nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo **nehodnocen/a**.
- **uvolněn**
 - Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo **uvolněn/a**.
 - Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň **prospěl**.

8 Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace	Školní klima	Personální oblast	Výsledky výchovy a vzdělávání	Bezpečnostní, materiální, technické, hygienické a další podmínky	Spolupráce s rodiči	Dokumentace školy
Cíle	Spokojenost žáků. Dobré vztahy mezi žáky , učiteli a nepedagogickými pracovníky.	Odborný a pedagogický růst učitelů. Vzájemná spolupráce pedagogů a vedení školy. Náročnost i tolerance učitelů.	Dosažení co nejlepších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Maximálně bezpečné a hygienicky naprosto nezávadné, příjemné prostředí. Dostatek moderních pomůcek a kvalitní technické vybavení.	Spokojenost rodičů s činností školy. Zlepšení spolupráce a větší zapojení rodičů do mimoškolních akcí.	Srozumitelnost, úplnost veškeré dokumentace, napomáhající fungování kvalitního výchovně vzdělávacího systému. Odbourání nadbytečné administrativní práce, zdržující učitele i vedení školy od vlastní pedagogické a řídicí činnosti.

Kritéria	Chování a vzájemné vztahy žáků, učitelů a nepedagogických pracovníků.	Výsledky výchovy a vzdělávání žáků. Využití DVPP ve výuce. Používání moderních vyučovacích metod. Vedení zájmových útvarů.	Zlepšování výsledků výchovy a vzdělávání jednotlivých žáků. Individuální úspěchy u přijímacích zkoušek, v soutěžích mezi školami a u testování.	Množství a povaha úrazů žáků i učitelů. Čistota a pořádek ve všech prostorách školy. Využívání moderních pomůcek a technického vybavení ve výuce.	Naplněnost školy. Hodnocení školy Sdružením rodičů a Školskou radou.	Školní dokumentace odpovídající všem vyhláškám a zákonům z oblasti základního školství. Přesné zdokumentování funkčnosti výchovně-vzdělávacího procesu.
Nástroje	Pozorování, dotazník, hospitace, rozhovor, anketa.	Pozorování, dotazník, hospitace, rozhovor, analýza.	Analýza klasifikace v jednotlivých předmětech. Vědomostní a dovednostní testy. Srovnávací písemky a testy. Hospitace.	Pozorování, dotazník, srovnávání s jinými školami, anketa.	Rozhovory, sdělení, vzkazy a hodnocení V žák. knížkách, ankety, dotazníky, prohlídka školy.	Kontrola, analýza, pozorování.

Časový harmonogram	Vše průběžně, dotazník a anketa 1krát ročně.	Průběžně. Analýza výchovně vzdělávací práce jednotlivých učitelů v návaznosti na finanční ohodnocení a tvorbu učebního plánu.	Analýza na konci obou pololetí. Srovnávání a hospitace průběžně.	Bezpečnostní, hygienické – průběžně. Materiální a technické na konci školního i hospodářského roku.	Telefonické hovory – kdykoliv. Třídní schůzky 2 krát ročně. Konzultační hodiny – jednou týdně.	Kontrola, pozorování – průběžně. Analýza – ročně.
-----------------------	--	--	--	---	---	--

9 Školní vzdělávací program školní družiny

POZNÁVÁME SVĚT HRAVĚ A VESELE...

9.1 Cíle ŠVP školní družiny

- Rozvoj osobnosti člověka
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně)
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE (každý má svá práva, ale i povinnosti)
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
- Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
- Získání a uplatnění znalostí o životním prostředí, jeho ochrana
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

9.2 Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělání.

Kompetence k učení: učí se s chutí, práci dokončí, klade otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Činnostní a občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje

rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

9.3 Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (obecní úřad, knihovna, městská policie, požární zbrojnice). Orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti v čase (kopec, serpentina, vrchol, úpatí), beseda o našem městě - historie.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházka, dopravní výchova (kompetence činností a občanské).

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem – vyhledávání informací).(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální).

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).(Kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody. (Kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocích, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Správné stolování, zdravý životní styl a zdravá výživa. Besedy na toto téma, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, dodržování pitného režimu. (Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské).

Informační a komunikační technologie

Využití základních funkcí počítače, dodržování základních pravidel bezpečné práce s hardwarem a softwarem.

Vyhledávání informací na internetu a komunikace pomocí internetu.

Umění a kultura

Výtvarná výchova

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – dramatická výchova, obohacení emocionálního života. (Kompetence komunikativní).

Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, návštěvy kina a divadla.

9.4 Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP školní družiny je vytvořen pro skupinu 120 – 150 dětí, které bydlí v okolních sídlištích a dojíždějící děti z okolních vesnic. Vzděláváme děti 1. stupně tj. 6. – 10 leté.

Plán je vypracován na delší období, na základě hodnocení jednotlivých činností, dosažených výsledků a měnících se podmínek budeme jednotlivé části programu operativně doplňovat či měnit.

9.5 Formy vzdělávání

- Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích.
- Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.
- Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit.
- Učení zakládáme na aktivní účasti dítěte/ smyslové a prožitkové vnímání /.

- Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení.
- Děti pracují individuálně nebo ve skupinách.
- Děti vzájemně hodnotí svou práci a své chování.

Spontánní činnost

Ranní hry v ŠD, odpolední klidové hry, relaxační činnost, hry při pobytu venku, ...

Řízená činnost

Pravidelná činnost – zájmová činnost, kroužky,...

Příležitostná činnost – besedy, oslavy, celodružinové akce, soutěže, výlety,...

Individuální činnost – příprava na soutěže, práce s nadanými dětmi, ...

9.6 Obsah vzdělávání

V programu nabízíme soustavu 5 tematických celků, které jsou dětem blízké, srozumitelné a navazují na vzdělávací program ZŠ. Vědomosti a dovednosti žáků budeme hravou formou dále rozvíjet a upevňovat.

Tyto celky rozpracuje vychovatelka do týdenních plánů v jednotlivých odděleních, s ohledem na věkové složení dětí v oddělení, zájem dětí, momentální situaci a možnosti.

„MOTTO“

POZNÁVÁME SVĚT HRAVĚ A VESELE, ...

Jednotlivá oddělení se se v průběhu daného školního roku zabývají následujícími tématy:

1. Jsme jedna rodina školní družina

Orientace ve škole, ve školní družině, poučení o bezpečnosti, já a moji kamarádi, seznamovací hry, hrajeme si společně, pomáháme si, pravidla chování v družině, náměty činností, co mě čeká, moje rodina, místo, kde bydlím, naše město, okolí školy, bezpečná cesta do školy, orientace v čase, čarovný podzim - příroda, počasí, podzimní hry, sklizeň

2. Tvořivé dílny

Čarovný podzim - výstava ovoce a zeleniny, sběr přírodnin, práce s přírodninami, Halloween, adventní čas, vánoční čas - vánoční zvyky a tradice, vánoční výzdoba, koledy.

3. Zima čaruje

Zimní příroda, zimní radovánky, zimní sporty, čím bych chtěl být, kde pracují rodiče, různá

povolání, zdraví a nemoc, zdravý životní styl, správná životospráva.

4. Každý je šikovný na něco jiného

Jarní příroda, počasí, koloběh vody v přírodě, poznáváme stromy, květiny, Velikonoce – zvyky, výzdoba, mláďata, zvířata, pěstitelské pokusy, lidské tělo, první pomoc, Den země, čarodějnice, kniha náš kamarád.

5. Cestou necestou

Den matek, léto, atletika, letní sporty, turistické znalosti a dovednosti, období prázdnin, sběr lesních plodin, slavnostní ukončení docházky v ŠD, vyhodnocení dětí, odměny (poučení o bezpečném chování v době letních prázdnin).

Společné akce pro všechna oddělení školní družiny

Každý měsíc proběhne jedna celodružinová akce, tyto se budou obměňovat.

Příklady akcí:

- Výlet
- Beseda, exkurze
- Malování na chodníku
- Puzzliáda, pexesiáda
- Adventní čas
- Vánoční družinový jarmark
- Party na oslavu pololetních vysvědčení
- Čarodějnice, Den Země
- Výtvarná tvořivost
- Netradiční olympiáda
- Oslava MDD
- Kniha můj kamarád
- Vědomostní soutěže

Další možné aktivity školní družiny

- Návštěvy filmového představení v městském kině.
- Návštěvy počítačové učebny.
- Návštěvy tělocvičny.
- Návštěvy v DDM.

- Družinové kroužky – podle zájmu dětí se budou obměňovat.
- Příklady kroužků: Florbal, Koumáci, Minutka aneb čarování v kuchyni, Kouzelná vařečka, Keramika, Mistři v kuchyni, Malí roboti, Stolní tenis, Řežeme, vrtáme...

9.7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Stupeň postižení žáků nevyžaduje vytvoření speciálních podmínek, je zajištěna jejich plná integrace.

9.8 Pravidla přijímání žáků, průběh a ukončování vzdělávání

- Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě žádosti rodičů a řádně vyplněného zápisního lístku, součástí je sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte ze ŠD.
- Do ŠD jsou přijímáni žáci 1. stupně.
- Přednostně jsou přijímáni žáci 1. – 4. ročníku a dojíždějící žáci z 5. tříd
- Odhlášení žáka ze ŠD musí být provedeno písemnou formou, doklad přiloží vychovatelka k zápisnímu lístku.
- Vyloučení žáka může nastat, při dlouhodobém nevhodném chování nebo porušování školního řádu a to po dohodě s ředitelem školy, rodiči a vychovatelkou.
- Pro dítě přihlášené do ŠD je docházka povinná.
- Nepřítomnost dítěte v ŠD jsou rodiče povinni omluvit osobně, písemně nebo telefonicky.
- Žáci mohou ze ŠD odcházet i sami, na základě písemného souhlasu rodičů.
- Děti, které odchází domů s doprovodem, si rodiče vyzvednou z oddělení pomocí čipového systému.
- Pokud si rodiče dítě nevyzvednou do 17,00 hod. a nelze-li se s rodiči telefonicky spojit, oznámí tuto skutečnost sociální pracovníci.
- Kontakt rodičů s vychovatelkou je možný každý pracovní den, nejlépe po předchozí domluvě.
- Rodiče jsou pravidelně, prostřednictvím nástěnky, informováni o všem, co se v ŠD děje.

9.9 Popis materiálních, ekonomických a personálních podmínek

Školní družina je součástí školy, kde je umístěna v 1. patře. Využíváme pět samostatných místností, tyto jsou vybavené odpovídajícím nábytkem, který se postupně obnovuje a doplňuje. V odděleních je dostatečné množství hraček, stolních, deskových her a stavebnic. Pomůcky pro výtvarnou a pracovní činnost každoročně doplňujeme. Družina má k dispozici velkoplošnou televizi, DVD a interaktivní tabuli. Pro potřeby vychovatelek slouží kabinet vychovatelek.

Dále využíváme tyto prostory školy: malou a velkou tělocvičnu, počítačovou učebnu, knihovnu a cvičnou kuchyňku. Pro pobyt venku hřiště, sportovní areál a atrium školy.

Máme také dostatek možností k vycházkám do okolí (park, dopravní hřiště, městská hřiště, stadion, Šibeník).

Stravování dětí probíhá v nově rekonstruované školní jídelně v budově školy.

Roční poplatek na školní družinu činí 1.200,- Kč na každé zapsané dítě, platí se během září popřípadě na pololetí (září, únor). Získané prostředky jsou využity na nákup hraček, her, materiálního vybavení a na nákup odměn při soutěžích, akcích a výletech.

Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině zajišťuje 5 vychovatelek, všechny jsou kvalifikované. Všechny vychovatelky jeví zájem o další růst a doplňují své vzdělání v akreditovaných kurzech a samostudiem.

9.10 Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (řád ŠD)

Během celého pobytu v ŠD zodpovídá za dítě vychovatelka. Dítě ohlásí vychovatelce každý odchod z oddělení / WC, šatna apod./.

Při docházce dětí do ŠD a přemísťování ze tříd platí tato pravidla:

- Při ranní docházce do ŠD nezodpovídá vychovatelka za dítě, které se do družiny nedostavilo (při přechodu z domova do ŠD).
- Před 8,00 hodinou odvede vychovatelka děti do tříd.
- Po ukončení vyučování v 11,40 hod. přebírá vychovatelka žáky u třídy od učitelky a odvede je do ŠD.
- Pokud mají žáci delší vyučování, přivede je do družiny vyučující, který je poslední hodinu učí.
- Při přemísťování dětí mezi odděleními, přecházení do kroužků, odcházení do kina

a podobných akcích, dbají vychovatelky, aby byl nad dětmi stále dohled, děti si předávají osobně.

- Za skupinu v kroužku zodpovídá vychovatelka, která kroužek vede.

9.11 Podmínky hygienické a psychosociální

1. Výchovná činnost probíhá ve vhodném, zdravém a estetickém prostředí.
2. Vychovatelka dbá na vhodnou skladbu zaměstnání (střídání práce a odpočinku).
3. Při práci je nutné používat bezpečné pomůcky.
4. Vychovatelka dbá na ochranu dětí před úrazy (poučení, stálý dozor, správné používání nástrojů).
5. Při TV aktivitách dbá vychovatelka zvýšené pozornosti.
6. Děti nenosí z domu do ŠD nebezpečné předměty.
7. Vychovatelka se snaží vytvořit pohodové prostředí (úcta, tolerance, spolupráce, pomoc).
8. Vychovatelka respektuje potřeby jedince.
9. Vychovatelka určí jasná pravidla tak, aby se vytvořil kolektiv dobrých kamarádů.
10. Vychovatelka užívá přiměřeně motivující hodnocení, převažuje kladné hodnocení, pochvaly.
11. Vychovatelka chrání děti před násilím, šikanou apod.
12. Děti mohou spolupracovat na plánování činností (zajímavost, dobrovolnost).

10 Závěr

Výchova a vzdělávání mladé generace je stěžejní úkol celé společnosti. V poslední době leží tento těžký úkol stále více a více na bedrech učitelů základních škol. Naše práce je rok od roku náročnější. Zvyšující se počet dětí z problémového rodinného prostředí, lehká dostupnost závadných tiskovin či internetových stránek, pokleslá úroveň některých televizních programů a ještě mnoho dalších faktorů negativně působí na děti a mládež. Navíc si ještě stále mnoho lidí myslí, že za výchovu dětí odpovídá pouze škola. Samozřejmě tomu tak není. Chování mladé generace je utvářeno působením celé společnosti.

Přirozeně, že je škola klíčovou institucí, která dokonce v některých případech musí nahrazovat rodinné zázemí. Svou odpovědnost si uvědomujeme. Tento vzdělávací program na kterém se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci školy, nezůstane pouhým slohovým cvičením, ale bude důsledně uskutečňován v co největším možném rozsahu. Je ale potřeba také zdůraznit, že nezačínáme od nuly. Proces zkvalitňování výuky byl na naší škole nastartován již před mnoha lety, když vyvstala potřeba účinnější výuky jazyků a informatiky. Každý rok přibývá pestrých hodin, ve kterých monotónní výklad učitele nahrazují zajímavosti, hry, soutěže, práce s moderními pomůckami, skupinové nebo projektové vyučování. Tento způsob práce s dětmi se nám vyplácí. Naši žáci jsou bystří, ve srovnávacích testech a soutěžích mezi školami jsou velmi úspěšní.

Svým chováním, svými činy a postoji si chceme získat u dětí úctu. Školní prostředí vytváří na každého z nás velký psychický tlak, který není jednoduché zvládnout. Výsledky naší práce nás utvrzují v tom, že se nám to daří a že jsme na dobré cestě k vytvoření po všech stránkách velmi kvalitního výchovně – vzdělávacího systému.

Mgr. Milan Žůrek
ředitel školy